Úradný vestník Európskej únie

L 107

Zväzok 57

Slovenské vydanie

Právne predpisy

10. apríla 2014

Obsah

II *Nelegislatívne akty*

NARIADENIA

★ **Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 357/2014 z 3. februára 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004, pokiaľ ide o situácie, v ktorých sa môžu vyžadovať štúdie účinnosti po vydaní povolenia** (1) 1

★ **Nariadenie Komisie (EÚ) č. 358/2014 z 9. apríla 2014, ktorým sa menia prílohy II a V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009 o kozmetických výrobkoch** (1) 5

★ **Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 359/2014 z 9. apríla 2014, ktorým sa mení príloha V k nariadeniu (ES) č. 136/2004, pokiaľ ide o zoznam krajín podľa jeho článku 9** (1) 10

★ **Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 360/2014 z 9. apríla 2014, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz ferosilícia s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Rusku po preskúmaní pred uplynutím platnosti opatrení podľa článku 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1225/2009** 13

★ **Nariadenie Komisie (EÚ) č. 361/2014 z 9. apríla 2014, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009, pokiaľ ide o dokumenty pre medzinárodnú dopravu cestujúcich autokarmi a autobusmi, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 2121/98** (1) 39

★ **Nariadenie Komisie (EÚ) č. 362/2014 z 9. apríla 2014, ktorým sa opravuje španielske znenie nariadenia (ES) č. 1881/2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách** (1) 56

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 363/2014 z 9. apríla 2014, ktorým sa ustanovujú paušálne dovozné hodnoty na určovanie vstupných cien niektorých druhov ovocia a zeleniny 57

(1) Text s významom pre EHP

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

ROZHODNUTIA

2014/196/EÚ:

★ **Vykonávacie rozhodnutie Rady z 18. februára 2014, ktorým sa schvaľuje aktualizácia programu makroekonomických úprav Portugalska** 59

2014/197/EÚ:

★ **Vykonávacie rozhodnutie Rady z 18. februára 2014, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2011/344/EÚ o poskytnutí finančnej pomoci Únie Portugalsku** 61

III *Iné akty*

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY PRIESTOR

★ **Rozhodnutie Dozorného úradu EZVO č. 303/13/COL z 10. júla 2013, ktoré sa týka schémy chartrového fondu pre severné Nórsko (Nórsko)** 69

II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 357/2014

z 3. februára 2014,

ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004, pokiaľ ide o situácie, v ktorých sa môžu vyžadovať štúdie účinnosti po vydaní povolenia

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES zo 6. novembra 2001, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánnych liekoch ([1]), a najmä na jej článok 22b,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 z 31. marca 2004, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky ([2]), a najmä na jeho článok 10b,

keďže:

(1) Rozhodnutia o povolení liekov by sa mali udeľovať na základe objektívnych kritérií kvality, bezpečnosti a účinnosti daného lieku, aby sa zabezpečilo, že na trh sa uvádzajú a pacientom podávajú iba veľmi kvalitné lieky. Preto sa nové lieky pred získaním povolenia musia podrobiť rozsiahlym štúdiám vrátane klinických skúšok účinnosti.

(2) Podľa článku 21a písm. f) smernice 2001/83/ES a článku 9 ods. 4 písm. cc) nariadenia (ES) č. 726/2004 môže byť v určitých situáciách potrebné doplniť údaje, ktoré boli k dispozícii v čase vydania povolenia, dodatočnými informáciami o účinnosti daného lieku, aby sa reagovalo na obavy, ktoré sa nedali vyriešiť pred udelením povolenia na uvedenie na trh. Okrem toho sa podľa článku 22a ods. 1 písm. b) smernice 2001/83/ES a článku 10a ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 726/2004 môže ukázať potreba výrazne prepracovať predchádzajúce hodnotenia účinnosti na základe informácií získaných po vydaní povolenia a vyžiadať si dodatočné potvrdzujúce údaje o účinnosti, pričom povolenie na uvedenie na trh sa zatiaľ ponechá. V oboch situáciách príslušné vnútroštátne orgány, Európska agentúra pre lieky a Komisia (ďalej len „príslušné orgány“) môžu držiteľovi povolenia na uvedenie na trh uložiť povinnosť, aby vypracoval štúdiu účinnosti po vydaní povolenia.

(3) Povinnosťou vypracovať štúdiu účinnosti po vydaní povolenia by sa mali riešiť niektoré opodstatnené vedecké obavy, ktoré by mohli priamo vplývať na ponechanie povolenia na uvedenie na trh. Nemala by slúžiť ako dôvod na predčasné vydanie povolenia na uvedenie na trh. Podľa článku 22a ods. 1 smernice 2001/83/ES a článku 10a

([1]) Ú. v. ES L 311, 28.11.2001, s. 67.
([2]) Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 1.

ods. 1 nariadenia (ES) č. 726/2004 by sa povinnosť vypracovať takúto štúdiu mala odôvodňovať v každom prípade individuálne, berúc do úvahy vlastnosti daného lieku a dostupné údaje. Uvedená štúdia by mala príslušným orgánom a držiteľovi povolenia na uvedenie na trh poskytnúť potrebné informácie, aby sa buď doplnili pôvodné dôkazy, alebo aby sa overilo, či sa na základe nových údajov vyplývajúcich zo štúdie má povolenie na uvedenie na trh ponechať, zmeniť, pozastaviť alebo zrušiť.

(4) V článku 22b smernice 2001/83/ES a článku 10b nariadenia (ES) č. 726/2004 sa Komisii udeľuje právomoc určiť situácie, v ktorých možno vyžadovať realizáciu štúdií účinnosti po vydaní povolenia. V záujme transparentnosti a právnej istoty a vzhľadom na vývoj vedeckých poznatkov je vhodné vypracovať zoznam špecifických situácií a okolností, ktoré sa môžu brať do úvahy.

(5) V rôznych terapeutických oblastiach sa ako nástroj na určenie účinnosti liekov v zisťovacích alebo overovacích klinických štúdiách používajú nepriame ukazovatele ako napríklad biomarkery alebo zmenšovanie nádorov v onkológii. Ak sa má posudzovanie na základe týchto parametrov opierať o pevný základ, mohlo by byť užitočné po vydaní povolenia zhromažďovať ďalšie údaje o účinnosti, aby sa overil vplyv intervencie na klinický výsledok alebo priebeh choroby. Môže byť tiež potrebné overiť, či celkové údaje o prežití vo fáze po udelení povolenia vyvracajú alebo potvrdzujú výsledky, ktoré poskytol nepriamy ukazovateľ.

(6) Niektoré lieky sa môžu pravidelne používať v kombinácii s inými liekmi. Hoci od žiadateľa o povolenie na uvedenie na trh sa očakáva, že účinky takýchto kombinácií preskúma v klinických štúdiách, často nie je povinné ani vhodné, aby sa pred udelením povolenia skúmali všetky možné kombinácie, na ktoré sa vo všeobecnosti vzťahuje povolenie na uvedenie na trh. Vedecké posúdenie sa môže namiesto toho čiastočne zakladať na extrapolácii existujúcich údajov. V určitých prípadoch môže byť relevantné, aby sa po vydaní povolenia pre niektoré špecifické kombinácie získali ďalšie klinické dôkazy, ak by takéto štúdie by mohli objasniť otázky, ktoré zatiaľ neboli zodpovedané. To platí najmä vtedy, ak sa takéto kombinácie používajú – alebo sa očakáva, že sa budú používať – v každodennej lekárskej praxi.

(7) V prvotných klinických štúdiách, ktoré sa uskutočňujú pred udelením povolenia na uvedenie na trh, môže byť náročné zhromaždiť dostatočne reprezentatívne zastúpenie všetkých subpopulácií, ktorým sa liek podáva. To nemusí nevyhnutne vylučovať celkovú pozitívnu vyváženosť rizika a prínosu v čase vydania povolenia. V prípade niektorých špecifických subpopulácií, u ktorých sa objavili nejasnosti, pokiaľ ide o prínos, môže byť potrebné predostrieť spoľahlivejšie dôkazy o účinnosti, a to prostredníctvom špecificky cielených klinických štúdií realizovaných po vydaní povolenia.

(8) Za normálnych okolností v rámci dohľadu po vydaní povolenia neexistuje žiadna povinnosť dlhodobého sledovania účinnosti liekov, a to ani pri liekoch povolených na liečbu chronických ochorení. V mnohých prípadoch sa účinky lieku postupne vytrácajú, čo si vyžaduje úpravu liečby. To však nemusí nevyhnutne ohroziť vyváženosť rizika lieku a jeho prínosu ani skutočnosť, že až do tohto času mu bol priznávaný priaznivý účinok. Vo výnimočných prípadoch, ak by potenciálny nedostatočný účinok mohol z dlhodobého hľadiska spôsobiť obavy, pokiaľ ide o udržanie pozitívnej vyváženosti rizika intervencie a jej prínosu, by sa mala uložiť povinnosť realizovať štúdie po vydaní povolenia. To by sa mohlo týkať inovatívnych liečebných postupov, pri ktorých sa od intervencií očakáva zmena priebehu choroby.

(9) Vo výnimočných situáciách, ak existujú jasné dôkazy, že na prínosy lieku preukázané pri náhodných kontrolovaných klinických skúšaniach majú výrazný vplyv skutočné podmienky používania, alebo ak na špecifické vedecké otázky možno najlepšie zodpovedať prostredníctvom prístupu k údajom získaným v každodennej lekárskej praxi, by sa mohla uložiť povinnosť realizovať štúdie v každodennej lekárskej praxi. Navyše niekedy nie je možné realizovať ochranné štúdie účinnosti vakcín. Aby sa získali ďalšie poznatky o schopnosti vakcíny v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte poskytnúť ochranu, eventuálne by sa mohli použiť odhady účinnosti z výhľadových štúdií uskutočnených počas očkovacích kampaní.

(10) Počas životného cyklu povoleného lieku môže dôjsť k významnej zmene v štandardoch starostlivosti, pokiaľ ide o diagnózu, liečbu alebo prevenciu danej choroby, čo môže viesť k potrebe znovu otvoriť diskusiu o doteraz uznávanej vyváženosti rizika lieku a jeho prínosu. Európsky súdny dvor rozhodol, že ak v lekárskej obci dôjde k zmene konsenzu, pokiaľ ide o primerané kritériá hodnotenia terapeutickej účinnosti lieku, môže sa to považovať za konkrétny a objektívny faktor, ktorý môže tvoriť základ negatívneho posúdenia rizika a prínosu daného lieku ([1]). Preto môže byť na zachovanie pozitívneho posúdenia rizika a prínosu daného lieku nevyhnutné poskytnúť nové dôkazy o jeho účinnosti. Analogicky, ak sa dospeje k hlbším poznatkom o chorobe alebo o farmakologických vlastnostiach lieku, ktoré vedú k spochybneniu kritérií použitých na stanovenie účinnosti lieku v čase udelenia povolenia na uvedenie na trh, možno zvážiť ďalšie štúdie.

(11) Ak sa majú získať užitočné údaje, štúdia účinnosti po vydaní povolenia musí mať náležitú koncepciu, aby vyriešila vedecký problém, na ktorý bola určená.

(12) Príslušné orgány môžu uložiť určité povinnosti, aby sa zabezpečila alebo potvrdila účinnosť humánneho lieku, a to v kontexte podmienečného povolenia na uvedenie na trh a/alebo povolenia na uvedenie na trh, ktoré bolo udelené za mimoriadnych okolností, alebo v kontexte sporného konania začatého podľa článkov 31 a 107i smernice 2001/83/ES alebo článku 20 nariadenia (ES) č. 726/2004. Na držiteľov povolenia na uvedenie na trh v prípade lieku na inovatívnu liečbu alebo lieku na pediatrické použitie sa navyše môže vzťahovať povinnosť dodržiavať určité opatrenia na zabezpečenie sledovania účinnosti. V takomto prípade je nevyhnutné vypracovať štúdiu účinnosti po vydaní povolenia. Potreba takejto štúdie by sa mala posudzovať v kontexte uvedených postupov a nezávisle od špecifických situácií a okolností uvedených v tomto nariadení,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. V súlade s článkom 21a písm. f) a článkom 22a ods. 1) písm. b) smernice 2001/83/ES a článkom 9 ods. 4 písm. cc) a článkom 10a ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 726/2004 môžu príslušné vnútroštátne orgány, Európska agentúra pre lieky alebo Komisia uložiť držiteľovi povolenia na uvedenie na trh uložiť povinnosť zrealizovať štúdiu účinnosti po vydaní povolenia:

a) ak sa vyskytnú obavy ohľadom niektorých aspektov účinnosti lieku a možno ich rozptýliť až potom, ako bol liek uvedený na trh;

b) ak poznatky o chorobe, klinická metodológia alebo používanie lieku v skutočných podmienkach naznačujú, že predchádzajúce hodnotenia účinnosti by bolo treba podstatne prepracovať.

2. Príslušné vnútroštátne orgány, Európska agentúra pre lieky alebo Komisia uplatnia odsek 1 len v jednom alebo viacerých z týchto prípadov:

a) ak sa prvotné posúdenie účinnosti zakladalo na nepriamych ukazovateľoch a vyžaduje si buď overenie vplyvu intervencie na klinické výsledky, alebo priebeh ochorenia, alebo potvrdenie predchádzajúcich predpokladov o účinnosti;

b) ak sú v prípade liekov, ktoré sa používajú v kombinácii s inými liekmi, potrebné ďalšie údaje o účinnosti, aby sa vysvetlili nejasnosti, ktoré neboli zohľadnené, keď sa udeľovalo povolenie pre daný liek;

c) ak sa vyskytnú nejasnosti, pokiaľ ide o účinnosť lieku u niektorých subpopulácií, ktoré sa nedali zodpovedať pred udelením povolenia na uvedenie na trh a ktoré si vyžadujú ďalšie klinické dôkazy;

([1]) Vec C-221/10P, Artegodan/Komisia, zatiaľ neuverejnené, body 100 až 103.

d) ak sa z dlhodobého hľadiska ukáže potenciálna nedostatočná účinnosť, ktorá vyvoláva obavy ohľadom zachovania pozitívnej vyváženosti rizika lieku a jeho prínosu;

e) ak na prínos lieku preukázaný pri klinických skúšaniach výrazne vplýva používanie lieku v skutočných podmienkach, alebo – v prípade vakcín – ak nebolo možné uskutočniť ochranné štúdie účinnosti;

f) ak došlo k zmene v chápaní štandardov starostlivosti v prípade choroby alebo farmakologických vlastností lieku, ktorá si vyžaduje ďalšie údaje o jeho účinnosti;

g) ak sa vyskytnú nové konkrétne a objektívne vedecké faktory, ktoré môžu viesť k zisteniu, že predchádzajúce hodnotenia účinnosti by bolo treba podstatne prepracovať.

3. Situácie uvedené v odsekoch 1 a 2 sa uplatňujú bez toho, aby bola dotknutá povinnosť držiteľa povolenia na uvedenie na trh vypracovať štúdiu účinnosti po vydaní povolenia v niektorej z týchto situácií:

a) v prípade podmienečného povolenia na uvedenie na trh udeleného v súlade s článkom 14 ods. 7 nariadenia (ES) č. 726/2004;

b) v prípade povolenia na uvedenie na trh udeleného za výnimočných okolností a za predpokladu splnenia určitých podmienok v súlade s článkom 14 ods. 8 nariadenia (ES) č. 726/2004 alebo článkom 22 smernice 2001/83/ES;

c) v prípade povolenia na uvedenie na trh udeleného lieku na inovatívnu liečbu v súlade s článkom 14 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1394/2007 ([1]);

d) v prípade pediatrického použitia lieku v súlade s článkom 34 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1901/2006 ([2]);

e) v prípade sporného konania v súlade s článkami 31 alebo 107i smernice 2001/83/ES alebo článkom 20 nariadenia (ES) č. 726/2004.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 3. februára 2014

Za Komisiu

predseda

José Manuel BARROSO

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1394/2007 z 13. novembra 2007 o liekoch na inovatívnu liečbu, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES a nariadenie (ES) č. 726/2004 (Ú. v. EÚ L 324, 10.12.2007, s. 121).

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1901/2006 z 12. decembra 2006 o liekoch na pediatrické použitie, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1768/92, smernica 2001/20/ES, smernica 2001/83/ES a nariadenie (ES) č. 726/2004 (Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 1).

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 358/2014

z 9. apríla 2014,

ktorým sa menia prílohy II a V k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009 o kozmetických výrobkoch

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1223/2009 z 30. novembra 2009 o kozmetických výrobkoch ([1]), a najmä na jeho článok 31 ods. 1,

keďže:

(1) V položke 25 prílohy V k nariadeniu (ES) č. 1223/2009 je určená maximálna koncentrácia 0,3 % v prípade používania triklozánu ako konzervačnej látky v kozmetických výrobkoch.

(2) Vedecký výbor pre spotrebné výrobky (ďalej len VVSV), ktorý bol v zmysle rozhodnutia Komisie 2008/721/ES ([2]) následne nahradený Vedeckým výborom pre bezpečnosť spotrebiteľov (ďalej len VVBS), prijal v januári 2009 ([3]) stanovisko k bezpečnosti triklozánu z hľadiska ľudského zdravia, ktoré doplnil v marci 2011 ([4]).

(3) VVSV dospel k záveru, ktorý potvrdil aj VVBS, že sústavné používanie triklozánu ako konzervačnej látky pri súčasnom limite maximálnej koncentrácie 0,3 % vo všetkých kozmetických výrobkoch nie je pre spotrebiteľa bezpečné z dôvodu vysokej celkovej expozície. VVSV však skonštatoval, že jeho používanie s maximálnou koncentráciou 0,3 % v zubných pastách, mydlách na ruky, telových mydlách/sprchových géloch a dezodorantoch, púdroch na tvár a krycích korektoroch je bezpečné. VVBS takisto skonštatoval, že bezpečné pre spotrebiteľa sú aj iné použitia triklozánu v kozmetických výrobkoch na nechty, ktoré sú určené na čistenie nechtov na rukách a nohách pred aplikáciou systémov umelých nechtov s maximálnou koncentráciou 0,3 % a v ústnych vodách s maximálnou koncentráciou 0,2 %.

(4) Na základe uvedených stanovísk VVBS Komisia konštatuje, že zachovanie obmedzenia používania triklozánu pri súčasných koncentráciách by mohlo zvýšiť potenciálne riziko pre ľudské zdravie. Preto by sa mali dodatočné obmedzenia navrhované VVSV a VVBS doplniť do prílohy V k nariadeniu (ES) č. 1223/2009.

(5) V položke 12 prílohy V k nariadeniu (ES) č. 1223/2009 je určená maximálna koncentrácia 0,4 % jedného esteru a 0,8 % zmesi esterov v prípade používania parabénov ako konzervačných látok v kozmetických výrokoch s označením kyselina 4-hydroxybenzoová a jej soli a estery.

(6) VVBS prijal stanovisko k parabénom v decembri 2010 ([5]), ktoré ďalej objasnil v októbri 2011 ([6]) v reakcii na jednostranné rozhodnutie zakázať polyparabén a butylparabén, ich izoformy a ich soli v kozmetických výrobkoch pre deti do troch rokov pre ich možný účinok na endokrinný systém, ktoré prijalo Dánsko v súlade s článkom 12 smernice Rady 76/768/EHS ([7]).

(7) VVBS potvrdil, že metylparabén a etylparabén sú pri maximálnych povolených koncentráciách bezpečné. Navyše VVBS upozornil, že zástupcovia výrobného odvetvia nepredložili žiadne, prípadne len obmedzené informácie potrebné na hodnotenie bezpečnosti izopropylparabénu, izobutylparabénu, fenylparabénu, benzylparabénu a pentylparabénu. Z tohto dôvodu nie je pre tieto látky možné vyhodnotiť riziká pre ľudské zdravie. Preto by sa tieto látky už nemali uvádzať v prílohe V a vzhľadom na to, že by sa mohli používať ako antimikrobiálne látky, mali by sa uviesť do prílohy II, aby bolo zrejmé, že sú v kozmetických výrobkoch zakázané.

([1]) Ú. v. EÚ L 342, 22.12.2009, s. 59.
([2]) Rozhodnutie Komisie 2008/721/ES z 5. septembra 2008, ktorým sa stanovuje poradná štruktúra vedeckých výborov a expertov v oblasti bezpečnosti spotrebiteľov, verejného zdravia a životného prostredia a ruší rozhodnutie 2004/210/ES (Ú. v. EÚ L 241, 10.9.2008, s. 21).
([3]) SCCP/1192/08, http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/docs/sccp_o_166.pdf.
([4]) SCCS/1414/11, http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_054.pdf.
([5]) Revízia SCCS/1348/10 z 22. marca 2011.
([6]) SCCS/1446/11.
([7]) Ú. v. ES L 262, 27.9.1976, s. 169.

(8) Závery, ku ktorým VVBS v tých istých stanoviskách k propylparabénu a butylparabénu dospel, spochybnila štúdia uskutočnená francúzskymi orgánmi ([1]), a preto VVBS schválil v máji 2013 dodatočné posúdenie týchto dvoch látok ([2]). Opatrenia týkajúce sa propylparabénu a butylparabénu sú v štádiu prípravy ako druhý krok v rámci riadenia rizík parabénov.

(9) V prípade kyseliny 4-hydroxybenzoovej, jej solí (calcium paraben, sodium paraben, potassium paraben) neboli žiadne výhrady k bezpečnosti.

(10) Príslušné prílohy k nariadeniu (ES) č. 1223/2009 by sa preto mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(11) Uplatňovanie vyššie uvedených obmedzení by sa malo oddialiť tak, aby sa zástupcom výrobného odvetvia umožnilo prijať potrebné zmeny zloženia výrobkov. Predovšetkým by sa podnikom malo poskytnúť od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia šesťmesačné obdobie na uvedenie vyhovujúcich výrobkov na trh a pätnásťmesačné obdobie na zastavenie sprístupňovania na trh výrobkov, ktoré nie sú v súlade s týmto nariadením, aby sa umožnilo vyčerpanie existujúcich zásob.

(12) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre kozmetické výrobky,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Prílohy II a V k nariadeniu (ES) č. 1223/2009 sa menia v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Od 30. októbra 2014 – šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia sa na trh Únie uvádzajú len tie kozmetické výrobky, ktoré spĺňajú požiadavky tohto nariadenia.

Od 30. júla 2015 – pätnásť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia sa na trhu Únie sprístupňujú len tie kozmetické výrobky, ktoré spĺňajú požiadavky tohto nariadenia.

Článok 3

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. apríla 2014

Za Komisiu

predseda

José Manuel BARROSO

([1]) Gazin V., Marsden E., Briffaux J-P (2012), *Propylparaben: 8-week postweaning juvenile toxicity study with 26-week treatment free period in male Wistar rat by the oral route (gavage) Poster SOT Annual Meeting San Francisco USA – Abstract ID 2359*327*.

([2]) SCCS/1514/13.

PRÍLOHA

Prílohy k nariadeniu (ES) č. 1223/2009 sa menia takto:

1. Do prílohy II sa pridávajú tieto položky:

Referenčné číslo	Identifikácia látky		
	Chemický názov/INN	CAS číslo	EC číslo
a	b	c	d
„1374	Izopropyl 4-hydroxybenzoát (INCI: Isopropylparaben) sodná soľ alebo soli izopropylparabénu	4191-73-5	224-069-3
1375	Izobutyl 4-hydroxybenzoát (INCI: Isobutylparaben)	4247-02-3	224-208-8
	sodná soľ alebo soli izobutylparabénu	84930-15-4	284-595-4
1376	Fenyl 4-hydroxybenzoát (INCI: Phenylparaben)	17696-62-7	241-698-9
1377	Benzyl 4-hydroxybenzoát (INCI: Benzylparaben)	94-18-8	
1378	Pentyl 4-hydroxybenzoát (INCI: Pentylparaben)	6521-29-5	229-408-9“

2. Príloha V sa mení takto:

a) položka 12 sa nahrádza takto:

	Identifikácia látky				Podmienky			
Referenčné číslo	Chemický názov/INN	Názov v jednotnom zozname zložiek	CAS číslo	EC číslo	Typ výrobku, časti tela	Maximálna koncentrácia v použiteľnom výrobku	Iné	Znenie podmienok použitia a upozornenia
a	b	c	d	e	f	g	h	i
„12	Kyselina 4-hydroxybenzoová a jej soli a estery, okrem esterov s izopropylom, izobutylom, fenylom, benzylom a pentylom	4-Hydroxybenzoic acid	99-96-7	202-804-9		0,4 % (ako kyselina) v prípade jedného esteru 0,8 % (ako kyselina) v prípade zmesi esterov“		
		methylparaben	99-76-3	202-785-7				
		butylparaben	94-26-8	202-318-7				
		potassium ethylparaben	36457-19-9	253-048-1				
		potassium paraben	16782-08-4	240-830-2				
		propylparaben	94-13-3	202-307-7				
		sodium methylparaben	5026-62-0	225-714-1				
		sodium ethylparaben	35285-68-8	252-487-6				
		sodium propylparaben	35285-69-9	252-488-1				
		sodium butylparaben	36457-20-2	253-049-7				
		ethylparaben	120-47-8	204-399-4				
		sodium paraben	114-63-6	204-051-1				
		potassium methylparaben	26112-07-2	247-464-2				
		potassium butylparaben	38566-94-8	254-009-1				
		potassium propylparaben	84930-16-5	284-597-5				
		calcium paraben	69959-44-0	274-235-4				

b) položka 25 sa nahrádza takto:

	Identifikácia látky				Podmienky			
Referenčné číslo	Chemický názov/INN	Názov v jednotnom zozname zložiek	CAS číslo	EC číslo	Typ výrobku, časti tela	Maximálna koncentrácia v použiteľnom výrobku	Iné	Znenie podmienok použitia a upozornenia
a	b	c	d	e	f	g	h	i
„25	5-chlór-2-(2,4-dichlórfenoxy)fenol	Triclosan	3380-34-5	222-182-2	a) Zubné pasty Mydlá na ruky Telové mydlá/sprchové gély Dezodoranty (okrem sprejov) Púdre na tvár a krycie korektory Kozmetické výrobky na starostlivosť o nechty určené na čistenie nechtov na rukách a nohách pred aplikáciou systémov umelých nechtov b) Ústne vody	a) 0,3 % b) 0,2 %“		

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 359/2014

z 9. apríla 2014,

ktorým sa mení príloha V k nariadeniu (ES) č. 136/2004, pokiaľ ide o zoznam krajín podľa jeho článku 9

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 97/78/ES z 18. decembra 1997, ktorou sa stanovujú zásady organizácie veterinárnych kontrol výrobkov, ktoré vstupujú do Spoločenstva z tretích krajín ([1]), a najmä na jej článok 19 ods. 1,

keďže:

(1) V smernici 97/78/ES sa stanovujú zásady organizácie veterinárnych kontrol výrobkov, ktoré vstupujú do Únie z tretích krajín.

(2) V článku 19 ods. 1 uvedenej smernice sa stanovuje, že Komisia zostaví zoznam rastlinných produktov, ktoré budú podrobené hraničným veterinárnym kontrolám, a zoznam tretích krajín, ktoré môžu byť oprávnené na vývoz uvedených rastlinných produktov do Únie.

(3) Preto sa v prílohe IV k nariadeniu Komisie (ES) č. 136/2004 ([2]) uvádzajú seno a slama ako rastlinné produkty podliehajúce hraničným veterinárnym kontrolám a v časti I prílohy V k uvedenému nariadeniu sa uvádzajú krajiny, z ktorých je povolené, aby členské štáty dovážali seno a slamu.

(4) Nariadenie (ES) č. 136/2004 bolo prijaté pred nadobudnutím platnosti zmluvy o pristúpení z roku 2003. Časť II prílohy V k nariadeniu (ES) č. 136/2004 obsahuje zoznam pristupujúcich krajín, ktorý bol platný do 30. apríla 2004. Preto už nie je potrebné zachovať časť II prílohy V ani rozdelenie prílohy V na dve časti.

(5) V záujme zrozumiteľnosti by sa do prílohy V mali doplniť kódy ISO pre krajiny.

(6) Srbsko nedávno požiadalo o povolenie vyvážať seno a slamu do Únie.

(7) V nariadení Komisie (EÚ) č. 206/2010 ([3]) sa Srbsko uvádza ako krajina, z ktorej sa smú dovážať do Únie zásielky čerstvého mäsa z hovädzieho dobytka, oviec, kôz a domácich nepárnokopytníkov.

(8) Hoci živé kopytníky zo Srbska sa nesmú dovážať do Únie, je možné povoliť dovoz sena a slamy, pretože situácia v oblasti zdravia zvierat v Srbsku nepredstavuje riziko rozšírenia infekčných alebo nákazlivých chorôb zvierat prostredníctvom uvedených rastlinných produktov, ktoré mohli prísť do kontaktu so živými zvieratami.

(9) Nariadenie (ES) č. 136/2004 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(10) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

---

([1]) Ú. v. ES L 24, 30.1.1998, s. 9.

([2]) Nariadenie Komisie (ES) č. 136/2004 z 22. januára 2004, ktorým sa ustanovujú postupy pre veterinárne kontroly produktov dovážaných z tretích krajín na hraničných inšpekčných staniciach (Ú. v. EÚ L 21, 28.1.2004, s. 11).

([3]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 206/2010 z 12. marca 2010, ktorým sa ustanovujú zoznamy tretích krajín, území alebo ich častí, z ktorých sa povoľuje vstup určitých zvierat a čerstvého mäsa do Európskej únie, a požiadavky na vydávanie veterinárnych osvedčení (Ú. v. EÚ L 73, 20.3.2010, s. 1).

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha V k nariadeniu (ES) č. 136/2004 sa nahrádza prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. apríla 2014

Za Komisiu

predseda

José Manuel BARROSO

PRÍLOHA

„PRÍLOHA V

ZOZNAM KRAJÍN PODĽA ČLÁNKU 9

Kód ISO	Krajina
AU	Austrália
BY	Bielorusko
CA	Kanada
CH	Švajčiarsko
CL	Čile
GL	Grónsko
IS	Island
NZ	Nový Zéland
RS	Srbsko ([1])
US	Spojené štáty americké
ZA	Južná Afrika (okrem tej časti oblasti kontrolovanej na slintačku a krívačku, ktorá sa nachádza vo veterinárnom regióne Severný a Východný Transvaal, v oblasti Ingwavuma veterinárneho regiónu Natal a pohraničnej oblasti s Botswanou východne od 28° zemepisnej dĺžky)

([1]) Podľa článku 135 Dohody o stabilizácii a pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Srbskou republikou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 278, 18.10.2013, s. 16).“

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 360/2014

z 9. apríla 2014,

ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz ferosilícia s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Rusku po preskúmaní pred uplynutím platnosti opatrení podľa článku 11 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1225/2009

EURÓPSKA KOMISIA

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1225/2009 z 30. novembra 2009 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva ([1]) (ďalej len „základné nariadenie“), a najmä na jeho článok 11 ods. 2, 5 a 6,

keďže:

A. POSTUP

1. Platné opatrenia

(1) Rada na základe antidumpingového prešetrovania (ďalej len „pôvodné prešetrovanie“) uložila prostredníctvom nariadenia (ES) č. 172/2008 ([2]) konečné antidumpingové clo na dovoz ferosilícia, ktoré je v súčasnosti zaradené pod číselné znaky KN 7202 21 00, 7202 29 10 a 7202 29 90, s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (ďalej len „ČĽR“), Egypte, Kazachstane, bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko a Rusku (ďalej len „konečné antidumpingové opatrenia“).

(2) Opatrenia mali formu cla *ad valorem* stanoveného vo výške 31,2 % pri dovoze z ČĽR s výnimkou spoločností Erdos Xijin Kuangye Co. (15,6 %) a Lanzhou Good Land Ferroalloy Factory Co. (29,0 %), vo výške 18,0 % pri dovoze z Egypta s výnimkou spoločnosti The Egyptian Ferroalloys Co. (15,4 %) vo výške 33,9 % pri dovoze z Kazachstanu a 5,4 % pri dovoze z bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko a vo výške 22,7 % pri dovoze z Ruska s výnimkou spoločnosti Bratsk Ferroalloy Plant (17,8 %).

(3) Vykonávacím nariadením Rady (EÚ) č. 1297/2009 ([3]) sa zrušilo antidumpingové clo uložené nariadením (ES) č. 172/2008 na dovoz ferosilícia (FeSi) s pôvodom v bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko.

(4) Európska komisia (ďalej len „Komisia“) prevzala 30. novembra 2009 žiadosť o čiastočné predbežné preskúmanie (ďalej len „predbežné preskúmanie“) podľa článku 11 ods. 3 základného nariadenia, ktorú podal vyvážajúci výrobca z Ruska, spoločnosť Joint Stock Company Chelyabinsk Electrometallurgical Integrated Plant, a s ňou prepojená spoločnosť Joint Stock Company Kuznetsk Ferroalloy Works (spoločne ďalej len „ruská skupina“). Rada prostredníctvom nariadenia (EÚ) č. 60/2012 ([4]) ukončila čiastočné predbežné skúmanie z dôvodu nedostatočných dôkazov o pretrvávajúcom charaktere zmenených okolností. Ruská skupina predovšetkým nepreukázala, že by jej cenové správanie malo pretrvávajúci charakter. Dumpingové rozpätie stanovené pre ruskú skupinu v pôvodnom prešetrovaní sa preto nezmenilo. Záväzok, ktorý ponúka ruská skupina, sa preto zamietol z rovnakých dôvodov.

([1]) Ú. v. EÚ L 343, 22.12.2009, s. 51.
([2]) Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2008, s. 6.
([3]) Ú. v. EÚ L 351, 30.12.2009, s. 1.
([4]) Ú. v. EÚ L 22, 25.1.2012, s. 1.

2. **Žiadosť o preskúmanie pred uplynutím platnosti**

(5) Po uverejnení oznámenia o blížiacom sa uplynutí platnosti [1] platných konečných antidumpingových opatrení Komisia prevzala 28. novembra 2012 žiadosť o začatie preskúmania pred uplynutím platnosti týkajúceho sa uvedených opatrení podľa článku 11 ods. 2 základného nariadenia. Žiadosť podala spoločnosť Euroalliages (ďalej len „žiadateľ") v mene výrobcov predstavujúcich viac než 25 % celkovej výroby FeSi v Únii.

(6) Žiadosť sa týkala týchto dvoch krajín: ČĽR a Ruska.

(7) Žiadosť bola odôvodnená tým, že uplynutie platnosti opatrení by pravdepodobne viedlo k pokračovaniu alebo opakovanému výskytu dumpingu a ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Únie.

3. **Začatie preskúmania pred uplynutím platnosti**

(8) Komisia po porade s poradným výborom dospela k záveru, že existujú dostatočné dôkazy na začatie preskúmania pred uplynutím platnosti, a 28. februára 2013 prostredníctvom oznámenia uverejneného v *Úradnom vestníku Európskej únie* [2] (ďalej len „oznámenie o začatí preskúmania") oznámila začatie preskúmania pred uplynutím platnosti podľa článku 11 ods. 2 základného nariadenia.

4. **Prešetrovanie**

4.1. *Obdobie revízneho prešetrovania a posudzované obdobie*

(9) Prešetrovanie pokračovania alebo opätovného výskytu dumpingu sa vzťahovalo na obdobie od 1. januára 2012 do 31. decembra 2012 (ďalej len „obdobie revízneho prešetrovania" alebo „ORP"). Preskúmanie trendov relevantných z hľadiska posúdenia pravdepodobnosti pokračovania alebo opakovaného výskytu ujmy sa vzťahovalo na obdobie od 1. januára 2009 do 31. decembra 2012 (ďalej len „dotknuté obdobie").

4.2. *Strany, ktorých sa prešetrovanie týka*

(10) Komisia o začatí preskúmania pred uplynutím platnosti oficiálne informovala žiadateľov, ostatných známych výrobcov z Únie, vyvážajúcich výrobcov v ČĽR a Rusku, neprepojených dovozcov, používateľov, o ktorých bolo známe, že sa ich toto prešetrovanie týka, ako aj zástupcov vyvážajúcich krajín. Zainteresované strany dostali možnosť písomne vyjadriť svoje stanoviská a požiadať o vypočutie v rámci lehoty stanovenej v oznámení o začatí preskúmania.

(11) Všetky zainteresované strany, ktoré o to požiadali a preukázali, že existujú osobitné dôvody, na základe ktorých by mali byť vypočuté, boli vypočuté.

(12) Vzhľadom na očividne vysoký počet vyvážajúcich výrobcov v ČĽR a neprepojených dovozcov v Únii zúčastňujúcich sa na prešetrovaní sa v oznámení o začatí preskúmania počítalo s výberom vzorky v súlade s článkom 17 základného nariadenia. Na to, aby Komisia mohla rozhodnúť, či je výber vzorky potrebný, a v kladnom prípade k nemu pristúpiť, boli vyššie uvedené strany požiadané, aby sa Komisii prihlásili do 15 dní od začatia preskúmania a poskytli jej informácie požadované v oznámení o začatí preskúmania.

(13) Vzhľadom na to, že z ČĽR informácie požadované v oznámení o začatí preskúmania poskytol a ochotu spolupracovať s Komisiou vyjadril len jeden vyvážajúci výrobca, rozhodlo sa, že v prípade vyvážajúcich výrobcov v ČĽR sa vzorka nevyberie. Po tom, ako tento vyvážajúci výrobca dostal dotazník, rozhodol sa, že ďalej nebude spolupracovať. Preto sa usudzuje, že v ČĽR na prešetrovaní nespolupracoval žiadny vyvážajúci výrobca.

[1] Ú. v. EÚ C 186, 26.6.2012, s. 8.
[2] Ú. v. EÚ C 58, 28.2.2013, s. 15.

(14) Pokiaľ ide o Rusko, všetci známi ruskí výrobcovia boli vyzvaní na spoluprácu na prešetrovaní, konkrétne Bratsk Ferroalloy Plant, Serov Ferroalloy Plant, NLMK a ruská skupina. V rámci súčasného revízneho prešetrovania s Komisiou spolupracovala iba jedna ruská skupina.

(15) Od neprepojených dovozcov neprišla žiadna odpoveď na dotazníky. Preto sa usudzuje, že v Rusku na prešetrovaní nespolupracoval žiadny neprepojený dovozca.

(16) Odpovede na dotazníky prišli od šiestich známych výrobcov ferosilícia v Únii zo siedmich. Vzhľadom na relatívne obmedzený počet výrobcov v Únii sa na účely revízneho prešetrovania neplánoval výber vzorky.

(17) Overovacie návštevy sa uskutočnili v priestoroch týchto spoločností:

a) Výrobcovia v Únii:

FERROATLANTICA Group:

Ferroatlantica S.L. – Madrid, Španielsko

Ferropem – Chambéry, Francúzsko

HUTA LAZISKA S.A. – Laziska Gorne, Poľsko

OFZ a. s. – Istebné, Slovensko

TDR LEGURE d.o.o. – Ruse, Slovinsko

VARGON ALLOYS A.B. – Vargon, Švédsko.

b) Používatelia z Únie:

Aperam SA – Luxembursko

Ugitech – Ugine, Francúzsko.

c) Vyvážajúci výrobca v Rusku:

ruská skupina:

JSC Chelyabinsk Electrometallurgical Integrated Plant (Čeľabinský elektrometalurgický kombinát, ďalej len „JSC CHEMK“) – Čeľabinsk, Rusko

JSC Kuznetsk Ferroalloy Works (Kuzneckie ferrosplavy, ďalej len „JSC KF“) – Novokuzneck, Rusko

RFA International LP (ďalej len „RFAI“) – Mishawaka, USA.

d) Výrobcovia v analogickej krajine:

Elkem AS, Oslo, Nórsko

FESIL Rana Metall AS, Trondheim, Nórsko

Finnfjord AS, Finnsnes, Nórsko.

B. **PRÍSLUŠNÝ VÝROBOK A PODOBNÝ VÝROBOK**

1. **Príslušný výrobok**

(18) Príslušný výrobok je ferosilícium, ktoré je v súčasnosti zaradené pod číselné znaky KN 7202 21 00, 7202 29 10 a 7202 29 90, s pôvodom v ČĽR a Rusku.

(19) Ferosilícium sa vyrába v elektrických oblúkových peciach prostredníctvom zníženia obsahu kremeňa, pričom sa používajú uhlíkové výrobky. Ide o energeticky náročný proces. Ferosilícium sa predáva vo forme hrúd, zŕn alebo prášku a existuje v rôznych akostiach v závislosti od obsahu kremíka a obsahu nečistôt (napr. hliníka). Ferosilícium s obsahom kremíka 70 % a viac sa považuje za veľmi čistý produkt. Produkt s obsahom kremíka viac než 55 % a menej než 70 % je stredne čistý a s obsahom kremíka menej než 55 % je málo čistý. Príslušný výrobok sa používa najmä ako odkysličovadlo a ako liatinový prvok v železiarskom a oceliarskom priemysle.

2. **Podobný výrobok**

(20) Ferosilícium, ktoré výrobné odvetvie Únie vyrába a predáva v Únii, a ferosilícium, ktoré sa vyrába a predáva v Nórsku (ďalej len „analogická krajina"), keďže ČĽR je krajina s iným ako trhovým hospodárstvom a v rámci tohto prešetrovania nebola prešetrená, ako aj v Rusku majú v podstate rovnaké fyzikálne a chemické vlastnosti a rovnaké základné využitie ako ferosilícium vyrobené v ČĽR a v Rusku a predávané na vývoz do Únie. Považujú sa preto za podobné výrobky v zmysle článku 1 ods. 4 základného nariadenia.

C. **PRAVDEPODOBNOSŤ POKRAČOVANIA ALEBO OPAKOVANÉHO VÝSKYTU DUMPINGU**

(21) V súlade s článkom 11 ods. 2 základného nariadenia sa skúmalo, či je pravdepodobné, že uplynutie platnosti existujúcich opatrení povedie k pokračovaniu alebo opakovanému výskytu dumpingu z oboch príslušných krajín.

Dovoz z ČĽR

1. **Úvodné poznámky**

(22) Ako sa uvádza vyššie v odôvodnení 13, na prešetrovaní nespolupracovali žiadni čínski vyvážajúci výrobcovia. Pri nulovej spolupráci vyvážajúcich výrobcov v ČĽR preto celková analýza vrátane výpočtu dumpingu vychádza podľa článku 18 základného nariadenia z dostupných skutočností.

(23) Pravdepodobnosť, či dumping bude pokračovať alebo sa opakovane vyskytovať, sa preto posúdila prostredníctvom žiadosti o preskúmanie pred uplynutím platnosti v kombinácii s inými zdrojmi informácií, ako sú obchodné štatistiky o dovoze a vývoze (údaje Eurostatu a Číny týkajúce sa vývozu), a ďalšími verejne dostupnými informáciami.

(24) Odmietnutie spolupráce ovplyvnilo porovnanie normálnej hodnoty s vývoznou cenou rôznych typov produktu. Ako je vysvetlené ďalej v odôvodnení 30, považovalo sa za vhodné určiť normálnu hodnotu aj vývoznú cenu globálne, konkrétne na základe jediného produktu, v súlade s článkom 18 základného nariadenia.

(25) V súlade s článkom 11 ods. 9 základného nariadenia sa rovnaká metodika ako tá, ktorá sa použila na zistenie existencie dumpingu v pôvodnom prešetrovaní, použila zakaždým, keď sa zistilo, že sa okolnosti nezmenili.

2. **Dumping dovozu počas ORP**

2.1. *Určenie normálnej hodnoty*

(26) Komisia v oznámení o začatí preskúmania vyzvala všetky zainteresované strany, aby vyjadrili pripomienky k jej návrhu použiť Nórsko ako tretiu krajinu s trhovým hospodárstvom na účely stanovenia normálnej hodnoty v súvislosti s ČĽR. Nórsko bolo použité ako analogická krajina v pôvodnom prešetrovaní. Keďže k tomuto aspektu nemala pripomienky žiadna zainteresovaná strana, rozhodlo sa, že na stanovenie normálnej hodnoty pre ČĽR v súlade s článkom 2 ods. 7 písm. a) základného nariadenia by sa malo za analogickú krajinu znovu vybrať Nórsko.

(27) V súlade s článkom 2 ods. 2 základného nariadenia sa najprv preskúmalo, či celkový objem domáceho predaja podobného výrobku spolupracujúcimi výrobcami v Nórsku nezávislým zákazníkom bol reprezentatívny v porovnaní s celkovým objemom vývozu z ČĽR do Únie, konkrétne či celkový objem takého domáceho predaja predstavoval aspoň 5 % celkového objemu vývozu príslušného výrobku do Únie. Na základe toho sa skonštatovalo, že domáci predaj v analogickej krajine bol reprezentatívny.

(28) Takisto sa preskúmalo, či domáci predaj podobného výrobku možno považovať za predaj v rámci bežného obchodovania podľa článku 2 ods. 4 základného nariadenia. Zistil sa preto pomer ziskového domáceho predaja nezávislým zákazníkom na domácom trhu počas ORP.

(29) Normálna hodnota preto vychádzala zo skutočnej domácej ceny, ktorá sa vypočítala ako vážený priemer ceny ziskového domáceho predaja uskutočneného počas ORP.

2.2. *Určenie vývoznej ceny*

(30) Ako sa uvádza vyššie v odôvodnení 24, čínski vyvážajúci výrobcovia nespolupracovali na prešetrovaní. Vývozná cena sa preto určila na základe najlepších dostupných informácií v súlade s článkom 18 základného nariadenia.

(31) Objem a dovozné ceny týkajúce sa všetkých troch číselných znakov KN uvedených v odôvodnení 18 sa najskôr získali z databázy Eurostatu o dovoze a rozdelili sa podľa kvality. Keďže sa považovalo za vhodné stanoviť vývoznú cenu na základe priemeru, získané údaje týkajúce sa číselných znakov KN 7202 29 10 a 7202 29 10 90 boli prispôsobené obsahu kremíka číselného znaku KN 7202 21 00. Ide o jednu z metód, ktoré sa v žiadosti o preskúmanie navrhujú na odhadnutie celkového objemu dovozu na základe kvality FeSi 75 %. Objem a dovozné ceny týchto troch číselných znakov KN sa zjednotili a zvážili, aby sa získala priemerná hodnota.

(32) Táto priemerná dovozná cena na úrovni nákladov, poistenia a prepravného (ďalej len „CIF“) sa napokon upravila tak, že sa z nej odpočítali najmä náklady na dopravu, aby bolo možné získať hodnotu zo závodu. Predajná cena sa preto stanovila v súlade s článkom 2 ods. 8 základného nariadenia na základe zaplatenej alebo splatnej ceny uvedenej v štatistikách Eurostatu týkajúcich sa dovozu.

2.3. *Porovnanie a úpravy*

(33) Porovnanie normálnej hodnoty a vývoznej ceny sa uskutočnilo na základe cien zo závodu. S cieľom zaistiť spravodlivé porovnanie sa v súlade s článkom 2 ods. 10 základného nariadenia zohľadnili aj rozdiely, ktoré ovplyvňujú porovnateľnosť cien. S cieľom zohľadniť vývozné clo sa vykonali úpravy najmä podľa údajov uvedených v žiadosti o preskúmanie, keďže čínski vyvážajúci výrobcovia odmietli spolupracovať.

2.4. *Dumping počas ORP*

(34) Na základe uvedeného sa konštatovalo, že dumpingové rozpätie vyjadrené ako percento čistej ceny na hranici Únie pred preclením predstavuje 165 %.

(35) Je však potrebné poznamenať, že celkový objem dovozu príslušného výrobku do Únie sa prudko znížil po uložení pôvodných opatrení a že uvedené dumpingové rozpätie sa stanovilo na základe obmedzeného objemu dovozu (konkrétne menej než 2 500 ton počas ORP).

(36) Preto pre úplnosť analýzy sa preskúmalo aj cenové správanie čínskych vyvážajúcich výrobcov na troch najdôležitejších trhoch mimo Únie, konkrétne v Japonsku, Južnej Kórei a Spojených štátoch amerických (ďalej len „USA“).

(37) Na tento účel sa použili údaje týkajúce sa čínskeho vývozu s cieľom stanoviť cenu čínskeho vývozu do Japonska, Južnej Kórey a USA. Porovnanie so stanovenou normálnou hodnotou takisto preukázalo existenciu dumpingu pohybujúceho sa v rozmedzí 86 % a 92 % v závislosti od cieľovej krajiny.

3. **Vývoj dovozu v prípade zrušenia opatrení**

3.1. *Výrobná kapacita ČĽR*

(38) ČĽR je ďaleko najväčším výrobcom FeSi na svete. Výrobná kapacita sa odhaduje na 10 až 11 miliónov ton ročne počas ORP. Z toho dôvodu sa vo výrobnom odvetví ČĽR podľa odhadu využívalo 50 % jej výrobnej kapacity. To znamená, že súčasná voľná kapacita dosahuje približne 5,5 milióna ton ročne, čo predstavuje takmer sedemnásobok celkovej spotreby Únie. Napriek tejto súčasnej nadmernej kapacite a na základe informácií poskytnutých žiadateľom sa zdá, že kapacita v ČĽR sa stále rozširuje, keďže sa v súčasnosti stavajú väčšie a výkonnejšie pece.

(39) Neexistujú dôkazy, ktoré by naznačovali, že by úroveň spotreby na čínskom domácom trhu alebo na trhoch tretích krajín výrazne klesla a že by sa tak absorbovala zvýšená výroba v prípade, že by sa mala použiť voľná kapacita čínskych výrobcov.

3.2. *Atraktívnosť trhu Únie*

(40) Po uložení konečných opatrení vo februári 2008 dovozy z ČĽR postupne klesli a stali sa okrajovými, predstavujúc menej než 1 % spotreby Únie počas ORP. Po tom, čo dovozy dosiahli vrchol v roku 2007 na úrovni 330 400 ton, klesli na menej než 2 500 ton v roku 2012. Na základe pozorovanej cenovej úrovne však trh EÚ zostáva naďalej atraktívny pre čínsky vývoz ferosilícia.

(41) Ako už bolo uvedené v predchádzajúcej časti, v ČĽR dochádza k výraznému prebytku výrobnej kapacity, čo naznačuje silnú motiváciu nájsť alternatívne trhy, ktoré by absorbovali tento prebytok výrobnej kapacity. V dôsledku viacerých obmedzení vývozu uložených čínskou vládou (konkrétne vývozné clo vo výške 25 %, nevratná DPH vo výške 17 % a vývozné licencie) však čínske vývozy celkovo klesli z vrcholu na úrovni 1,5 milióna ton v roku 2007 až na úroveň 0,4 milióna ton v roku 2009. Od roku 2010 sa však v celkovom vývoze zaznamenalo oživenie a objem vývozu sa zvýšil na úroveň 0,8 milióna ton a podľa odhadu na úroveň 0,7 milióna ton v roku 2013. Najnovšie údaje naznačujú stabilnú úroveň vývozu, ktorej objem presahuje celkovú spotrebu Únie.

(42) Napriek týmto obmedzeniam vývozu čínski výrobcovia vyviezli významný objem FeSi na trhy na celom svete, ktoré nepodliehajú žiadnym obmedzeniam dovozu (konkrétne Japonsko, Južná Kórea a USA).

(43) Na prvý pohľad by ázijský trh mohol byť alternatívnym trhom, ktorý by absorboval časť čínskeho prebytku výroby. Podľa informácií predložených žiadateľom však v dôsledku najnovšieho vývoja na príslušnom trhu môže byť čínsky vývoz na tento trh menej atraktívny.

(44) Ázijský trh bude v skutočnosti vážne ovplyvnený vstupom do výroby dvoch nových projektov v Malajzii týkajúcich sa ferosilícia (spoločnosti Pertama Ferroalloys a Sarawak Ferroalloys). Odhaduje sa, že od roku 2014 sa ročná výroba ferosilícia v Malajzii zvýši o 420 000 ton a bude sa predávať v susediacich krajinách juhovýchodnej Ázie, najmä v Japonsku, ktoré ročne potrebuje 600 000 ton ferosilícia. Výstup malajzijských výrobných zariadení bude mať negatívny vplyv na čínske vývozy do juhovýchodnej Ázie. Okrem toho už japonskí výrobcovia ocele a juhokórejské oceliarne uzavreli dohody na ročné nákupy výrazných objemov ferosilícia od nových malajzijských výrobcov, v dôsledku čoho sa sťaží čínsky vývoz na tento trh.

(45) Vyvážajúci výrobca vo svojich pripomienkach k zverejneniu tvrdil, že malajzijská výroba bola nadhodnotená. Po overení sa táto pripomienka považovala za odôvodnenú a v dôsledku toho bol objem malajzijskej výroby opravený na úroveň približne 370 000 ton.

(46) Preto sa očakáva, že dodatočná malajzijská výroba zvýši mieru hospodárskej súťaže na tomto už nasýtenom trhu, v rámci ktorého majú v súčasnosti ČĽR a Rusko výrazný podiel na trhu.

(47) Dôvodom zníženého výskytu čínskych výrobkov na trhu Únie počas ORP sú predovšetkým obmedzenia vývozu uložené čínskou vládou uvedené v odôvodnení 41.

(48) Ceny na trhu EÚ by tiež pôsobili ako faktor príťažlivosti umožňujúci absorbovanie nadbytočnej kapacity čínskych výrobcov. Priemerná trhová cena Únie bola v skutočnosti v roku 2012 aspoň taká vysoká ako vývozné ceny čínskych výrobcov pre ich hlavné cieľové krajiny (Japonsko, Južná Kórea a USA), čo ešte viac zdôraznilo atraktívnosť trhu Únie, keď sa predaj do iných cieľových krajín stáva problematickejším.

(49) Možno preto usúdiť, že európsky trh, jeden z najväčších na svete, je naďalej atraktívny pre čínskych výrobcov.

4. **Záver o pravdepodobnosti pokračovania dumpingu**

(50) Dostupná voľná kapacita v ČĽR a relatívne atraktívna cenová úroveň na trhu Únie vedie k záveru, že existuje riziko zvýšenia čínskeho vývozu príslušného výrobku v prípade, že by platnosť opatrení uplynula.

(51) Vzhľadom na súčasnú a potenciálnu voľnú kapacitu v ČĽR, na skutočnosť, že trh Únie je jedným z najväčších trhov na svete, a na očakávaný tlak na čínske vývozy v juhovýchodnej Ázii možno usúdiť, že vývozcovia ČĽR pravdepodobne zvýšia vývozy do Únie za dumpingové ceny, ak by boli antidumpingové opatrenia zrušené.

Dovoz z Ruska

1. **Úvodné poznámky**

(52) Ako sa uvádza v odôvodnení 14, len jedna skupina výrobcov spolupracovala pri konaní. Zistilo sa však, že ruská skupina predstavovala významný podiel celkovej ruskej výroby, t. j. približne 78 % celkovej výroby FeSi v Rusku a pre väčšinu dovozu FeSi pochádzajúceho z Ruska do Únie. Preto sa usúdilo, že informácie poskytnuté ruskou skupinou v kombinácii s inými zdrojmi, ako je žiadosť o preskúmanie a dostupné obchodné štatistiky o dovoze (údaje Eurostatu), sa musia použiť s cieľom posúdiť pravdepodobnosť pokračovania alebo opakovaného výskytu dumpingu.

(53) Na výpočet dumpingového rozpätia sa spoločnosti JSC CHEMK a JSC KF, ktoré patria do ruskej skupiny, považujú za prepojené v zmysle článku 143 Colného kódexu ([1]) ako v pôvodnom prešetrovaní. Z tohto dôvodu sa jednotné dumpingové rozpätie vypočítalo pre celú skupinu prostredníctvom metodiky uvedenej ďalej. Výška dumpingu sa pred určením váženého priemerného dumpingového rozpätia pre celú skupinu vypočítala pre každého vyvážajúceho výrobcu. Treba poznamenať, že táto metodika sa líšila od metodiky použitej v pôvodnom prešetrovaní, pri ktorej sa výpočet dumpingu uskutočnil zhrnutím všetkých príslušných údajov výrobných podnikov týkajúcich sa výroby a predaja. V rámci ukončeného predbežného preskúmania sa použila odlišná metodika. Zmena okolností, ktorá bola dôvodom na zmenu metodiky, spočívala v zmene organizačnej štruktúry skupiny umožňujúcej identifikáciu jednotlivých výrobcov v rámci skupiny, pokiaľ ide o predaj a výrobu.

2. **Dumping dovozu počas ORP**

2.1. *Určenie normálnej hodnoty*

(54) V súlade s článkom 2 ods. 2 základného nariadenia sa najprv preskúmalo, či celkový objem domáceho predaja podobného výrobku spolupracujúcimi vyvážajúcimi výrobcami nezávislým zákazníkom bol reprezentatívny v porovnaní s ich celkovým objemom vývozného predaja do Únie, konkrétne či celkový objem takého predaja predstavoval aspoň 5 % celkového objemu vývozu príslušného výrobku do Únie.

([1]) V súlade s článkom 143 nariadenia Komisie (EHS) č. 2454/93 (Ú. v. ES L 253, 11.10.1993, s. 1) o vykonávaní Colného kódexu Spoločenstva sa osoby považujú za prepojené len vtedy, ak: a) jedna z nich je predstaviteľom alebo riaditeľom podniku druhej osoby alebo naopak; b) sú právne uznanými obchodnými spoločníkmi; c) sú zamestnávateľom a zamestnancom; d) akákoľvek osoba vlastní, kontroluje alebo má priamo alebo nepriamo v držbe 5 % alebo viac hodnoty akcií alebo podielov s hlasovacím právom jednej aj druhej osoby; e) jedna z nich priamo alebo nepriamo kontroluje druhú osobu; f) obe sú priamo alebo nepriamo kontrolované treťou osobou; g) obe spoločne priamo alebo nepriamo kontrolujú tretiu osobu alebo h) sú členmi jednej rodiny. Osoby sa považujú za členov jednej rodiny, ak majú medzi sebou nasledujúce vzťahy: i) manžel a manželka; ii) rodič a dieťa; iii) brat a sestra (vlastní aj nevlastní súrodenci); iv) starý rodič a vnuk; v) strýc alebo teta a synovec alebo neter; vi) svokor a svokra a zaťa alebo nevesta; vii) švagor a švagriná.. V tomto kontexte „osoba“ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu.

(55) Takisto sa preskúmalo, či bol domáci predaj dostatočne reprezentatívny na účely článku 2 ods. 2 základného nariadenia. Toto preskúmanie bolo zamerané na druh výrobku, ktorý vyvážajúci výrobca predáva na svojom domácom trhu a ktorý sa považoval za priamo porovnateľný s druhom výrobku predávaným na vývoz do Únie. Domáci predaj daného druhu výrobku sa považoval za dostatočne reprezentatívny, keď celkový objem tohto druhu výrobku predaný vyvážajúcim výrobcom na domácom trhu nezávislým zákazníkom predstavoval minimálne 5 % alebo viac z jeho celkového objemu predaja porovnateľného druhu výrobku vyvezeného do Únie.

(56) Takisto sa preskúmalo, či domáci predaj druhov výrobku možno považovať za predaj v rámci bežného obchodovania podľa článku 2 ods. 4 základného nariadenia. Zistil sa preto pomer ziskového domáceho predaja nezávislým zákazníkom na domácom trhu pre každý príslušný vyvážaný druh výrobku počas ORP.

(57) Pre druhy výrobkov, pri ktorých sa viac ako 80 % objemu predaja druhu výrobku na domácom trhu realizovalo za cenu vyššiu ako náklady a kde bola vážená priemerná predajná cena tohto druhu výrobku rovnaká alebo vyššia ako jednotkové výrobné náklady, sa normálna hodnota podľa druhu výrobku vypočítala ako vážený priemer skutočných domácich cien celkového predaja daného druhu výrobku bez ohľadu na to, či tento predaj bol, alebo nebol ziskový.

(58) V prípade, ak objem ziskového predaja určitého druhu výrobku predstavoval 80 % alebo menej z celkového objemu predaja tohto druhu, alebo keď vážená priemerná cena tohto druhu bola nižšia ako jednotkové výrobné náklady, normálna hodnota vychádzala zo skutočnej domácej ceny vypočítanej ako vážená priemerná cena len ziskového predaja daného druhu výrobku, ktorý sa uskutočnil počas ORP.

(59) V prípadoch, keď nedošlo k nijakému domácemu predaju konkrétneho druhu výrobku, a v prípade druhov výrobkov, pri ktorých bol domáci predaj nedostačujúci, sa normálna hodnota stanovila v súlade s článkom 2 ods. 3 základného nariadenia.

(60) Pri vytváraní normálnej hodnoty podľa článku 2 ods. 3 základného nariadenia sa sumy na predajné, všeobecné a administratívne náklady a na zisky zakladali v súlade s článkom 2 ods. 6 základného nariadenia na skutočných údajoch týkajúcich sa výroby a predaja spolupracujúcimi vyvážajúcimi výrobcami podobného výrobku pri bežnom obchodovaní alebo na dostupných údajoch.

2.2. *Určenie vývoznej ceny*

(61) Počas ORP sa vývozný predaj ruskej skupiny do Únie uskutočňoval prostredníctvom RFAI, jej pridruženej spoločnosti (prepojený dovozca), ktorá vykonávala všetky dovozné funkcie súvisiace s tovarom vstupujúcim do voľného obehu v Únii, t. j. funkcie prepojeného dovozcu.

(62) Preto bola vývozná cena podľa článku 2 ods. 9 základného nariadenia vytvorená na základe ceny, za ktorú sa dovážané výrobky prvýkrát opätovne predali nezávislému kupujúcemu, upravenej o všetky náklady, ktoré vznikli medzi dovozom a opätovným predajom, ako aj o primerané rozpätie na predajné, všeobecné a administratívne náklady (ďalej len „PVA náklady“) a ziskové rozpätie. Na tento účel sa použil skutočný percentuálny podiel PVA nákladov, a keďže nezávislí dovozcovia nepredložili nové informácie týkajúce sa dosiahnutého zisku, použilo sa rovnaké percento zisku ako percento použité v pôvodnom prešetrovaní, konkrétne 6 %.

(63) Ruská skupina tvrdila, že spoločnosť RFAI by sa mala považovať za súčasť jedného hospodárskeho subjektu, keďže obidve priamo kontrolujú a riadia rovnaké osoby a spoločnosti vystupujú ako jeden hospodársky subjekt. V dôsledku toho by sa pri určovaní vývoznej ceny nemali odpočítať PVA náklady a zisk spoločnosti RFAI.

(64) Otázka, či v prípade spojenia medzi ruskou skupinou a RFAI ide o jeden hospodársky subjekt, alebo nie, je irelevantná z hľadiska úpravy na účely stanovenia vývoznej ceny podľa článku 2 ods. 9.

(65) V dôsledku toho, že vývozný predaj ruskej skupiny sa uskutočnil prostredníctvom pridruženej spoločnosti (RFAI), vývozná cena sa musela upraviť odpočítaním primeraného rozpätia na PVA náklady a zisk, ako je výslovne stanovené v článku 2 ods. 9 základného nariadenia. Na základe toho sa tvrdenie musí zamietnuť.

(66) Vyvážajúci výrobca zopakoval tvrdenie o existencii jedného hospodárskeho subjektu a že sa tým predišlo úpravám PVA nákladov a zisku v súlade s článkom 2 ods. 9 základného nariadenia. Takisto tvrdil, že aj keď boli úpravy oprávnené, vytvorená vývozná cena by mala zahŕňať iba náklady týkajúce sa dovozu spoločnosťou RFAI a vylúčiť všetky PVA náklady týkajúce sa vývozu jedného hospodárskeho subjektu. Nakoniec vyhlásil, že v tomto prípade nesúhlasí s konštatovaním neexistencie jedného hospodárskeho subjektu.

(67) Existencia jedného hospodárskeho subjektu je irelevantná pre vytváranie vývoznej ceny podľa článku 2 ods. 9 základného nariadenia. Pokiaľ sú splnené podmienky v článku 2 ods. 1 a 9 základného nariadenia, stupeň kontroly alebo integrácie je irelevantný na posúdenie zákonnosti úprav podľa článku 2 ods. 9 ([1]). V súlade s článkom 2 ods. 9 základného nariadenia sa od Komisie vyžaduje, aby v niektorých situáciách vytvorila vývoznú cenu a prispôsobila túto vytvorenú vývoznú cenu určitému počtu parametrov vrátane prípadu, keď o stranách „vyjde najavo, že sú v spojení". Znenie článku 2 ods. 9 základného nariadenia je jednoznačné v tom zmysle, že „sa vykoná úprava" (zvýraznenie pridané Komisiou). Komisia overila, že RFAI vykonala všetky funkcie, ktoré bežne vykonáva pridružený dovozca v Únii. Spoločnosť RFAI sa skutočne úzko zapája do medzinárodných aktivít skupiny (napr. v rámci podpory zákazníkov, logistiky a harmonogramu dodávok, nákupu investičného tovaru a dôležitých surovín atď.). Tým bola splnená potrebná podmienka pre úpravu podľa článku 2 ods. 9 základného nariadenia, čo odôvodňujú vykonané úpravy. Preto sa dospelo k záveru, že vykonané úpravy sa požadovali na základe článku 2 ods. 9 základného nariadenia.

(68) Vyvážajúci výrobca trval na tom, že z rozhodnutia vo veci Nikopolsky/Interpipe ([2]) vyplýva, že ak vývozca a prepojený obchodník sú súčasťou jedného hospodárskeho subjektu, úprava vývoznej ceny sa podľa článku 2 ods. 9 základného nariadenia nepovoľuje. Toto tvrdenie je neopodstatnené. Rozhodnutie sa v skutočnosti týka úpravy vykonanej podľa článku 2 ods. 10 bodu i) pre nominálne provízie prijaté obchodníkom, ktorého funkcie sú podobné funkciám zástupcu, ktorý vykonáva prácu za províziu. Uvedená judikatúra je preto v tomto prípade irelevantná, keďže švajčiarska spoločnosť RFAI vykonáva všetky funkcie, ktoré zvyčajne vykonáva prepojený dovozca. Existencia jedného hospodárskeho subjektu nemá rovnaký vplyv na úpravy vykonané podľa článku 2 ods. 10 základného nariadenia, ako v prípade požadovaných úprav podľa článku 2 ods. 9 príslušného nariadenia. Okrem toho nemožno voľne rozhodnúť, či sa môže požadovať úprava primeraného rozpätia na PVA náklady a zisk. Takáto úprava sa vykoná podľa článku 2 ods. 9 základného nariadenia, keď sú strany v spojení.

(69) Pokiaľ ide o rozsah úpravy, tvrdenie týkajúce sa čiastočného odpočítania PVA nákladov a zisku nemožno akceptovať v prípade, že vyvážajúci výrobca nepredloží relevantné dôkazy. Úpravy podľa článku 2 ods. 9 základného nariadenia súvisia s vytváraním vývoznej ceny v najčastejších prípadoch pridruženia. Ak by sa mali celkové PVA náklady a zisk upraviť len čiastočne, takáto zmena by musela byť založená na dôkazoch poskytnutých vyvážajúcim výrobcom vo vzťahu k nákladom, predovšetkým v tom zmysle, či tieto náklady pozostávajú zo špeciálnych výdavkov, ktoré vznikli v súvislosti s akoukoľvek činnosťou nesúvisiacou priamo s dovozom príslušného výrobku medzi dovozom a ďalším predajom.

(70) Ruská skupina tiež tvrdila, že pri výpočte vývoznej ceny by sa v súlade s článkom 11 ods. 10 základného nariadenia nemalo odpočítavať antidumpingové clo, keďže je náležite zohľadnené v cenách ďalšieho predaja a v následných predajných cenách v Únii.

(71) Pri prešetrovaní sa najmä zistilo, že ceny opätovného predaja príslušného výrobku v Únii nezohľadňujú clo zaplatené za 99 % nahlásených operácií. Preto možno dospieť k záveru, že antidumpingové clo nebolo náležite zohľadnené v cenách opätovného predaja ruskej skupiny. Výsledkom je, že tvrdenie ruskej skupiny sa nemohlo prijať a suma antidumpingových ciel sa pri určovaní cien odpočítala podľa článku 2 ods. 9 základného nariadenia.

2.3. *Porovnanie a úpravy*

(72) Porovnanie normálnej hodnoty a vývoznej ceny sa uskutočnilo na základe cien zo závodu. S cieľom zaistiť spravodlivé porovnanie sa v súlade s článkom 2 ods. 10 základného nariadenia zohľadnili rozdiely, ktoré ovplyvňujú porovnateľnosť cien.

([1]) Vec C-260/84, Minebea Company Limited/Rada Európskych spoločenstiev, bod 37.
([2]) Vec T-249/06, Interpipe Nikopolsky Seamless Tubes Plant Niko Tube ZAT (Interpipe Niko Tube ZAT) a Interpipe Nizhnedneprovsky Tube Rolling Plant VAT (Interpipe NTRP VAT)/Rada, Zb. 2009, s. II-00383. Rozsudok bol neskôr v odvolacom konaní potvrdený rozsudkom Súdneho dvora C-191/09 P a C-200/09 P.

(73) V náležitých a oprávnených prípadoch sa upravili náklady na dopravu, na poistenie, náklady na prekládku v terminóloch a manipuláciu, na úver a na provízie v súlade s článkom 2 ods. 10 základného nariadenia.

2.4. *Dumping počas ORP*

(74) Podľa článku 2 ods. 11 a 12 základného nariadenia sa vážená priemerná normálna hodnota porovnala s váženou priemernou vývoznou cenou podľa druhu výrobku na základe cien zo závodu pre jednotlivých spolupracujúcich vyvážajúcich výrobcov, ktorí sú súčasťou ruskej skupiny.

(75) Príslušný vyvážajúci výrobca vyslovil niekoľko tvrdení v súvislosti s výpočtom dumpingového rozpätia.

(76) Po prvé, pokiaľ ide o úpravu ceny kremenca, ktorý kúpila jedna výrobná spoločnosť skupiny od inej výrobnej spoločnosti tej istej skupiny, spochybnilo sa pripočítanie rozpätia zisku 5 % k upravenej nákupnej cene. Argumentom je, že obidve spoločnosti sú členmi rovnakého hospodárskeho subjektu.

(77) Aj keď je argument týkajúci sa jedného hospodárskeho subjektu irelevantný v súvislosti s úpravou ceny kremenca, potvrdilo sa, že transakcie medzi prepojenými stranami možno vykonať bez realizácie zisku. Pokiaľ by sa neuskutočnil nijaký predaj kremenca externým stranám, nemohla by sa preukázať existencia žiadneho zisku. V dôsledku toho sa prirážka zisku z upravenej ceny kremenca vynechala a náležite sa určil upravený dumping.

(78) Druhé tvrdenie sa týkalo toho, ako Komisia uplatnila odporúčania orgánu WTO na urovnávanie sporov v spore s Nórskom týkajúcim sa lososa. V danom prípade bolo odporúčané, že aj prípade, že domáci predaj konkrétneho typu výrobku nie je reprezentatívny, PVA náklady a zisk dosahované v rámci týchto transakcií by sa mali použiť pri vytváraní normálnej hodnoty. Vyvážajúci výrobca takisto tvrdil, že uplatňovanie novej metodiky v rámci preskúmania pred uplynutím platnosti nebolo povolené, keďže by to neumožnila žiadna podstatná zmena okolností.

(79) V rámci vypočutia vyvážajúceho výrobcu Komisia vysvetlila metodiku, ktorú panel uplatnil vo veci týkajúcej sa lososa. Tento vyvážajúci výrobca v odporúčaniach panela naďalej videl porušenie článku 2 ods. 4 a 6 základného nariadenia. Je však úlohou Komisie vykonávať takéto rozhodnutia v rámci jej záväzkov voči WTO. Takáto metodika má vplyv na všetky prípady, a nielen na vyšetrovania, ktoré sa začali na základe článku 5 základného nariadenia.

(80) Na základe tretieho tvrdenia Komisia opravila tie prípady, v ktorých sa náklady jedného vyvážajúceho výrobcu skupiny porovnali s určitým predajom iného vyvážajúceho výrobcu.

(81) Komisia ďalej potvrdzuje, že obrat bol upravený podľa rovnakých kvót ako výrobné náklady, ako napríklad náklady na dopravu, na poistenie a manipuláciu, na uskutočnenie skúšky ziskovosti a náklady na balenie, s cieľom určiť rozpätie dumpingu.

(82) Vo štvrtom tvrdení vyvážajúci výrobca usudzuje, že platné antidumpingové clo bolo neoprávnene odpočítané od vývoznej ceny. Na preukázanie tohto tvrdenia sa uvádza, že vývozné ceny boli o viac než 100 % vyššie v období revízneho prešetrovania než v pôvodnom období prešetrovania, čo údajne dokazuje, že antidumpingové clo bolo zahrnuté do vývozných cien. Navyše sa určité dovozné clá a antidumpingové clá nemali odpočítať, pretože boli údajne zaplatené vopred a vzťahovali sa na budúce obdobie. Okrem toho Komisia nemala zohľadňovať ani náklady na kanceláriu v Japonsku a švajčiarske federálne a kantonálne dane z príjmu.

(83) Vyvážajúci výrobca neposkytol presvedčivé dôkazy o tom, že antidumpingové clo bolo v tomto prípade a pre tento výrobok náležite zohľadnené vo vývoznej cene. Ceny opätovného predaja, ako aj výrobné náklady sa od pôvodného vyšetrovania výrazne zvýšili. Preto zvýšenie vývozných cien nemožno považovať za nezvratný dôkaz o zohľadnení cla. Na preukázanie nerozhodujúceho významu predložených dôkazov Komisia počas obdobia revízneho prešetrovania porovnala vývozné ceny s cenami výrobkov vrátane antidumpingového cla a zistila, že 99 % vývozných operácií nemá vývoznú cenu dosť vysokú na to aby pokryla antidumpingové clo. Nakoniec aj keď sa clo neodpočíta, nestačilo by to na odstránenie zisteného značného dumpingu a nemalo by to ani vplyv na záver o pravdepodobnosti pokračovania dumpingu. Preto by to nemalo nijaký vplyv na výsledky súčasného preskúmania pred uplynutím platnosti.

(84) Komisia zistila, že dovozné clá a antidumpingové clá nemožno platiť vopred a že sa tieto clá vyberajú pri dovoze. Skupina navyše použila colný sklad, čo znamená, že clá sú splatné až pri dovoze a predaji, ktoré boli uskutočnené. Okrem toho na základe porovnania účtovnej súvahy z 31. decembra 2012 a auditu účtov bolo jednoznačne zistené, že audítori prekvalifikovali údajné predplatené antidumpingové clá za zaplatené antidumpingové clá ako náklady vo výkaze ziskov a strát.

(85) Náklady za kanceláriu v Japonsku sa netýkali príslušného výrobku, a preto nemali vplyv na výpočet Komisie. Tvrdenie bolo preto zamietnuté. A napokon uvedené švajčiarske dane by sa mohli vyňať len v prípade, že by sa týkali dane z príjmov právnických osôb, čo je na základe odpovede k zverejneniu pravdepodobné. Výpočet dumpingu sa preto náležite upravil.

(86) Upravené úroky z úveru, ktorý poskytla jedna spoločnosť skupiny na Britských Panenských ostrovoch inej spoločnosti skupiny, boli Komisiou upravené ako reakcia na tvrdenie, že takéto úvery sa môžu poskytovať pod hranicou trhových podmienok a v podstate by mali zmysel len v prípade, že by úroky z úveru boli nižšie než tie, ktoré žiada banka. Komisia ďalej potvrdzuje, že rozpätie zisku pre RFAI sa uplatnilo na základe čistej hodnoty faktúry v účtovnej mene spoločnosti a nebolo založené na CIF, ku ktorým sa pripočítali určité náklady.

(87) Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na následnú úpravu výpočtu na základe prijatia tvrdení týkajúcich sa predaja kremenca v rámci skupiny, úverov poskytnutých v rámci skupiny a švajčiarskych federálnych a kantonálnych daní z príjmu, dumpingové rozpätie vyjadrené ako percento čistej ceny na hranici Únie pred preclením bolo upravené a predstavuje 43 %.

(88) Treba poznamenať, že na základe predbežného preskúmania uvedeného v odôvodnení 4 sa dospelo k záveru, že ruská skupina uskutočňovala dovozy za dumpingové ceny v období od októbra 2009 do septembra 2010.

3. **Vývoj dovozu v prípade zrušenia opatrení**

(89) Pokiaľ ide o analýzu výskytu dumpingu počas ORP, prešetrila sa aj pravdepodobnosť pokračovania alebo opakovaného výskytu dumpingu.

3.1. *Výrobná kapacita Ruska*

(90) Rusko je druhým najväčším výrobcom FeSi na svete. Podľa spoločnosti pre prieskum trhu Metal Expert kapacita výroby FeSi v Rusku dosahuje približne 900 000 ton. Zahŕňa to výrobu v peciach, v ktorých sa môže vyrábať FeSi, ale aj iné druhy ferozliatin. Výrobné zariadenie obidvoch výrobcov (t. j. JSC CHEMK a Serov Ferroalloy Plant) v skutočnosti umožňuje prechádzanie z výroby FeSi na výrobu iných ferozliatin v krátkom časovom období. Zariadenia iných ruských výrobcov (t. j. Bratsk Ferroalloy Plant, NLMK a JSC KF) však umožňujú len výrobu FeSi.

(91) Jediný spolupracujúci vyvážajúci výrobca po zverejnení tvrdil, že jeho vlastná informácia nebola zohľadnená pri výpočte výrobnej kapacity Ruska. Ako však bolo uvedené v odôvodnení 52, základný použitý zdroj informácií bol ten, ktorý poskytla ruská skupina. Na stanovenie výrobnej kapacity ďalších ruských výrobcov sa použila správa spoločnosti Metal Expert. Toto tvrdenie preto nebolo prijaté.

(92) Tento vyvážajúci výrobca navyše tvrdil, že výroba JSC CHEMK nebola správne posúdená, keďže podľa jeho tvrdení je prakticky nemožné prejsť z výroby jednej ferozliatiny na inú bez výrazných dodatočných nákladov a časových zdržaní. Dôkazy zistené počas kontroly na mieste v priestoroch JSC CHEMK však preukázali, že pece spoločnosti JSC CHEMK umožňujú prechádzanie z výroby jednej ferozliatiny na inú bez uvedených časových zdržaní. Toto tvrdenie preto nebolo prijaté.

(93) Skutočná výroba počas ORP sa odhadla približne na 633 000 ton (základ FeSi 75 %) s voľnou dostupnou kapacitou dosahujúcou 267 000 ton. Na základe konzervatívneho prístupu a zohľadňujúc výrobnú kapacitu využitú na výrobu iných ferozliatin, voľná kapacita na výrobu FeSi predstavuje aspoň 120 000 ton.

(94) Ruská skupina tvrdila, že odhad voľnej kapacity Ruska bol nesprávne stanovený, keďže Komisia nezohľadnila skutočnosť, že ruská skupina využívala 95 % – 100 % svojej výrobnej kapacity. Ako však bolo uvedené v predchádzajúcom odôvodnení, postupovalo sa aj podľa konzervatívneho prístupu, pričom sa zohľadnila skutočná voľná kapacita. Uvedené tvrdenie preto nebolo prijaté.

(95) Na základe správy spoločnosti Metal Expert sa vysoká voľná kapacita vysvetľuje tým, že domáci dopyt v období rokov 2002 až 2009 výrazne klesol, a to až o 50 %, a potom zostal stabilný až do roku 2012. Výrobná kapacita preto do veľkej miery prekračuje dopyt na domácom trhu. Ruskí výrobcovia sú preto závislí od vývozu.

3.2. *Atraktívnosť trhu Únie*

(96) Napriek existencii súčasných opatrení je trh EÚ naďalej atraktívny pre ruský vývoz. Úroveň dovozu pozorovaná počas ORP preukazuje, že ruský dovoz bol do istej miery ovplyvnený uloženým antidumpingovým clom, ale bol ešte stále výrazne prítomný počas ORP.

(97) Jedna strana tvrdila, že trh Európskej únie s FeSi bude neatraktívny pre globálneho dodávateľa, ako je ruská skupina, a že nastal prudký celkový pokles dovozu, ktorý naďalej pokračoval v roku 2012. Tvrdila, že tento trend sa v budúcnosti nezmení. Preskúmanie obchodných údajov Eurostatu v súlade s článkom 14 ods. 6 základného nariadenia však preukázalo, že ruský dovoz bol pomerne stabilný v období rokov 2010 – 2012.

(98) Pri porovnaní vývoznej ceny príslušného výrobku do Európskej únie s cenou, ktorá sa účtuje za FeSi na trhoch tretích krajín, navyše vychádza najavo, že cena ruskej skupiny do EÚ je vyššia, a to v závislosti od cieľovej krajiny.

(99) Preto sa musí zamietnuť tvrdenie, že trh Únie nie je pre ruských výrobcov atraktívny.

(100) Jedna strana tvrdila, že ruský trh sa stáva čoraz atraktívnejším vzhľadom na viaceré nové projekty, ako sú napríklad Zimné olympijské hry v roku 2014, ktoré by mali posilniť domáci dopyt po oceli a následne zvýšiť domácu spotrebu FeSi. V prvom rade je však potrebné poznamenať, že táto strana neposkytla nijaké relevantné údaje ani odhad, pokiaľ ide o vplyv týchto projektov na domácu spotrebu FeSi. V každom prípade, ak by k takejto situácii skutočne došlo, účinok mal byť viditeľný už v rokoch 2012 a 2013. Dostupné údaje však preukázali, že domáca spotreba zostala stabilná. Okrem toho účinok týchto projektov by bol v každom prípade obmedzeného a dočasného charakteru. Toto tvrdenie sa preto neberie do úvahy. Jedna strana tvrdila, že nadmernú kapacitu v Rusku do

veľkej miery absorbuje vývoz na ázijské trhy a do USA. Počas ORP ruskí výrobcovia skutočne vyviezli do celého sveta viac než 73 % svojej výroby. Ako sa však už uviedlo v odôvodnení 93, v Rusku naďalej dochádza k výraznému prebytku výrobnej kapacity v dôsledku klesajúcej domácej spotreby, čo naznačuje silnú potrebu nájsť alternatívne trhy, ktoré by kompenzovali stratu v domácom predaji a absorbovali prebytok výrobnej kapacity.

(101) Ako sa uviedlo v odôvodnení 44, hospodárska súťaž sa na ázijských trhoch zintenzívni vzhľadom na nové zariadenia vybudované v Malajzii, ktoré začnú vyrábať približne 420 000 ton v roku 2014. Táto situácia sťaží ruský vývoz na ázijské trhy.

(102) Ako je vysvetlené v odôvodnení 45, objem malajzijskej výroby bol upravený na úroveň 370 000 ton.

(103) Okrem toho ruskí vývozcovia čelia antidumpingovému vyšetrovaniu v USA na jednom z ich hlavných vývozných trhov v dôsledku údajného značného dumpingového rozpätia.

(104) Preto je nutné vyvodiť záver, že ruskí vyvážajúci výrobcovia do značnej miery závisia od vývozu na trhy tretích krajín, kde bude prebiehať intenzívnejšia hospodárska súťaž. Tým sa pre nich stane trh Únie ešte atraktívnejší.

4. **Záver o pravdepodobnosti pokračovania dumpingu**

(105) Vzhľadom na uvedené zistenia možno vyvodiť záver, že dovoz z Ruska je naďalej dumpingový a že je veľmi pravdepodobné, že dumping bude pokračovať. Vzhľadom na súčasnú a potenciálnu budúcu voľnú kapacitu v Rusku, na skutočnosť, že trh Únie je jedným z najväčších trhov na svete, ako aj na očakávané rozšírenie kapacity na trh juhovýchodnej Ázie, možno usúdiť, že ruskí vývozcovia by pravdepodobne ešte viac zvýšili vývozy do Únie za dumpingové ceny v prípade, že by platnosť antidumpingových opatrení uplynula.

5. **Záver**

(106) Vzhľadom na uvedené dôvody sa dospelo k záveru, že existuje výrazné a skutočné riziko, že pokiaľ ide o FeSi s pôvodom v ČĽR a Rusku, dumping bude pokračovať v prípade, že platnosť súčasných opatrení uplynie.

D. **Vymedzenie výrobného odvetvia Únie**

(107) Počas ORP sedem známych výrobcov v Únii vyrábalo podobný výrobok. Títo výrobcovia predstavujú výrobné odvetvie Únie v zmysle článku 4 ods. 1 základného nariadenia a budú sa ďalej uvádzať ako „výrobné odvetvie Únie“.

(108) Ako sa uvádza v odôvodnení 16, šesť výrobcov v Únii poskytlo požadované informácie. Podľa odhadov príslušné spoločnosti predstavujú približne 90 % celkovej výroby v Únii a ich situácia sa považuje za reprezentatívnu pre výrobné odvetvie Únie.

E. **SITUÁCIA NA TRHU ÚNIE**

1. **Spotreba Únie**

(109) Spotreba Únie sa stanovila na základe nesúvisiacich a súvisiacich objemov predaja výrobného odvetvia Únie na trhu Únie, odhadu týkajúceho sa nespolupracujúceho výrobcu (na základe žiadosti o preskúmanie) a údajov o dovoze z Eurostatu na úrovni číselného znaku KN.

(110) Počas posudzovaného obdobia spotreba Únie vzrástla o 40 %. Je však potrebné zohľadniť, že východiskový rok posudzovaného obdobia (2009) bol mimoriadne zlým rokom vzhľadom na negatívne účinky hospodárskej krízy. Napriek čiastočnému oživeniu po roku 2009 spotreba Únie ešte stále nedosiahla úrovne zaznamenané v priebehu pôvodného preskúmania, keď spotreba v každom roku presahovala 850 000 ton.

Tabuľka 1

Spotreba

	2009	2010	2011	ORP
Spotreba (v tonách)	544 093	799 233	841 796	760 128
Index (2009 = 100)	*100*	*147*	*155*	*140*

Zdroj: Vyplnené dotazníky, žiadosť o preskúmanie pred uplynutím platnosti, Eurostat.

2. **Objem, ceny a podiel dovozu z príslušných krajín na trhu**

(111) Objemy a podiel dovozu z ČĽR a Ruska na trhu boli analyzované na základe údajov Eurostatu a údajov získaných v súlade s článkom 14 ods. 6 základného nariadenia. Vzhľadom na to, že objemy z ČĽR sú veľmi nízke, dovozy z príslušných krajín sa neposudzovali súhrnne.

a) ***Objem a podiel príslušného dovozu na trhu***

(112) Počas posudzovaného obdobia sa zistilo, že dumpingový dovoz do Únie sa z hľadiska objemu a podielu na trhu vyvíjal takto:

Tabuľka 2

Objem a podiel príslušného dovozu na trhu

	2009	2010	2011	ORP
ČĽR				
Objem dovozu (v tonách)	8 105	13 828	5 125	2 516
Index (2009 = 100)	*100*	*171*	*63*	*31*
Podiel na trhu (%)	1,5	1,7	0,6	0,3
Index (2009 = 100)	*100*	*116*	*41*	*22*
Rusko				
Objem dovozu (v tonách)	74 678	53 671	29 338	40 725
Index (2009 = 100)	*100*	*72*	*39*	*55*
Podiel na trhu (%)	13,7	6,7	3,5	5,4
Index (2009 = 100)	*100*	*49*	*25*	*39*

	2009	2010	2011	ORP
Príslušné krajiny spolu				
Objem dovozu (v tonách)	82 783	67 499	34 463	43 241
Index (2009 = 100)	*100*	*82*	*42*	*52*
Podiel na trhu (%)	15,2	8,4	4,1	5,7
Index (2009 = 100)	*100*	*56*	*27*	*37*

Zdroj: Eurostat.

(113) Počas posudzovaného obdobia objemy dovozu z príslušných krajín výrazne klesli, a to až o 48 %. Ich podiel na trhu takisto klesol z 15,2 % v roku 2009 na 5,7 % počas ORP. V dôsledku tohto trendu čínsky vývoz takmer prestal existovať na trhu Únie. Ruskí vyvážajúci výrobcovia však naďalej udržiavajú podstatný podiel na trhu, čím sa Rusko stáva štvrtým najväčším vývozcom do Únie.

b) ***Dovozná cena a cenové podhodnotenie***

(114) V nasledujúcej tabuľke sa uvádza priemerná cena dumpingového dovozu. Počas posudzovaného obdobia sa priemerná dovozná cena z ČĽR znížila o 38 %. Priemerná dovozná cena z Ruska sa zvýšila o 31 % počas tohto obdobia, ale naďalej zostávala pod úrovňou predajných cien výrobného odvetvia Únie.

Tabuľka 3

Priemerná cena dumpingového dovozu

	2009	2010	2011	ORP
ČĽR				
Priemerná cena (EUR/tona)	991	1 088	873	611
Index (2009 = 100)	*100*	*110*	*88*	*62*
Rusko				
Priemerná cena (EUR/tona)	716	776	889	999
Index (2009 = 100)	*100*	*108*	*124*	*140*
Príslušné krajiny spolu				
Priemerná cena (EUR/tona)	742	840	887	976
Index (2009 = 100)	*100*	*113*	*119*	*131*

Zdroj: Eurostat.

(115) S cieľom stanoviť cenové podhodnotenie počas ORP boli vážené priemerné predajné ceny podľa typu výrobku spolupracujúcich výrobcov z Únie, ktoré sa účtovali neprepojeným zákazníkom na trhu Únie, upravené na úroveň cien zo závodu, porovnané so zodpovedajúcimi váženými priemernými cenami podľa typu výrobku z dumpingových dovozov spolupracujúcich ruských výrobcov, ktoré boli určené prvému nezávislému zákazníkovi na trhu Únie, stanovené na základe CIF s príslušnou úpravou týkajúcou sa cla.

(116) Keďže žiadny čínsky vyvážajúci výrobca nespolupracoval v rámci revízneho prešetrovania, cenové podhodnotenie čínskeho vývozu sa určilo porovnaním vážených priemerných cien výrobcov v Únii určených nezávislým zákazníkom na trhu Únie na parite cien zo závodu, s priemernými vývoznými cenami čínskeho vývozu na parite CIF, získanými z Eurostatu, s príslušnými úpravami týkajúcimi sa cla.

(117) Výsledok porovnania vyjadrený ako percento z obratu spolupracujúcich výrobcov v Únii počas ORP preukázal vážené priemerné rozpätie podhodnotenia na trhu Únie v rozmedzí od 6 % do 39 % pre Rusko a do 46 % v prípade ČLR.

3. **Dovoz z iných tretích krajín, ktoré nepodliehajú opatreniam**

Tabuľka 4

Dovoz z iných tretích krajín

	2009	2010	2011	ORP
Brazília				
Objem dovozu (v tonách)	37 303	90 324	72 769	58 548
Index (2009 = 100)	*100*	*242*	*195*	*157*
Cena EUR/tona	974	1 136	1 352	1 173
Index (2009 = 100)	*100*	*117*	*139*	*120*
Podiel na trhu (%)	6,9	11,3	8,6	7,7
Index (2009 = 100)	*100*	*165*	*126*	*112*
Island				
Objem dovozu (v tonách)	101 036	103 043	91 462	101 275
Index (2009 = 100)	*100*	*102*	*91*	*100*
Cena EUR/tona	985	1 027	1 251	1 118
Index (2009 = 100)	*100*	*104*	*127*	*114*
Podiel na trhu (%)	18,6	12,9	10,9	13,3
Index (2009 = 100)	*100*	*69*	*59*	*72*
Nórsko				
Objem dovozu (v tonách)	122 707	193 121	224 372	224 542
Index (2009 = 100)	*100*	*157*	*183*	*183*
Cena EUR/tona	1 019	1 142	1 287	1 286
Index (2009 = 100)	*100*	*112*	*126*	*126*
Podiel na trhu (%)	22,6	24,2	26,7	29,5
Index (2009 = 100)	*100*	*107*	*118*	*131*
Iné tretie krajiny				
Objem dovozu (v tonách)	119 274	160 690	211 670	120 966
Index (2009 = 100)	*100*	*135*	*177*	*101*
Cena EUR/tona	917	1 054	1 190	1 067
Index (2009 = 100)	*100*	*115*	*130*	*116*
Podiel na trhu (%)	21,9	20,1	25,1	15,9
Index (2009 = 100)	*100*	*92*	*115*	*73*

	2009	2010	2011	ORP
Tretie krajiny spolu				
Objem dovozu (v tonách)	380 320	547 178	600 273	505 331
Index (2009 = 100)	*100*	*144*	*158*	*133*
Cena EUR/tona	974	1 093	1 255	1 187
Index (2009 = 100)	*100*	*112*	*129*	*122*
Podiel na trhu (%)	69,9	68,5	71,3	66,5
Index (2009 = 100)	*100*	*98*	*102*	*95*

Zdroj: Eurostat.

(118) Objem dovozu z tretích krajín na trh Únie sa zvýšil o 33 % počas posudzovaného obdobia v súlade s rastúcim trendom v oblasti spotreby. Podiel dovozu z tretích krajín na trhu zostal relatívne stabilný počas posudzovaného obdobia. Predstavoval približne 70 % spotreby Únie a zaznamenal mierny pokles počas ORP. Zemepisná štruktúra dovozu však bola viac premenlivá s viditeľným zvýšením dovážaných objemov a podielov Brazílie a Nórska na trhu, teda krajín, ktoré zjavne majú prospech predovšetkým zo zvýšenia spotreby.

(119) Priemerné ceny dovozu z tretích krajín sa zvýšili o 22 % počas posudzovaného obdobia a zostávajú vysoko nad úrovňou cien dovozu z ČĽR a Ruska.

4. **Hospodárska situácia výrobného odvetvia Únie**

(120) V súlade s článkom 3 ods. 5 základného nariadenia Komisia preskúmala všetky hospodárske faktory a ukazovatele, ktoré majú vplyv na stav výrobného odvetvia Únie.

(121) Na účely analýzy ujmy sa hospodárska situácia výrobného odvetvia Únie posudzuje na základe takých ukazovateľov ako výroba, výrobná kapacita, využitie kapacity, objem výroby, podiel na trhu a rast, zamestnanosť, produktivita, veľkosť skutočného dumpingového rozpätia a zotavenie sa z dumpingu v minulosti, priemer cien na jednotku, priemer nákladov na jednotku, ziskovosť, peňažný tok, investície, návratnosť investícií a schopnosť navýšenia kapitálu, akcie a pracovné náklady.

a) ***Výroba, výrobná kapacita a využitie kapacity***

(122) Výroba výrobného odvetvia Únie sa výrazne zvýšila počas posudzovaného obdobia. Nárast bol najvýraznejší v období rokov 2009 až 2011, keď sa výroba zvýšila o 178 %. Následne počas ORP zostala stabilná. Poznamenáva sa, že východiskový rok posudzovaného obdobia bol výnimočný vzhľadom na hospodársku krízu, preto sa vyznačoval nezvyčajne nízkou úrovňou výroby. V skutočnosti, bez ohľadu na významné oživenie po roku 2009, je potrebné pripomenúť, že výroba výrobného odvetvia Únie ešte stále nedosiahla východiskovú úroveň pôvodného prešetrovania (rok 2003), počas ktorého zaznamenaná úroveň výroby presahovala 270 000 ton

Tabuľka 5

Výroba výrobného odvetvia Únie spolu

	2009	2010	2011	ORP
Výroba (v tonách)	81 147	192 495	225 376	224 540
Index (2009 = 100)	*100*	*237*	*278*	*277*

Zdroj: Vyplnené dotazníky a žiadosť o preskúmanie.

(123) Výrobná kapacita zostala relatívne stabilná počas posudzovaného obdobia a počas ORP sa zaznamenalo mierne zvýšenie. Keďže výroba sa výrazne zvýšila v období rokov 2009 – 2011, využitie kapacity zaznamenalo celkové zvýšenie o 179 %. Tento trend sa zmenil počas ORP, keď sa využitie kapacity znížilo. Táto negatívna zmena však nebola výsledkom zníženia skutočnej výroby, ale vznikla v dôsledku zvýšenia samotnej kapacity.

Tabuľka 6

Výrobná kapacita a využitie kapacity

	2009	2010	2011	ORP
Výrobná kapacita (v tonách)	301 456	301 456	299 914	324 884
Index (2009 = 100)	*100*	*100*	*99*	*108*
Využitie kapacity (%)	27	64	75	69
Index (2009 = 100)	*100*	*237*	*279*	*257*

Zdroj: Vyplnené dotazníky a žiadosť o preskúmanie.

b) ***Objem predaja, podiel na trhu a rast***

(124) Objem predaja výrobného odvetvia Únie na trhu Únie určeného neprepojeným zákazníkom (stanovené na základe predajov prepojeným a neprepojeným zákazníkom v Únii) nasledoval trend spotreby zaznamenaný v období rokov 2009 – 2011. Ďalšia náhla zmena v ORP je výsledkom posunu z predaja výrobného odvetvia Únie prepojeným zákazníkom na predaj neprepojeným zákazníkom Únie, ktorý bol zaznamenaný v tomto roku. Bol to dôsledok zmeny v organizačnej štruktúre jedného výrobcu Únie.

Tabuľka 7

Predaj výrobného odvetvia Únie neprepojeným zákazníkom

	2009	2010	2011	ORP
Objem (v tonách)	60 257	113 048	122 860	191 525
Index (2009 = 100)	*100*	*188*	*204*	*318*

Zdroj: Vyplnené dotazníky a žiadosť o preskúmanie.

(125) Keďže objemy predaja na trhu Únie nasledovali trend spotreby, podiel výrobného odvetvia Únie na trhu po úvodnom skoku v roku 2010 zostal v posudzovanom období relatívne stabilný s mierne rastúcim trendom.

Tabuľka 8

Podiel výrobného odvetvia Únie na trhu

	2009	2010	2011	ORP
Podiel výrobného odvetvia Únie na trhu (%)	14	21	22	25
Index (2009 = 100)	*100*	*155*	*165*	*187*

Zdroj: Vyplnené dotazníky, Eurostat.

(126) Ako bolo uvedené v odôvodnení 111, spotreba Únie sa zvýšila o 40 % medzi rokom 2009 a ORP. Výrobné odvetvie Únie využilo tento rast vo svoj prospech zvýšením svojho objemu predaja a podielu na trhu počas rovnakého obdobia.

c) ***Zamestnanosť a produktivita***

(127) Zamestnanosť v rámci výrobného odvetvia Únie súvisiaca s príslušným výrobkom sa zvýšila takmer o 50 % v posudzovanom období. Tento nárast v počte zamestnancov bol zároveň sprevádzaný ešte vyšším nárastom produktivity, meranej ako výstup (tona) na zamestnanca za rok, pričom nárast predstavoval 86 % v rovnakom období.

Tabuľka 9

Zamestnanosť a produktivita

	2009	2010	2011	ORP
Počet zamestnancov	701	869	1064	1042
Index (2009 = 100)	*100*	*124*	*152*	*149*
Produktivita (jednotka/zamestnanec)	116	222	212	216
Index (2009 = 100)	*100*	*191*	*183*	*186*

Zdroj: Vyplnené dotazníky, žiadosť o preskúmanie.

d) ***Veľkosť skutočného dumpingového rozpätia a zotavenie sa z dumpingu v minulosti***

(128) Ako bolo uvedené v odôvodneniach 37 a 87, dumpingové rozpätie dovozu z príslušných krajín zostáva vysoké. Analýza ukazovateľov ujmy preukázala, že výrobné odvetvie sa zotavuje z dumpingových praktík v minulosti. K zotaveniu však došlo iba nedávno a počas ORP bol na trhu Únie pozorovaný určitý pokles niektorých ukazovateľov ujmy, ako je napríklad ziskovosť, peňažný tok a návratnosť investícií. Okrem toho treba poznamenať, že tento pozitívny vývoj sa uskutočňuje pod ochranou súčasných antidumpingových opatrení. Ak by sa súčasné opatrenia zrušili, vplyv súčasných dumpingových rozpätí na výrobné odvetvie Únie by bol výrazný.

e) ***Priemerná jednotková predajná cena na trhu Únie a jednotkové výrobné náklady***

(129) Priemerná predajná cena spolupracujúcich výrobcov Únie určená neprepojeným zákazníkom v Únii sa zvýšila o 25 % v období rokov 2009 – 2011 a potom sa znížila v ORP. Tieto zmeny cien odrážajú všeobecné zmeny nákladov na suroviny a energiu počas rovnakého obdobia. Podobný trend, t. j. zvýšenie v období rokov 2009 – 2011 a zníženie v ORP možno pozorovať pri predajných cenách za dovoz z tretích krajín, ktoré držia podstatnú časť trhu Únie.

Tabuľka 10

Predajné ceny náklady

	2009	2010	2011	ORP
Priemerná jednotková predajná cena v Únii určená neprepojeným zákazníkom (EUR/tona)	1 136	1 282	1 421	1 151
Index (2009 = 100)	*100*	*113*	*125*	*101*
Jednotkové výrobné náklady (EUR/tona)	1 094	1 031	1 228	1 063
Index (2009 = 100)	*100*	*94*	*112*	*97*

Zdroj: Vyplnené dotazníky.

f) ***Ziskovosť, peňažný tok, investície, návratnosť investícií a schopnosť navýšenia kapitálu***

(130) Počas posudzovaného obdobia sa peňažný tok výrobcov Únie, ich investície, návratnosť investícií a schopnosť navýšenia kapitálu vyvíjali takto:

Tabuľka 11

Ziskovosť, peňažný tok, investície, návratnosť investícií

	2009	2010	2011	ORP
Ziskovosť predajov v Únii určených neprepojeným zákazníkom (v % z obratu z predaja)	2,3	27,0	18,3	7,4
Peňažný tok (v eurách)	4 554 714	44 888 689	39 959 668	19 353 017
Investície (v eurách)	26 599 036	20 962 570	25 274 658	27 076 802
Index (2009 = 100)	*100*	*79*	*95*	*102*
Návratnosť investícií (%)	– 62,6	159,2	58,3	24,8

Zdroj: Vyplnené dotazníky.

(131) Ziskovosť spolupracujúcich výrobcov Únie sa stanovila pomocou čistého zisku z predaja podobného výrobku pred zdanením neprepojeným zákazníkom vyjadreného ako percento obratu z daného predaja. V roku 2009 bolo rozpätie zisku veľmi nízke a taktiež negatívne pre niektorých výrobcov Únie. Začalo sa však zotavovať v roku 2010 v súlade so zvýšením spotreby a predaja. Je však potrebné poznamenať, že v ORP sa rozpätie zisku znižuje napriek skutočnosti, že objem predaja spolupracujúcich výrobných odvetví Únie (takisto zohľadňujúc zmeny v organizačnej štruktúre) zostal stabilný. To vyvoláva obavy, pokiaľ ide o budúci vývoj rozpätí zisku výrobného odvetvia EÚ.

(132) Peňažný tok, t. j. schopnosť výrobného odvetvia samostatne financovať svoje činnosti, ktorá bola vypočítaná na základe operácií, bol pozitívny v rámci celého posudzovaného obdobia. Tento ukazovateľ sa však zlepšil len v roku 2010. V nasledujúcich dvoch rokoch sa výrazne zhoršil. Prešetrovanie taktiež preukázalo, že zhoršenie peňažného toku bolo výraznejšie v prípade menších výrobcov Únie. To vyvoláva obavy, pokiaľ ide o schopnosť výrobného odvetvia EÚ uskutočňovať potrebné samostatné financovanie svojich činností v súčasnom hospodárskom kontexte.

(133) Vývoj ziskovosti a peňažného toku počas posudzovaného obdobia mal vplyv na schopnosť spolupracujúcich výrobcov Únie investovať do svojich činností. V dôsledku toho úroveň investícií zostáva relatívne vysoká a stabilná počas posudzovaného obdobia. Návratnosť investícií, vyjadrená ako zisk v percentách čistej účtovnej hodnoty investícií, sa stala pozitívnou až po roku 2009. V nadväznosti na trend ziskovosti a peňažného toku však tento ukazovateľ tiež dosiahol svoj vrchol v roku 2010 a v rokoch 2011 a 2012 neustále klesal.

(134) Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno vyvodiť záver, že aj keď finančná výkonnosť spolupracujúcich výrobcov v Únii zostala stabilná počas takmer celého posudzovaného obdobia, začala sa zhoršovať ku koncu tohto obdobia, najmä počas ORP. Ako vyplýva z tabuľky 11, ziskovosť predajov v EÚ výrazne klesla a peňažný tok vytvorený výrobným odvetvím Únie bol nižší ako hodnota investícií, čo naznačuje, že výrobné odvetvie sa muselo opierať o externé financovanie v ORP.

(135) Zároveň boli zaznamenané obavy, pokiaľ ide o schopnosti navýšenia kapitálu. Tento faktor môže predstavovať rozhodujúci prvok nestability výrobného odvetvia Únie, ak by platnosť opatrení uplynula. V súčasnej hospodárskej situácii je pravdepodobné, že výrobné odvetvie Únie bude mať problémy nájsť finančné prostriedky, aby mohlo čeliť návratu dumpingových dovozov z príslušných krajín, a znovu by mohlo v danom odvetví dôjsť k vážnej ujme vo veľmi krátkom časovom horizonte. To je najmä problém pre malé a stredné podniky, ktoré sú súčasťou výrobného odvetvia Únie.

g) ***Zásoby***

(136) Hoci konečný stav zásob spolupracujúcich výrobcov v Únii sa medzi rokom 2009 a ORP zvýšil o 32 %, úmerne sa znížil na úroveň výroby a výrobcovia ho nepovažujú za výnimočne vysoký.

Tabuľka 12

Konečný stav zásob

	2009	2010	2011	ORP
Konečný stav zásob (v tonách)	23 946	21 214	26 117	31 504
Index (2009 = 100)	*100*	*89*	*109*	*132*

Zdroj: Vyplnené dotazníky.

h) ***Pracovné náklady***

(137) Zatiaľ čo sa počet osôb zamestnaných spolupracujúcimi výrobcami v Únii zvýšil v posudzovanom období o takmer 50 %, ich priemerné mzdy zostali v tomto období stabilné.

Tabuľka 13

Pracovné náklady

	2009	2010	2011	ORP
Priemerné pracovné náklady na zamestnanca (v EUR)	29 705	30 296	28 991	29 837
Index (2009 = 100)	*100*	*102*	*98*	*100*

Zdroj: Vyplnené dotazníky.

ZÁVER K SITUÁCII VÝROBNÉHO ODVETVIA ÚNIE

(138) Prešetrovanie ukázalo, že dovoz lacných dumpingových výrobkov z príslušných krajín sa na trhu Únie znížil po uložení pôvodných opatrení v roku 2008. To umožnilo výrobnému odvetviu Únie, aby dosiahlo vysokú úroveň výroby, zvýšilo objem predaja, podiel na trhu a ziskovosť a zlepšilo svoju celkovú finančnú situáciu.

(139) Dospelo sa preto k záveru, že výrobné odvetvie Únie zaznamenalo značnú ujmu počas ORP. Vzhľadom na pokles spotreby a zhoršenie niektorých finančných ukazovateľov počas ORP, ako je napríklad ziskovosť, peňažný tok a návratnosť investícií, je však situácia výrobného odvetvia Únie naďalej zraniteľná.

F. PRAVDEPODOBNOSŤ OPAKOVANÉHO VÝSKYTU UJMY

1. Úvodné poznámky

(140) Pre posúdenie pravdepodobnosti opakovaného výskytu ujmy, ak by platnosť opatrení uplynula, bol analyzovaný potenciálny vplyv čínskych a ruských dovozov na trh Únie a výrobné odvetvie Únie v súlade s článkom 11 ods. 2 základného nariadenia.

(141) Analýza sa zamerala na trend spotreby na trhu Únie, voľnú kapacitu, obchodné toky a atraktívnosť trhu Únie a cenové správanie dotknutých krajín.

2. **Spotreba v Únii**

(142) Spotreba príslušného výrobku sa v Únii znížila o 10 % v ORP v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Je to zároveň zníženie o vyše 25 % v porovnaní s úrovňou pred krízou v roku 2007. Pokles spotreby príslušného výrobku je spôsobený klesajúcou výrobou ocele v Únii a v nasledujúcich rokoch možno očakávať ďalší pokles. To bude náročné pre výrobné odvetvie Únie, ktoré sa bude konfrontovať s vysoko konkurenčným prostredím. Preto sa usudzuje, že nemožno tolerovať prítomnosť lacného dumpingového dovozu z ČĽR a Ruska. Takýto dovoz spôsobí tlak na znižovanie cien na trhu, bude narúšať hospodársku súťaž a následne spôsobí značnú ujmu výrobcom v Únii.

3. **Voľná kapacita, obchodné toky a atraktívnosť trhu Únie a cenové správanie dotknutých krajín**

a) ***ČĽR***

(143) Je potrebné poznamenať, že celková kapacita výroby príslušného výrobku v ČĽR sa odhaduje na 10 až 11 miliónov ton, teda je vyššia ako celosvetová spotreba FeSi. Celkové využitie kapacity zároveň dosahuje približne 50 %.

(144) Čínsky vývoz do celého sveta bol relatívne stabilný počas posudzovaného obdobia a dosahoval úroveň 0,8 milióna ton. Táto úroveň vývozu je prevažne dôsledkom obmedzenia vývozu, ako je uvedené v odôvodnení 41. Únia však nemá žiadnu kontrolu nad týmito mechanizmami a čínska vláda môže vývozné obmedzenia kedykoľvek odstrániť, v dôsledku čoho by trhu Únie hrozilo, že bude zaplavený príslušnými výrobkami vyvezenými z Číny.

(145) Aj v prípade, že vývozné obmedzenia zostanú nedotknuté, je potrebné zdôrazniť, že súčasný objem celosvetového čínskeho vývozu je vyšší než celková spotreba v Únii.

(146) Možno odôvodnene očakávať, že ako dôsledok vyplývajúci z atraktívnosti trhu EÚ, ako bolo uvedené v odôvodneniach 40 až 49, bude v prípade zrušenia opatrení aspoň časť súčasného čínskeho vývozu presmerovaná na trh Únie najmä preto, že veľmi skoro bude čeliť ďalšej konkurencii na svojich tradičných ázijských trhoch v dôsledku rozvoja dodatočnej kapacity výroby v Malajzii, ako je uvedené v odôvodnení 44.

(147) Vzhľadom na uplynutie platnosti antidumpingových ciel v kombinácii s tvrdšou konkurenciou v Ázii sa trh Únie určite stane atraktívnym cieľom pre čínskych vývozcov. V tejto súvislosti sa poznamenáva, že pred uložením opatrení bola Čína hlavným vývozcov na trh Únie.

(148) Okrem toho súčasná úroveň čínskych vývozných cien, veľkosť zistených dumpingových rozpätí a existencia významného cenového podhodnotenia potvrdzujú, že v prípade neexistencie antidumpingových opatrení bude pokračovať nekalá súťaž zo strany čínskeho vývozu, ktorá povedie k značnej ujme v rámci výrobného odvetvia Únie.

b) ***Rusko***

(149) Pri revíznom prešetrovaní sa zistilo, že výroba príslušného výrobku v Rusku počas ORP predstavovala 633 000 ton, pričom výrobná kapacita sa odhaduje na 900 000 ton. Tým zostáva približne 267 000 ton voľnej kapacity, ktorá sama osebe stačí na zásobovanie jednej tretiny dopytu Únie.

(150) Pokiaľ ide o ruský vývoz príslušného výrobku, je potrebné poznamenať, že Rusko v súčasnosti vyváža 73 % svojej výroby. Okrem Únie sú jeho ďalšími tradičnými vývoznými trhmi USA, Japonsko a Južná Kórea. Vzhľadom na zvýšenú konkurenciu na ázijských trhoch, ako sa uvádza v odôvodnení 44, existujú silné náznaky, že ak by boli antidumpingové opatrenia zrušené, väčšina týchto obchodných tokov bude presmerovaná do Únie. Tento účinok môže byť ešte výraznejší, ak prebiehajúce antidumpingové vyšetrovanie dovozov z Ruska v USA (ako výsledok vyšetrovania, ktoré sa začalo v júli 2013) povedie k uloženiu príslušných opatrení.

(151) Jeden vyvážajúci výrobca z Ruska s ohľadom na tento bod tvrdil, že uloženie ciel v USA na dovoz ferosilícia z Ruska je nepravdepodobné. Poskytnuté boli určité neoficiálne zistenia z prebiehajúceho vyšetrovania v snahe podporiť toto tvrdenie. Výrobca však nepredložil nijaké zdokumentované dôkazy na podporu svojich tvrdení, a keďže sa začalo antidumpingové vyšetrovanie v USA, ktoré stále prebieha, uloženie príslušných opatrení nemožno vylúčiť.

(152) Vzhľadom na uplynutie platnosti antidumpingových ciel v kombinácii s tvrdšou konkurenciou na ich hlavných vývozných trhoch sa trh Únie stane atraktívnym cieľom pre ruských vývozcov. V tejto súvislosti sa poznamenáva, že pred uložením opatrení bolo Rusko hlavným vývozcom na trh Únie a je tam naďalej prítomné napriek opatreniam trvajúcim päť rokov.

(153) Nakoniec je potrebné zdôrazniť, že ruská hrozba z hľadiska objemov je doplnená jej cenovou politikou na jeho vývozných trhoch. Pôvodné prešetrovanie aj súčasné preskúmanie pred uplynutím platnosti ukázali, že ruské dumpingové praktiky sa zdajú byť štrukturálne: jeho vývozná cena je systematicky nižšia než na ruskom domácom trhu. Súčasné preskúmanie navyše potvrdzuje, že ceny dovozov z Ruska podhodnocujú predajné ceny výrobcov v Únii.

4. **Záver**

(154) Vzhľadom na zistenia prešetrovania, t. j. voľná kapacita dostupná v príslušných krajinách, pokračovania dumpingu a obmedzená schopnosť čínskych a ruských vývozcov predávať na ďalších hlavných trhoch tretích krajín, ktorá zvyšuje atraktívnosť trhu Únie, sa predpokladá, že zrušenie opatrení by oslabilo postavenie výrobného odvetvia Únie na jeho kľúčovom trhu a ujma, ktorú utrpelo. by sa opakovane vyskytovala z dôvodu pravdepodobných čínskych a ruských dovozov za dumpingové ceny.

(155) Neexistujú žiadne dôvody domnievať sa, že zlepšenie výkonnosti výrobného odvetvia Únie v dôsledku platných opatrení by zostalo alebo posilnilo, ak by sa opatrenia zrušili. Naopak, existujú priaznivé podmienky pre pravdepodobný presun dovozov z dotknutých krajín na trh Únie za dumpingové ceny a vo veľkých množstvách, a to by pravdepodobne ohrozilo pozitívny vývoj na trhu Únie, ktorý sa dosiahol počas posudzovaného obdobia. Pravdepodobný dumpingový dovoz by mohol vyvolať tlak na predajné ceny výrobného odvetvia Únie a spôsobil by jeho stratu podielu na trhu, dôsledkom čoho by bol negatívny vplyv na finančnú výkonnosť výrobného odvetvia Únie, ktoré je stále zraniteľné.

(156) K tomuto bodu sa vyjadril ruský vyvážajúci výrobca, ktorý tvrdí, že opakovaný výskyt ujmy sa nemôže zakladať na samotnej možnosti opakovaného výskytu ujmy, ale skôr na jeho pravdepodobnosti. Prešetrovanie však preukázalo radu skutkových okolností vrátane skutočnosti, že dumpingové praktiky ruských výrobcov nikdy neprestali existovať, ako aj existenciu voľnej kapacity v Rusku. Okrem toho je skutočnosťou, že spotreba Únie je nižšia počas ORP než pred pôvodným prešetrovaním. A napokon na celosvetovej úrovni sa očakáva zvýšená výroba výrobkov najmä na ázijskom trhu. Tieto okolnosti posudzované ako celok vedú k primeranej istote, že na základe dostupných skutočností, ak by platnosť opatrení uplynula, výrobné odvetvie Únie by znovu utrpelo ujmu v dôsledku dumpingových dovozov.

G. **ZÁUJEM ÚNIE**

1. **Úvod**

(157) V súlade s článkom 21 základného nariadenia sa skúmalo, či by zachovanie súčasných opatrení bolo v rozpore so záujmami Únie ako celku. Vymedzenie záujmu Únie sa zakladalo na zhodnotení rôznych prítomných záujmov, t. j. záujmov výrobného odvetvia Únie, dovozcov a používateľov. Zainteresované strany mali možnosť sa vyjadriť v súlade s článkom 21 ods. 2 základného nariadenia.

(158) Vzhľadom na to, že toto prešetrenie je preskúmaním existujúcich opatrení, umožňuje posúdenie akéhokoľvek nežiaduceho negatívneho vplyvu súčasných antidumpingových opatrení na zainteresované strany.

2. **Záujem výrobného odvetvia Únie**

(159) V odôvodnení 154 sa dospelo k záveru, že v rámci výrobného odvetvia Únie by pravdepodobne mohlo dôjsť k vážnemu zhoršeniu jeho situácie v prípade, že by platnosť antidumpingových opatrení uplynula. Preto by zachovanie opatrení bolo prínosom pre výrobné odvetvie Únie, pretože výrobcovia v Únii by mali byť schopní udržať svoj objem predaja, podiel na trhu, ziskovosť a celkovú pozitívnu hospodársku situáciu. Naopak, zrušenie opatrení by vážne ohrozilo životaschopnosť výrobného odvetvia Únie, pretože existujú dôvody očakávať presun čínskych a ruských dovozov na trh Únie za dumpingové ceny a vo veľkých množstvách, ktoré by spôsobili opakovaný výskyt ujmy.

3. **Záujem používateľov**

(160) V rámci súčasného preskúmania s Komisiou spolupracovalo desať používateľov v Únii (zlievarne a výrobcovia ocele). Štyri z týchto odpovedí sa skladali zo všeobecných pripomienok, zatiaľ čo iba šesť obsahovalo kompletne vyplnené dotazníky. Na základe týchto údajov sa zistilo, že cena príslušného výrobku má v priemere vplyv dosahujúci približne úroveň 1 % na celkové výrobné náklady používateľov a v prípade žiadnych spolupracujúcich používateľov nedosahuje úroveň 2 %. Preto aj keď niektorí používatelia boli v priebehu roka 2011 a ORP stratoví, nemožno to pripísať existencii antidumpingových ciel na dovoz ferosilícia.

(161) Je potrebné zvážiť, že podiel Číny a Ruska na trhu počas pôvodného prešetrovania predstavoval približne 40 % trhu Únie a clá týchto dvoch krajín sa pohybujú v rozmedzí 15,6 % až 31,2 %. Preto potenciálny vplyv uplynutia platnosti ciel by sa mohol ohodnotiť ako úspora nákladov v priemere nepresahujúca 0,1 % (vypočítaná na základe podielu na trhu vo výške 40 % pre krajiny, na ktoré sa vzťahujú opatrenia, a priemerné clo *ad valorem* vo výške 20 %). Z tohto dôvodu je nepravdepodobné, že by uplynutie platnosti cla malo vplyv na návrat k ziskovosti používateľov, ktorí utrpeli straty v priebehu posledných dvoch rokov posudzovaného obdobia. Okrem toho vzhľadom na charakter výrobku a viaceré zdroje zásobovania dostupné na trhu používatelia môžu ľahko zmeniť dodávateľa.

4. **Záujem dovozcov**

(162) Všetci známi dovozcovia boli informovaní o začatí preskúmania. Žiadny dovozca príslušného výrobku neodpovedal na dotazník na vytvorenie vzorky pripojený k oznámeniu o začatí konania. Vyšetrovanie ukázalo, že dovozcovia môžu ľahko nakupovať z rôznych zdrojov, ktoré sú v súčasnosti dostupné na trhu, najmä od výrobného odvetvia Únie a od hlavných vývozcov z tretích krajín, ktorí predávajú za nedumpingové ceny. Zároveň sa dospelo k záveru, že vzhľadom na nezáujem dovozcov by zachovanie opatrení nebolo v rozpore s ich záujmom.

5. **Záver**

(163) S ohľadom na uvedené skutočnosti sa dospelo k záveru, že neexistujú žiadne presvedčivé dôvody v záujme Únie proti zachovaniu súčasných antidumpingových opatrení.

H. **ANTIDUMPINGOVÉ OPATRENIA**

(164) Všetky strany boli informované o základných skutočnostiach a úvahách, o ktoré sa opieral zámer odporučiť zachovanie existujúcich opatrení. Okrem toho sa im poskytla lehota, počas ktorej mohli vyjadriť svoje pripomienky k týmto zisteniam. Vyjadrenia a pripomienky sa riadne zobrali do úvahy tam, kde je to opodstatnené.

(165) Z uvedených skutočností vyplýva, ako je stanovené v článku 11 ods. 2 základného nariadenia, že antidumpingové opatrenia vzťahujúce sa na dovoz ferosilícia s pôvodom v ČĽR a Rusku, ktoré boli uložené nariadením Rady (ES) č. 172/2008, by sa mali zachovať.

(166) S cieľom minimalizovať riziko obchádzania vzhľadom na veľký rozdiel v colných sadzbách sa v tomto prípade pokladajú za potrebné osobitné opatrenia, aby sa zabezpečilo riadne uplatňovanie antidumpingových ciel. Týmito osobitnými opatreniami platnými len pre spoločnosti, pre ktoré sa zavádza individuálna colná sadzba, sa nariaďuje predloženie platnej obchodnej faktúry colným orgánom členského štátu, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v prílohe k tomuto nariadeniu. Pri dovoze, ku ktorému takáto faktúra nie je priložená, sa uplatní zvyškové antidumpingové clo uplatniteľné na všetkých ostatných výrobcov.

(167) Výbor ustanovený podľa článku 15 ods. 1 základného nariadenia nepredložil stanovisko,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. Týmto sa ukladá konečné antidumpingové clo na dovoz ferosilícia, ktoré je v súčasnosti zaradené pod číselné znaky KN 7202 21 00, 7202 29 10 a 7202 29 90, s pôvodom v Čínskej ľudovej republike a Rusku.

2. Sadzba konečného antidumpingového cla, uplatniteľná na čistú cenu na hranici Únie pred preclením výrobkov uvedených v odseku 1 a vyrobených uvedenými spoločnosťami, je takáto:

Krajina	Spoločnosť	Antidumpingová colná sadzba (%)	Doplnkový kód TARIC
Čínska ľudová republika	Erdos Xijin Kuang Co., Ltd, Qipanjing Industry Park	15,6	A829
	Lanzhou Good Land Ferroalloy Factory Co., Ltd., Xicha Villa	29,0	A830
	všetky ostatné spoločnosti	31,2	A999
Rusko	Bratsk Ferroalloy Plant, Bratsk	17,8	A835
	všetky ostatné spoločnosti	22,7	A999

3. Uplatňovanie individuálnych sadzieb cla stanovených pre spoločnosti uvedené v odseku 2 je podmienené predložením platnej obchodnej faktúry colným orgánom členských štátov, ktorá spĺňa požiadavky stanovené v prílohe. Ak takáto faktúra nebude predložená, použije sa sadzba cla uplatňovaná na všetky ostatné spoločnosti.

4. Ak nie je uvedené inak, uplatňujú sa platné ustanovenia týkajúce sa ciel.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. apríla 2014

Za Radu

predseda

José Manuel BARROSO

PRÍLOHA

Platná obchodná faktúra uvedená v článku 1 ods. 3 musí obsahovať vyhlásenie podpísané zástupcom subjektu, ktorý obchodnú faktúru vystavuje, v tomto formáte:

1. meno a funkcia zástupcu subjektu, ktorý obchodnú faktúru vystavuje;
2. toto vyhlásenie:

   „Ja podpísaný/podpísaná potvrdzujem, že (objem) ferosilícia predaného na vývoz do Európskej únie, na ktoré sa vzťahuje táto faktúra, vyrobila spoločnosť (názov a adresa spoločnosti) (doplnkový kód TARIC) v (príslušná krajina). Vyhlasujem, že informácie uvedené v tejto faktúre sú úplné a správne.“

   Dátum a podpis

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 361/2014

z 9. apríla 2014,

ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009, pokiaľ ide o dokumenty pre medzinárodnú dopravu cestujúcich autokarmi a autobusmi, a ktorým sa zrušuje nariadenie Komisie (ES) č. 2121/98

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu na medzinárodný trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene nariadenia (ES) č. 561/2006 ([1]), a najmä na jeho článok 5 ods. 3 a 5, článok 6 ods. 4, článok 7 ods. 2, článok 12 ods. 5 a článok 28 ods. 3,

keďže:

(1) Článkom 5 nariadenia (ES) č. 1073/2009 sa stanovuje, že pravidelná doprava a určitá osobitná pravidelná doprava podliehajú povoleniu.

(2) V článku 12 ods. 1 uvedeného nariadenia sa uvádza, že príležitostná doprava definovaná v článku 2 ods. 4 sa má vykonávať na základe kontrolného dokumentu.

(3) Článkom 5 ods. 5 uvedeného nariadenia sa stanovuje, že doprava na vlastnú potrebu definovaná v článku 2 ods. 5 podlieha systému osvedčení.

(4) Je potrebné stanoviť pravidlá riadiace používanie kontrolných dokumentov uvedených v článku 12 uvedeného nariadenia, spôsob komunikácie s členskými štátmi, pokiaľ ide o mená dopravcov vykonávajúcich príležitostnú dopravu, a prípojné miesta na trase.

(5) Z dôvodov zrozumiteľnosti je nutné štandardizovať jazdný list pre medzinárodnú príležitostnú dopravu a pre kabotážnu dopravu vo forme príležitostnej dopravy.

(6) Jazdný list použitý ako kontrolný dokument v rámci kabotážnej dopravy vo forme osobitnej pravidelnej dopravy by mal byť vyplnený formou mesačného výkazu.

(7) Je potrebné štandardizovať formuláre na oznamovanie štatistických informácií členskými štátmi Komisii, týkajúcich sa počtu povolení pre pravidelnú dopravu, ako aj kabotážnu dopravu.

(8) Z dôvodov transparentnosti a jednoduchosti všetky vzorové dokumenty prijaté nariadením Komisie (ES) č. 2121/98 z 2. októbra 1998, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadení Rady (EHS) č. 684/92 a (ES) č. 12/98, pokiaľ ide o dokumenty pre prepravu cestujúcich autokarmi a autobusmi ([2]), by sa mali prispôsobiť nariadeniu (ES) č. 1073/2009 uplatniteľnému na medzinárodnú autokarovú a autobusovú dopravu.

(9) Nariadenie (ES) č. 2121/98 by sa preto malo zrušiť.

(10) Členské štáty potrebujú určitý čas na tlač a distribúciu nových dokumentov. Preto by dopravcovia medzitým mali mať možnosť používať dokumenty uvedené v nariadení (ES) č. 2121/98, v ktorých by sa malo uvádzať, že zohľadňujú ustanovenia nariadenia (ES) č. 1073/2009.

(11) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre cestnú dopravu,

([1]) Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 88.
([2]) Ú. v. ES L 268, 3.10.1998, s. 10.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

ODDIEL I

KONTROLNÝ DOKUMENT

Článok 1

1. Kontrolný dokument (jazdný list) pre príležitostnú dopravu vymedzenú v článku 2 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1073/2009 zodpovedá vzoru uvedenému v prílohe I k tomuto nariadeniu.

2. Jazdné listy sú v knihách s 25 listami dvojmo a sú oddeliteľné. Každá kniha má svoje číslo. Jazdné listy sú tiež očíslované od 1 do 25. Obal knihy zodpovedá vzoru uvedenému v prílohe II. Členské štáty prijmú všetky opatrenia potrebné na prispôsobenie týchto požiadaviek tak, aby sa jazdné listy mohli spracúvať na počítači.

Článok 2

1. Kniha uvedená v článku 1 sa vyhotovuje v mene dopravcu a nie je prevoditeľná.

2. Jazdný list vypĺňa buď dopravca, alebo vodič pre každú jazdu pred odchodom, a to dvojmo, čitateľne a nezmazateľne. Je platný počas celej jazdy.

3. Originál oddeleného jazdného listu sa musí uchovávať vo vozidle počas celej jazdy, ktorej sa týka. Kópia sa uchováva v sídle spoločnosti.

4. Za uchovávanie jazdných listov je zodpovedný dopravca.

Článok 3

V prípade medzinárodnej príležitostnej dopravy zabezpečovanej skupinou dopravcov konajúcich v mene tej istej zmluvnej strany, pričom môže zahŕňať cestujúcich využívajúcich počas cesty prípoj iného dopravcu tej istej skupiny, sa originál jazdného listu musí nachádzať vo vozidle, ktoré vykonáva dopravu. Kópia jazdného listu sa uchováva v sídle každého dopravcu.

Článok 4

1. Kópie jazdných listov používaných ako kontrolné dokumenty pre kabotážnu dopravu vo forme príležitostnej dopravy podľa článku 15 písm. b) nariadenia (ES) č. 1073/2009 vráti dopravca príslušnému orgánu alebo agentúre v členskom štáte, v ktorom je usadený, podľa postupov stanovených uvedeným príslušným orgánom alebo agentúrou.

2. V prípade kabotážnej dopravy vo forme osobitnej pravidelnej dopravy podľa článku 15 písm. a) nariadenia (ES) č. 1073/2009 jazdný list uvedený v prílohe I k tomuto nariadeniu sa vyplní vo forme mesačného výkazu a dopravca ho vráti príslušnému orgánu alebo agentúre v členskom štáte, v ktorom je usadený, podľa postupov stanovených uvedeným príslušným orgánom alebo agentúrou.

Článok 5

Jazdný list umožňuje jeho držiteľovi v rámci medzinárodnej príležitostnej dopravy vykonávať miestne zájazdy v inom členskom štáte než v tom, v ktorom je dopravca usadený, v súlade s podmienkami stanovenými v druhom pododseku článku 13 nariadenia (ES) č. 1073/2009. Miestne zájazdy sa uvedú v jazdnom liste pred odchodom vozidla na príslušný zájazd. Počas trvania miestneho zájazdu sa originál listu musí nachádzať vo vozidle.

Článok 6

Kontrolný dokument sa predkladá na žiadosť oprávnenej osoby, ktorá vykonáva kontrolu.

ODDIEL II

POVOLENIA

Článok 7

1. Žiadosti o povolenie vykonávať pravidelnú dopravu a osobitnú pravidelnú dopravu podliehajúcu povoleniu zodpovedajú vzorom uvedeným v prílohe III.

2. Žiadosti o povolenie obsahujú tieto informácie:

a) časový rozvrh;

b) sadzby cestovného;

c) overenú kópiu licencie Spoločenstva na medzinárodnú prepravu cestujúcich autokarmi a autobusmi v prenájme alebo za úhradu, uvedenú v článku 4 nariadenia (ES) č. 1073/2009;

d) v prípade žiadosti o vytvorenie novej dopravnej služby informácie týkajúce sa typu a objemu dopravy, ktorú plánuje žiadateľ poskytovať, alebo v prípade žiadosti o obnovenie povolenia informácie o doprave, ktorú zabezpečoval;

e) mapu v primeranej mierke, na ktorej je vyznačená trasa a zastávky, kde majú cestujúci nastupovať alebo vystupovať;

f) jazdný plán, ktorý umožňuje overenie zhody s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa doby jazdy a odpočinku.

3. Žiadatelia poskytujú všetky ďalšie informácie na podporu svojej žiadosti, ktoré považujú za relevantné alebo ktoré si vyžiada vydávajúci orgán.

Článok 8

1. Povolenia zodpovedajú vzoru uvedenému v prílohe IV.

2. V každom vozidle vykonávajúcom prepravu podliehajúcu povoleniu sa musí nachádzať povolenie alebo kópia potvrdená vydávajúcim orgánom.

3. Povolenia sú platné maximálne päť rokov.

ODDIEL III

OSVEDČENIA

Článok 9

1. Osvedčenia pre dopravu na vlastnú potrebu vymedzenú v článku 2 ods. 5 nariadenia (EHS) č. 1073/2009 zodpovedajú vzoru uvedenému v prílohe V k tomuto nariadeniu.

2. Podnik, ktorý žiada o osvedčenie, poskytne vydávajúcemu orgánu doklad alebo záruku, že podmienky stanovené v článku 2 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1073/2009 boli splnené.

3. V každom vozidle vykonávajúcom prepravu podliehajúcu systému osvedčení sa počas trvania jazdy musí nachádzať osvedčenie alebo jeho overená kópia, ktoré sa na požiadanie predloží oprávnenej osobe, ktorá vykonáva kontrolu.

4. Osvedčenia sú platné maximálne päť rokov.

ODDIEL IV

OZNAMOVANIE ŠTATISTICKÝCH ÚDAJOV

Článok 10

Údaje o kabotážnej doprave uvedenej v článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1073/2009 sa odovzdávajú vo forme tabuľky v súlade so vzorom uvedeným v prílohe VI k tomuto nariadeniu.

ODDIEL V

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 11

1. Členské štáty môžu do 31. decembra 2015 povoliť používanie existujúcich zásob jazdných listov, žiadostí o povolenie, povolení a osvedčení vyhotovených v súlade s nariadením (ES) č. 2121/98.

2. Ostatné členské štáty musia akceptovať jazdné listy a žiadosti o povolenie na svojom území do 31. decembra 2015.

3. Povolenia a osvedčenia vyhotovené v súlade s nariadením (ES) č. 2121/98 a vydané pred 31. decembrom 2015 zostávajú v platnosti do dátumu uplynutia ich platnosti.

Článok 12

Nariadenie (ES) č. 2121/98 sa zrušuje.

Článok 13

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. apríla 2014

Za Komisiu

predseda

José Manuel BARROSO

PRÍLOHA I

JAZDNÝ LIST – VZOR **Číslo ..... knihy č. .....**

[Farba Pantone 358 (svetlozelená) alebo čo najbližšie k tejto farbe, formát DIN A4, papier z buničiny]

MEDZINÁRODNÁ PRÍLEŽITOSTNÁ DOPRAVA A KABOTÁŽNA DOPRAVA VO FORME PRÍLEŽITOSTNEJ DOPRAVY

(V prípade potreby môžu byť informácie pri každej položke doplnené na samostatnom liste)

1.	Registračné číslo autokaru/autobusu	..... Miesto, dátum a podpis dopravcu
2.	Dopravca a v prípade potreby subdodávateľ alebo skupina dopravcov	1. ..... 2. ..... 3. .....
3.	Meno(-á) vodiča(-ov)	1. ..... 2. ..... 3. .....
4.	Organizácia alebo osoba zodpovedná za príležitostnú dopravu	1. ..... 3. ..... 2. ..... 4. .....
5.	**Typ dopravnej služby**	☐ Medzinárodná príležitostná doprava ☐ Kabotážna doprava vo forme príležitostnej dopravy ☐ Kabotážna doprava vo forme osobitnej pravidelnej dopravy – mesačný výkaz Mesiac ..... Rok .....
6.	Miesto odchodu: ..... Štát: ..... Miesto určenia : ..... Štát :	

7.

Jazdný plán	Trasa/Denné úseky a/alebo miesta nástupu alebo výstupu cestujúcich		Počet cestujúcich	Prázdna jazda (uveďte „X“)	Plánovaný počet km
Dátumy	z	do			

8.

Prípadné prípojné miesta s iným dopravcom tej istej skupiny	Počet vysadených cestujúcich	Cieľové miesto určenia vysadených cestujúcich	Názov dopravcu, ktorý opäť berie cestujúcich

9. **Miestne zájazdy**

Dátum	Plánovaný počet km	Miesto odchodu	Miesto zájazdu	Počet cestujúcich

10. **Nepredvídané zmeny**

.....

.....

PRÍLOHA II

Titulná strana

(Formát DIN A4, papier z buničiny 100 g/m^2 alebo viac)

Text sa uvedie v úradnom(-ých) jazyku(-och) alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu, v ktorom je dopravca usadený

VYDÁVAJÚCI ŠTÁT

Medzinárodný rozlišujúci znak ([1])

Príslušný orgán

.....

KNIHA č. .....

jazdných listov:

a) **pre medzinárodnú príležitostnú dopravu medzi členskými štátmi zabezpečovanú autokarmi a autobusmi, vydaná na základe nariadenia (ES) č. 1073/2009;**

b) **pre kabotážnu dopravu vo forme príležitostnej dopravy realizovanú v inom členskom štáte ako v členskom štáte, v ktorom je dopravca usadený, vydaná na základe nariadenia (ES) č. 1073/2009.**

pre: .....

(Priezvisko a krstné meno alebo obchodný názov dopravcu)

.....

.....

(Úplná adresa, telefónne a faxové číslo)

..... *(Miesto a dátum vydania)*

..... *(Podpis a pečiatka vydávajúceho orgánu alebo agentúry)*

([1]) Belgicko (B), Bulharsko (BG), Cyprus (CY), Česká republika (CZ), Dánsko (DK), Estónsko (EST), Fínsko (FIN), Francúzsko (F), Grécko (GR), Holandsko (NL), Chorvátsko (HR), Írsko (IRL), Litva (LT), Lotyšsko (LV), Luxembursko (L), Maďarsko (H), Malta (M), Nemecko (D), Poľsko (PL), Portugalsko (P), Rakúsko (A), Rumunsko (RO), Slovensko (SK), Slovinsko (SLO), Spojené kráľovstvo (UK), Španielsko (E), Švédsko (S), Taliansko (I).

(Druhá strana)

Text sa uvedie v úradnom(-ých) jazyku(-och) alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu, v ktorom je dopravca usadený

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

I. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

1. V článku 12 ods. 1, v článku 5 ods. 3 druhom pododseku a v článku 17 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1073/2009 sa uvádza, že príležitostná doprava sa vykonáva na základe kontrolného dokumentu (jazdný list oddelený z knihy jazdných listov vydanej dopravcovi).

2. V článku 2 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1073/2009 sa príležitostná doprava vymedzuje ako doprava, „ktorá nespadá pod definíciu pravidelnej dopravy, vrátane osobitnej pravidelnej dopravy, ktorej hlavnou vlastnosťou je, že prepravuje skupinu cestujúcich vytvorenú na podnet zákazníka alebo samotného dopravcu."

   Pravidelná doprava je v článku 2 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1073/2009 vymedzená ako „... doprava, ktorou sa zabezpečuje preprava cestujúcich v presne určených intervaloch po presne určených trasách, pričom cestujúci nastupujú a vystupujú na vopred určených zastávkach." Pravidelná doprava je prístupná pre všetkých a v prípade potreby sa vyžaduje rezervácia.

   Pravidelný charakter dopravy nesmie byť ovplyvnený nijakými úpravami prevádzkových podmienok dopravy.

   Doprava, ktorou sa bez ohľadu na to, kto ju organizuje, zabezpečuje preprava osobitných kategórií cestujúcich s vylúčením ostatných cestujúcich, sa považuje za pravidelnú dopravu. Takáto doprava sa nazýva „osobitná pravidelná doprava" a zahŕňa:

   a) prepravu pracovníkov medzi bydliskom a pracoviskom;

   b) prepravu žiakov a študentov medzi bydliskom a vzdelávacími zariadeniami. Skutočnosť, že sa osobitná doprava môže meniť podľa potrieb užívateľov, nemá vplyv na jej klasifikáciu ako pravidelnej dopravy.

3. Tento jazdný list je platný počas celej jazdy.

4. Licencia Spoločenstva a jazdný list oprávňujú držiteľa vykonávať:

   i) medzinárodnú príležitostnú dopravu zabezpečovanú autokarmi a autobusmi medzi dvoma alebo viacerými členskými štátmi;

   ii) kabotážnu dopravu vo forme príležitostnej dopravy v inom členskom štáte ako v tom, kde je dopravca usadený.

5. Jazdný list vypĺňa dvojmo buď dopravca, alebo vodič pred začiatkom každej cesty. Kópia jazdného listu sa uchováva v podniku. Vodič musí mať počas trvania jazdy originál jazdného listu vo vozidle a na požiadanie ho predloží oprávnenému kontrolnému orgánu.

6. Po ukončení príslušnej jazdy vodič vráti jazdný list podniku, ktorý mu ho vydal. Dopravca je zodpovedný za uchovávanie dokumentov. Vypĺňajú sa čitateľne a nezmazateľne.

(Tretia strana)

B. ŠPECIFICKÉ USTANOVENIA PRE MEDZINÁRODNÚ PRÍLEŽITOSTNÚ DOPRAVU

1. V druhom pododseku článku 5 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1073/2009 sa uvádza, že organizovanie súbežnej alebo dočasnej prepravy, porovnateľnej s existujúcou pravidelnou dopravou, ktorá slúži tej istej skupine cestujúcich ako pravidelná doprava, podlieha povoleniu.

2. Dopravcovia môžu vykonávať miestne zájazdy v inom členskom štáte ako v tom, v ktorom sú usadení, v rámci medzinárodnej príležitostnej dopravy. Takéto služby sú určené pre cestujúcich, ktorí nemajú bydlisko v danej krajine a ktorí boli predtým prepravovaní tým istým dopravcom v rámci medzinárodnej príležitostnej dopravy. Prepravujú sa v tom istom vozidle alebo inom vozidle, ktoré patrí tomu istému dopravcovi alebo skupine dopravcov.

3. V prípade miestnych zájazdov sa jazdný list vypĺňa pred odchodom vozidla na príslušný zájazd.

4. V prípade medzinárodnej príležitostnej dopravy zabezpečovanej skupinou dopravcov konajúcich v mene toho istého zákazníka, pričom môže zahŕňať cestujúcich využívajúcich počas cesty prípoj iného dopravcu tej istej skupiny, sa originál jazdného listu uchováva vo vozidle, ktoré vykonáva dopravu. Kópia jazdného listu sa uchováva v sídle každého dotknutého dopravcu.

C. ŠPECIFICKÉ USTANOVENIA PRE KABOTÁŽNU DOPRAVU VO FORME PRÍLEŽITOSTNEJ DOPRAVY

1. Ak nie je inak uvedené v právnych predpisoch Únie, kabotážna doprava vo forme príležitostnej dopravy podlieha zákonom, iným právnym predpisom a správnym opatreniam platným v hostiteľskom členskom štáte s ohľadom na:

   i) podmienky, ktorými sa riadia zmluvy o preprave;

   ii) hmotnosti a rozmery vozidiel;

   iii) požiadavky týkajúce sa prepravy určitých kategórií cestujúcich, a to školskej mládeže, detí a osôb so zníženou pohyblivosťou;

   iv) čas jazdy a čas odpočinku;

   v) daň z pridanej hodnoty (DPH) na dopravné služby. V tejto oblasti sa na služby uvedené v článku 1 nariadenia (ES) č. 1073/2009 uplatňuje nariadenie Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty ([1]), najmä článok 48 v spojení s článkami 193 a 194.

2. Technické normy pre konštrukciu a vybavenie, ktoré vozidlá používané na vykonávanie kabotážnej dopravy musia spĺňať, sú tie normy, ktoré sú stanovené pre vozidlá uvedené do obehu v medzinárodnej doprave.

3. Členský štát uplatňuje vnútroštátne ustanovenia uvedené v bodoch 1 a 2 na dopravcov, ktorí nie sú usadení v danom členskom štáte, za tých istých podmienok, aké sa ukladajú dopravcom usadeným v hostiteľskom členskom štáte, s cieľom zabrániť akejkoľvek diskriminácii z dôvodu štátnej príslušnosti alebo miesta usadenia.

4. V prípade kabotážnej dopravy vo forme príležitostnej dopravy dopravca vráti jazdné listy príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom je usadený, podľa postupov, ktoré stanoví uvedený príslušný orgán alebo subjekt ([2]).

5. V prípade kabotážnej dopravy vo forme osobitnej pravidelnej dopravy sa jazdný list vyplní vo forme mesačného výkazu a dopravca ho vráti príslušnému orgánu alebo subjektu v členskom štáte, v ktorom je usadený, podľa postupov stanovených uvedeným príslušným orgánom alebo subjektom.

([1]) Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

([2]) Príslušné orgány členských štátov môžu doplniť bod 4 o zamestnancov agentúry zodpovednej za zhromažďovanie jazdných listov a postup poskytovania informácií.

PRÍLOHA III

Titulná strana

(Formát DIN A4, papier z buničiny)

Text sa uvedie v úradnom(-ých) jazyku(-och) alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu, v ktorom je dopravca usadený

ŽIADOSŤ O POVOLENIE NA ([1]):

ZAČATIE VÝKONU PRAVIDELNEJ DOPRAVY ☐

ZAČATIE VÝKONU OSOBITNEJ PRAVIDELNEJ DOPRAVY ([2]) ☐

OBNOVU POVOLENIA NA DOPRAVU ([3]) ☐

ZMENU PODMIENOK POVOLENEJ DOPRAVY ([3]) ☐

realizovanej autokarmi a autobusmi medzi členskými štátmi v súlade s nariadením (ES) č. 1073/2009

adresovaná: .....

(príslušný orgán)

1. Priezvisko a krstné meno alebo obchodný názov a adresa, telefón, fax a/alebo e-mailová adresa žiadateľa a v prípade potreby vedúceho dopravcu, ak ide o združenie podnikov:

.....

.....

2. Doprava realizovaná ([1])

   podnikom ☐ členom združenia (skupiny) ☐ subdodávateľom ☐

3. Mená a adresy:

   dopravcu člena/členov združenia alebo subdodávateľa, resp. subdodávateľov ([4]) ([5])

3.1. ..... tel. .....

3.2. ..... tel. .....

3.3. ..... tel. .....

3.4. ..... tel. .....

([1]) Hodiace sa zaškrtnite alebo doplňte.
([2]) Osobitná pravidelná doprava, ktorá sa nerealizuje na základe zmluvy medzi organizátorom a dopravcom.
([3]) V súvislosti s článkom 9 nariadenia (ES) č. 1073/2009.
([4]) Uveďte v každom prípade, či ide o člena združenia, alebo subdodávateľa.
([5]) Podľa potreby priložte zoznam.

(Druhá strana žiadosti o povolenie alebo obnovenie povolenia)

4. V prípade osobitnej pravidelnej dopravy

4.1. Kategória cestujúcich .....

5. Dĺžka trvania platnosti požadovaného povolenia alebo dátum ukončenia dopravy:

.....

.....

.....

.....

6. Hlavná trasa dopravy (podčiarknite miesta, kde cestujúci nastupujú)

.....

.....

.....

.....

7. Dĺžka trvania dopravy

.....

.....

.....

8. Frekvencia (denne, týždenne atď.)

.....

9. Cestovné: ..... Priložené prílohy

10. Priložte jazdný plán, aby bolo možné overiť súlad s právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa času jazdy a času odpočinku

11. Počet požadovaných povolení alebo kópií povolení ([1])

.....

12. Ďalšie informácie:

.....

.....

.....

13. ....

(Miesto a dátum) *(Podpis žiadateľa)*

([1]) Žiadateľ by mal venovať pozornosť skutočnosti, že vzhľadom na to, že povolenie musí byť vo vozidle, počet povolení, ktoré musí žiadateľ mať, by malo zodpovedať počtu vozidiel potrebných na zabezpečenie požadovanej dopravy v rovnakom čase.

(Tretia strana žiadosti o povolenie alebo obnovenie povolenia)

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

1. K žiadosti sú podľa potreby pripojené tieto dokumenty:

   a) časový rozvrh;

   b) sadzby cestovného;

   c) overená kópia licencie Spoločenstva na medzinárodnú prepravu cestujúcich autokarmi a autobusmi v prenájme alebo za úhradu, uvedená v článku 4 nariadenia (ES) č. 1073/2009;

   d) v prípade novej dopravy informácie týkajúce sa typu a objemu dopravy, ktorú plánuje žiadateľ poskytovať, alebo v prípade obnovenia povolenia informácie o doprave, ktorú zabezpečoval;

   e) mapu v primeranej mierke, na ktorej je vyznačená trasa a zastávky, kde majú cestujúci nastupovať alebo vystupovať;

   f) jazdný plán, ktorý umožňuje overenie zhody s právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa času jazdy a času odpočinku.

2. Žiadatelia poskytujú všetky dodatočné informácie na podporu svojej žiadosti, ktoré považujú za relevantné alebo ktoré si vyžiada vydávajúci orgán.

3. Podľa článku 5 nariadenia (ES) č. 1073/2009 povoleniu podliehajú tieto služby:

   a) pravidelná doprava, doprava, ktorou sa zabezpečuje preprava cestujúcich v presne určených intervaloch po presne určených trasách, pričom cestujúci nastupujú a vystupujú na vopred určených zastávkach. Pravidelná doprava je prístupná pre všetkých a v prípade potreby je povinná rezervácia. Pravidelný charakter dopravy nesmie byť ovplyvnený nijakými úpravami prevádzkových podmienok dopravy;

   b) osobitná pravidelná doprava, ktorá sa nerealizuje na základe zmluvy medzi organizátorom a dopravcom. Doprava, ktorou sa bez ohľadu na to, kto ju organizuje, zabezpečuje preprava osobitných kategórií cestujúcich s vylúčením ostatných cestujúcich, sa považuje za pravidelnú dopravu. Takáto doprava sa nazýva „osobitná pravidelná doprava“ a zahŕňa:

      i) prepravu pracovníkov medzi bydliskom a pracoviskom;

      ii) prepravu žiakov a študentov medzi bydliskom a vzdelávacími zariadeniami.

   Skutočnosť, že sa osobitná doprava môže meniť podľa potrieb užívateľov, nemá vplyv na jej klasifikáciu ako osobitnej pravidelnej dopravy.

4. Žiadosť sa podáva príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom je východiskové miesto dopravy, t. j. jedna z konečných zastávok.

5. Maximálna dĺžka platnosti povolenia je päť rokov.

PRÍLOHA IV

(Prvá strana povolenia)

[Farba Pantone 182 (ružová) alebo čo najbližšia k tejto farbe, formát DIN A4, papier z buničiny, 100 g/m^2 alebo viac]

Text sa uvedie v úradnom(-ých) jazyku(-och) alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu, v ktorom je dopravca usadený

VYDÁVAJÚCI ŠTÁT

Medzinárodný rozlišujúci znak ([1])

Príslušný orgán

.....

POVOLENIE č. ....

pre pravidelnú dopravu ([2])

pre osobitnú pravidelnú dopravu

autokarmi a autobusmi medzi členskými štátmi v súlade s

kapitolou III nariadenia (ES) č. 1073/2009

pre: .....

[Priezvisko, krstné meno alebo obchodný názov dopravcu alebo vedúceho dopravcu v prípade združenia podnikov (skupiny)]

.....

Adresa: .....

Tel., fax a/alebo e-mail: .....

Mená, adresy, telefónne a faxové čísla a/alebo e-mailové adresy členov združenia podnikov (skupiny) a subdodávateľov.

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

Podľa potreby priložte zoznam

Dátum ukončenia platnosti povolenia: .....

..... *(Miesto a dátum vydania)*

..... *(Podpis a pečiatka vydávajúceho orgánu alebo agentúry)*

([1]) Belgicko (B), Bulharsko (BG), Cyprus (CY), Česká republika (CZ), Dánsko (DK), Estónsko (EST), Fínsko (FIN), Francúzsko (F), Grécko (GR), Holandsko (NL), Chorvátsko (HR), Írsko (IRL), Litva (LT), Lotyšsko (LV), Luxembursko (L), Maďarsko (H), Malta (M), Nemecko (D), Poľsko (PL), Portugalsko (P), Rakúsko (A), Rumunsko (RO), Slovensko (SK), Slovinsko (SLO), Spojené kráľovstvo (UK), Španielsko (E), Švédsko (S), Taliansko (I).

([2]) Nehodiace sa prečiarknite.

(Druhá strana povolenia č.....)

1. Trasa:

   a) Miesto odchodu: .....

   b) Miesto určenia: .....

   c) Hlavný cestovný program dopravy s podčiarknutými miestami, kde cestujúci vystupujú a nastupujú: .....

   .....

   .....

   .....

   .....

2. Dĺžka trvania dopravy: .....

   .....

3. Frekvencia: .....

4. Časový rozvrh: .....

5. Osobitná pravidelná doprava:

   — kategória cestujúcich: .....

6. Ostatné podmienky alebo poznámky (napr. povolená kabotážna doprava ([1])):

   .....

   .....

   .....

   .....

   .....

   .....

.....

(Pečiatka a/alebo podpis orgánu vydávajúceho povolenie)

([1]) Podľa dohody s hostiteľským členským štátom a oznámené povoľujúcemu orgánu v rámci lehoty stanovenej v článku 8 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1073/2009.

(Tretia strana povolenia)

Text sa uvedie v úradnom(-ých) jazyku(-och) alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu, v ktorom je dopravca usadený

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

1. Toto povolenie je platné počas celej jazdy. Môže ho použiť len strana alebo strany, ktorej/ktorých názov je v ňom uvedený.

2. Povolenie alebo jeho kópia overená vydávajúcim orgánom sa uchováva vo vozidle počas trvania jazdy a na požiadanie sa predloží oprávnenému kontrolnému orgánu.

3. Overená kópia licencie Spoločenstva sa uchováva vo vozidle.

PRÍLOHA V

(Prvá strana osvedčenia)

[Farba Pantone 100 (žltá) alebo čo najbližšia k tejto farbe – formát DIN A4, papier z buničiny, 100 g/m^2 alebo viac]

Text sa uvedie v úradnom(-ých) jazyku(-och) alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu, v ktorom je dopravca usadený

VYDÁVAJÚCI ŠTÁT

Medzinárodný rozlišujúci znak ([1])

Príslušný orgán

.....

OSVEDČENIE

vydané na základe nariadenia (ES) č. 1073/2009 pre dopravu na vlastnú potrebu medzi členskými štátmi zabezpečovanú autokarmi a autobusmi

---

(Vyplní fyzická alebo právnická osoba vykonávajúca dopravu na vlastnú potrebu)

Podpísaný.....
zodpovedný za podnik, neziskovú alebo inú organizáciu (opíšte)
.....

(Priezvisko a krstné meno alebo úradný názov, úplná adresa)

potvrdzuje, že:

— poskytovaná doprava je nezisková a nekomerčná,
— dopravná činnosť je len vedľajšou činnosťou fyzickej alebo právnickej osoby,
— autokar alebo autobus s evidenčným číslom ..... je majetkom fyzickej alebo právnickej osoby alebo je nadobudnutý na splátky, alebo je predmetom dlhodobej lízingovej zmluvy,
— autokar alebo autobus bude viesť pracovník personálu podpísanej fyzickej alebo právnickej osoby alebo podpísaná osoba, alebo personál, ktorý je v podniku zamestnaný, alebo ktorý je podniku k dispozícii na základe zmluvného záväzku.

.....

(Podpis fyzickej osoby alebo zástupcu právnickej osoby)

(Vyplní príslušný orgán)

Tento dokument predstavuje osvedčenie v zmysle článku 5 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1073/2009

.....
(Dĺžka platnosti)

.....
(Miesto a dátum vydania)

.....
(Podpis a pečiatka príslušného orgánu)

([1]) Belgicko (B), Bulharsko (BG), Cyprus (CY), Česká republika (CZ), Dánsko (DK), Estónsko (EST), Fínsko (FIN), Francúzsko (F), Grécko (GR), Holandsko (NL), Chorvátsko (HR), Írsko (IRL), Litva (LT), Lotyšsko (LV), Luxembursko (L), Maďarsko (H), Malta (M), Nemecko (D), Poľsko (PL), Portugalsko (P), Rakúsko (A), Rumunsko (RO), Slovensko (SK), Slovinsko (SLO), Spojené kráľovstvo (UK), Španielsko (E), Švédsko (S), Taliansko (I).

(Druhá strana osvedčenia)

Text sa uvedie v úradnom(-ých) jazyku(-och) alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu, v ktorom je

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

1. Podľa článku 2 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1073/2009 je „doprava na vlastnú potrebu doprava, ktorú uskutočňuje na nekomerčné a neziskové účely fyzická osoba alebo právnická osoba, pričom platí, že:

   — dopravná činnosť je len vedľajšia činnosť tejto fyzickej osoby alebo právnickej osoby a
   — používané vozidlá sú vlastníctvom tejto fyzickej osoby alebo právnickej osoby alebo ich táto osoba nadobudla na splátky, alebo sú predmetom dlhodobej lízingovej zmluvy a vedú ich členovia personálu tejto fyzickej osoby alebo právnickej osoby, alebo samotná fyzická osoba, alebo personál, ktorý je v podniku zamestnaný alebo ktorý je podniku k dispozícii na základe zmluvného záväzku.“

2. Dopravcovia na vlastnú potrebu môžu podľa článku 3 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1073/2009 vykonávať tento druh dopravy bez diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti alebo miesta usadenia, ak sú:

   — v členskom štáte, v ktorom sú usadení, oprávnení vykonávať prepravu autokarom a autobusom v súlade s podmienkami prístupu na trh stanovenými vnútroštátnymi právnymi predpismi,
   — spĺňajú právne požiadavky týkajúce sa bezpečnosti cestnej premávky, pokiaľ ide o vodičov a vozidlá, ako sa ustanovuje v príslušných právnych predpisoch Únie.

3. Dopravná činnosť na vlastnú potrebu uvedená v bode 1 podlieha systému osvedčení.

4. Osvedčenie oprávňuje držiteľa na vykonávanie medzinárodnej dopravnej činnosti autokarmi a autobusmi na vlastnú potrebu. Osvedčenia vydáva príslušný orgán členského štátu, kde je vozidlo evidované, a platia počas celej cesty vrátane tranzitu.

5. Príslušné časti tohto osvedčenia sú vyplnené nezmazateľnými písmenami v troch vyhotoveniach fyzickou osobou alebo zástupcom právnickej osoby vykonávajúcej dopravnú činnosť a príslušným orgánom. Jednu kópiu uchováva správny orgán a ďalšiu fyzická alebo právnická osoba. Vodič má počas celého trvania medzinárodnej dopravy originál alebo overenú kópiu osvedčenia vo vozidle, ktoré na požiadanie predloží oprávnenému kontrolnému orgánu. Fyzická alebo právnická osoba je zodpovedná za uchovávanie osvedčení.

6. Toto osvedčenie je platné maximálne päť rokov.

PRÍLOHA VI

VZOR OZNÁMENIA

[uvedeného v článku 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1073/2009 z 21. októbra 2009 o spoločných pravidlách prístupu na medzinárodný trh autokarovej a autobusovej dopravy a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 561/2006]

Počet povolení vydaných pre kabotážnu dopravu vo forme pravidelnej dopravy vykonávanej v období

..... (dvojročné obdobie)

v ..... (názov hostiteľského členského štátu)

Krajina, kde je prevádzkovateľ usadený	Počet vydaných povolení
B	
BG	
CZ	
DK	
D	
EST	
GR	
E	
F	
IRL	
HR	
I	
CY	
LV	
LT	
L	
H	
M	
NL	
A	
PL	
P	
RO	
SLO	
SK	
FIN	
S	
UK	
Spolu	

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 362/2014

z 9. apríla 2014,

ktorým sa opravuje španielske znenie nariadenia (ES) č. 1881/2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 315/93 z 8. februára 1993, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva u kontaminujúcich látok v potravinách ([1]), a najmä na jeho článok 2 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Komisie (EÚ) č. 1258/2011 z 2. decembra 2011, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1881/2006, pokiaľ ide o maximálne hodnoty obsahu dusičnanov v potravinách ([2]), a najmä na jeho článok 1 ods. 3,

keďže:

(1) V španielskom znení nariadenia Komisie (ES) č. 1881/2006 ([3]) a v jeho zmene nariadením (EÚ) č. 1258/2011, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1881/2006, pokiaľ ide o maximálne hodnoty obsahu dusičnanov v potravinách, sa vyskytla chyba. Oprava textu tabuľky v prílohe španielskeho znenia nariadenia (ES) č. 1881/2006 je preto nevyhnutná. Netýka sa iných jazykov.

(2) Nariadenie (ES) č. 1881/2006 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom opraviť.

(3) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat a Európsky parlament ani Rada proti nim nevzniesli námietku,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

(Týka sa iba španielskeho znenia.)

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. apríla 2014

Za Komisiu

predseda

José Manuel BARROSO

([1]) Ú. v. ES L 37, 13.2.1993, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 320, 3.12.2011, s. 15.
([3]) Nariadenie Komisie (ES) č. 1881/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách (Ú. v. EÚ L 364, 20.12.2006, s. 5).

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 363/2014

z 9. apríla 2014,

ktorým sa ustanovujú paušálne dovozné hodnoty na určovanie vstupných cien niektorých druhov ovocia a zeleniny

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) ([1]),

so zreteľom na vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 543/2011 zo 7. júna 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o sektory ovocia a zeleniny a spracovaného ovocia a zeleniny ([2]), a najmä na jeho článok 136 ods. 1,

keďže:

(1) Vykonávacím nariadením (EÚ) č. 543/2011 sa v súlade s výsledkami Uruguajského kola mnohostranných obchodných rokovaní ustanovujú kritériá, na základe ktorých Komisia stanovuje paušálne hodnoty na dovoz z tretích krajín, pokiaľ ide o výrobky a obdobia uvedené v časti A prílohy XVI k uvedenému nariadeniu.

(2) Paušálne dovozné hodnoty sa vypočítajú každý pracovný deň v súlade s článkom 136 ods. 1 vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 543/2011, pričom sa zohľadnia premenlivé každodenné údaje. Toto nariadenie by preto malo nadobudnúť účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie,*

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Paušálne dovozné hodnoty uvedené v článku 136 vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 543/2011 sú stanovené v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 9. apríla 2014

Za Komisiu

v mene predsedu

Jerzy PLEWA

generálny riaditeľ pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

([1]) Ú. v. EÚ L 299, 16.11.2007, s. 1.
([2]) Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2011, s. 1.

PRÍLOHA

Paušálne dovozné hodnoty na určovanie vstupných cien niektorých druhov ovocia a zeleniny

(EUR/100kg)

Číselný znak KN	Kód tretej krajiny [1]	Paušálna dovozná hodnota
0702 00 00	MA	62,4
	TN	100,0
	TR	130,0
	ZZ	97,5
0707 00 05	EG	170,1
	MA	44,0
	TR	126,8
	ZZ	113,6
0709 93 10	MA	39,8
	TR	85,7
	ZZ	62,8
0805 10 20	EG	49,3
	IL	68,0
	MA	52,3
	TN	50,1
	TR	60,1
	ZZ	56,0
0805 50 10	MA	63,6
	TR	63,1
	ZZ	63,4
0808 10 80	AR	84,7
	BR	103,6
	CL	102,5
	CN	77,1
	MK	23,1
	NZ	140,3
	US	174,6
	ZA	108,1
	ZZ	101,8
0808 30 90	AR	105,3
	CL	157,3
	CN	81,0
	ZA	103,6
	ZZ	111,8

[1] Nomenklatúra krajín stanovená nariadením Komisie (ES) č. 1833/2006 (Ú. v. EÚ L 354, 14.12.2006, s. 19). Kód „ZZ“ znamená „iného pôvodu“.

ROZHODNUTIA

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

z 18. februára 2014,

ktorým sa schvaľuje aktualizácia programu makroekonomických úprav Portugalska

(2014/196/EÚ)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia ([1]), a najmä na jeho článok 7 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Nariadenie (EÚ) č. 472/2013 sa uplatňuje na členské štáty, ktoré sú v čase jeho nadobudnutia účinnosti už príjemcami finančnej pomoci, vrátane tých, ktoré prijímajú pomoc z európskeho finančného stabilizačného mechanizmu (EFSM) a/alebo Európskeho nástroja finančnej stability (ENFS).

(2) V nariadení (EÚ) č. 472/2013 sa stanovujú pravidlá schvaľovania programov makroekonomických úprav pre členské štáty, ktoré sú príjemcami takejto finančnej pomoci, ktoré sa musia uplatniť v súvislosti s nariadením Rady (EÚ) č. 407/2010 ([2]), ktorým sa zriaďuje EFSM, v prípade, keď dotknutý členský štát prijíma pomoc zároveň z EFSM a iných zdrojov.

(3) Portugalsku bola poskytnutá finančná pomoc z EFSM, a to vykonávacím rozhodnutím 2011/344/EÚ ([3]), aj z ENFS.

(4) V snahe o konzistentnosť by sa mala aktualizácia programu makroekonomických úprav Portugalska na základe nariadenia (EÚ) č. 472/2013 schváliť vykonaním odkazu na príslušné ustanovenia vykonávacieho rozhodnutia 2011/344/EÚ.

(5) V súlade s článkom 3 ods. 10 vykonávacieho rozhodnutia 2011/344/EÚ Komisia spolu s Medzinárodným menovým fondom a v spolupráci s Európskou centrálnou bankou uskutočnila desiate prehodnotenie s cieľom posúdiť pokrok, ktorý portugalské orgány dosiahli pri vykonávaní dohodnutých opatrení na základe programu makroekonomických úprav, ako aj ich účinnosť a hospodársky a sociálny vplyv. Z tohto prehodnotenia vyplynula potreba vykonať v existujúcom programe makroekonomických úprav niektoré zmeny.

(6) Tieto zmeny sú stanovené v príslušných ustanoveniach vykonávacieho rozhodnutia 2011/344/EÚ zmeneného vykonávacím rozhodnutím Rady 2014/197/EÚ z 18. februára 2014, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2011/344/EÚ o poskytnutí finančnej pomoci Únie Portugalsku ([4]),

([1]) Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1.
([2]) Nariadenie Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus (Ú. v. EÚ L 118, 12.5.2010, s. 1).
([3]) Vykonávacie rozhodnutie Rady 2011/344/EÚ zo 17. mája 2011 o poskytnutí finančnej pomoci Únie Portugalsku (Ú. v. EÚ L 159, 17.6.2011, s. 88).
([4]) Pozri stranu 61 tohto úradného vestníka.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Opatrenia ustanovené v článku 3 ods. 8 a 9 vykonávacieho rozhodnutia 2011/344/EÚ, ktoré má Portugalsko prijať ako súčasť svojho programu makroekonomických úprav, sa týmto schvaľujú.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Portugalskej republike.

V Bruseli 18. februára 2014

Za Radu

Predseda

G. STOURNARAS

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

z 18. februára 2014,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2011/344/EÚ o poskytnutí finančnej pomoci Únie Portugalsku

(2014/197/EÚ)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Rada poskytla 17. mája 2011 vykonávacím rozhodnutím 2011/344/EÚ ([2]) Portugalsku na jeho žiadosť finančnú pomoc. Táto finančná pomoc bola poskytnutá na podporu programu rozsiahlych hospodárskych a finančných reforiem (ďalej len „program"), ktorého cieľom je obnoviť dôveru, umožniť návrat hospodárstva k udržateľnému rastu a ochrániť finančnú stabilitu v Portugalsku, eurozóne a Únii.

(2) V súlade s článkom 3 ods. 10 vykonávacieho rozhodnutia 2011/344/EÚ Komisia spolu s Medzinárodným menovým fondom (MMF) a v spolupráci s Európskou centrálnou bankou (ECB) uskutočnila v období od 4. do 16. decembra 2013 desiate preskúmanie pokroku, ktorý portugalské orgány dosiahli pri vykonávaní dohodnutých opatrení v rámci programu.

(3) Štvrťročný rast hrubého domáceho produktu (HDP) pokračoval v treťom štvrťroku 2013 kladnými hodnotami a krátkodobé ukazovatele poukazujú na predpokladané hospodárske oživenie. Predpokladá sa, že na ročnom základe sa reálny HDP zníži o 1,6 % v roku 2013, ale dostane sa do kladných čísiel v roku 2014 na úrovni 0,8 % a v roku 2015 na úrovni 1,5 %. Výhľad trhu práce sa takisto zlepšil, ale nezamestnanosť je naďalej vysoká, pričom sa očakáva, že vrchol 16,8 % sa dosiahne v roku 2014, a potom sa bude postupne znižovať. Riziká poklesu makroekonomického výhľadu pretrvávajú, keďže plánované oživenie v rozhodujúcej miere závisí od priaznivého vývoja obchodu a finančných trhov, ktoré takisto závisia od širšieho európskeho výhľadu.

(4) Do novembra 2013 zaznamenal hotovostný deficit verejných financií zlepšenie o 0,25 % HDP (bez mimoriadnych faktorov) v porovnaní s tým istým obdobím predchádzajúceho roka, ktoré je výsledkom vyššieho rastu príjmov v porovnaní s rastom výdavkov. Zrýchlenie rastu daňových príjmov odráža oživenie hospodárskej činnosti v posledných mesiacoch, ako aj zlepšenie účinnosti daňovej správy, najmä v boji proti podvodom. Na strane výdavkov je plnenie rozpočtu celkovo v súlade s cieľmi druhého doplňujúceho rozpočtu.

(5) Cieľ týkajúci sa deficitu verejných financií na úrovni 5,5 % HDP (bez rekapitalizácií bánk) v roku 2013 je pravdepodobne splnený a výsledný deficit môže byť dokonca nižší ako cieľ. Vyplýva to z toho, že v posledných mesiacoch roka sa zrealizovali pozitívne riziká, zatiaľ čo väčšina negatívnych rizík zmizla. Očakáva sa najmä, že výber daní prekročí implicitné ciele druhého doplňujúceho rozpočtu. Okrem toho výnosnosť jednorazového systému regularizácie nesplatenej dane a príspevkov sociálneho zabezpečenia, ktorý sa začal na konci roka 2013, dosiahol približne o 0,3 % HDP viac, ako sa očakávalo. Očakáva sa, že čerpanie fondov Únie bude tiež lepšie, ako sa pôvodne odhadovalo. Okrem toho boli zmiernené negatívne riziká z prerokovaní verejno-súkromných partnerstiev (PPP). Niektoré negatívne riziká však pretrvávajú, najmä nižších než predpokladaných príjmov z daní z majetku, pričom prekročenia v prípade osobitných výdavkových položiek, najmä nákladov na zamestnancov, medzispotreby a dôchodkových dávok, sa nedajú vylúčiť.

(6) Štátny rozpočet na rok 2014 a iné podporné právne predpisy sú v súlade s cieľovým deficitom 4 % HDP v roku 2014. Na účel dosiahnutia cieľa sa uplatňujú konsolidačné opatrenia vo výške približne 2,3 % HDP, ktoré pokrývajú aj rozpočtové tlaky a potrebu pretvorenia predbežného rozpočtového pridelenia na rok 2014. Tieto opatrenia sú hlavne trvalej povahy a ich ťažiskom sú najmä úspory výdavkov.

([1]) Ú. v. EÚ L 118, 12.5.2010, s. 1.
([2]) Vykonávacie rozhodnutie Rady 2011/344/EÚ zo 17. mája 2011 o poskytnutí finančnej pomoci Únie Portugalsku (Ú. v. EÚ L 159, 17.6.2011, s. 88).

(7) Väčšina konsolidácie v roku 2014 vo výške približne 1,8 % HDP by mala prevažne vyplývať z revízie verejných výdavkov, ktorá sa uskutočnila počas minulého roka s cieľom zvýšiť spravodlivosť a efektívnosť sociálnych transferov a verejných služieb. Hlavné opatrenia revízie verejných výdavkov sa budú realizovať v troch hlavných osiach: 1. obmedzenie výdavkov na mzdy vo verejnom sektore znížením počtu pracovníkov v tomto sektore a zároveň zmenou jeho štruktúry smerom k zamestnancom s vyššou kvalifikáciou, najmä prostredníctvom rekvalifikačného programu a systému dobrovoľného ukončenia pracovného pomeru; ďalšie zblíženie pracovných pravidiel verejného a súkromného sektora a revízia tabuľky miezd, ako aj zefektívnenie mzdových príplatkov; zvýšenie príspevkov príjemcov do osobitných systémov zdravotného poistenia, ktorého cieľom je dosiahnutie samofinancovania týchto systémov; 2. obmedzenie verejných výdavkov na dôchodky, keďže je potrebné, aby sa prehodnotila ich udržateľnosť v súvislosti s demografickým vývojom, pričom sa zároveň chránia najnižšie dôchodky zvýšením zákonom stanoveného veku odchodu do dôchodku prostredníctvom zmien faktora udržateľnosti; prestavenie „mimoriadneho solidárneho príspevku“ znížením minimálneho prahu na uplatňovanie progresívnej sadzby, ako aj prahových hodnôt na uplatňovanie vyšších sadzieb; racionalizácia pozostalostných dôchodkov systému sociálneho zabezpečenia štátnych zamestnancov Caixa Geral de Aposentações (CGA), ako aj všeobecného dôchodkového režimu; zníženie celoživotných dôchodkov pre politikov; 3. úspory z medzispotreby a vo výdavkových programoch rezortných ministerstiev.

(8) S cieľom dosiahnuť cieľový deficit vo výške 4 % HDP by orgány mali prijať ďalšie opatrenia týkajúce sa stálych príjmov s nižšou výnosnosťou vo výške 0,4 % HDP, ktorých cieľom je ďalej zlepšiť efektívnosť a rovnosť súčasnej štruktúry daní a dávok a doplniť balík revízie verejných výdavkov. Okrem toho by sa mali vykonávať viaceré jednorazové opatrenia v celkovej výške 0,2 % HDP, ktoré viac než vykompenzujú náklady vyplývajúce z jednorazových počiatočných platieb spojených so zavedením systému ukončenia pracovného pomeru na základe vzájomnej dohody vo verejnom sektore.

(9) Väčšina uvedených opatrení bola prijatá prostredníctvom zákona o rozpočte na rok 2014 alebo zmenami osobitných právnych predpisov. Niektoré z predpokladaných konsolidačných opatrení ešte neboli doteraz v plnej miere uzákonené. Medzi ne patrí sprísnenie podmienok oprávnenosti na pozostalostné dôchodky (nad rámec zmeny sadzieb náhrad v prípade akumulácie s inými dôchodkami); predaj licencií na online hazardné hry; prevod zdravotného fondu poštových služieb (CTT) na verejnú správu a predaj koncesií na prevádzkovanie prístavov.

(10) Komplexná reforma dane z príjmu právnických osôb, ktorej cieľom je podpora zjednodušenia, ako aj posilnenie internacionalizácie a konkurencieschopnosti portugalských spoločností, bola schválená v parlamente v decembri 2013 a nadobudla účinnosť 1. januára 2014. Kľúčovým prvkom reformy je zníženie štandardnej sadzby dane z príjmu právnických osôb z 25 % na 23 % a zníženej 17 % dane vzťahujúcej sa na prvých 15 000 EUR zdaniteľného príjmu pre malé a stredné podniky (MSP). Okrem existujúcich daňových prirážok sa bude na zdaniteľné zisky vo výške nad 35 miliónov EUR vzťahovať tretia štátna daňová prirážka vo výške 7 %. Ďalšie kľúčové ustanovenia reformy zahŕňajú prepracovanie daňových stimulov, zmeny zdaňovania dividend a kapitálových výnosov, zdanenie skupín a režim nehmotných aktív, zavedenie schémy na oslobodenie majetkových účastí, predĺženie obdobia, počas ktorého možno preniesť straty, a ďalšie obmedzenie odpočítateľnosti úrokov.

(11) Očakáva sa, že pomer dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2013 na úrovni nižšej ako 129,5 % a potom začne klesať. Revízia profilu dlhu smerom nahor v porovnaní s kombinovaným ôsmym a deviatym preskúmaním napriek lepšiemu plneniu rozpočtu, než sa predpokladalo, sa dá vo veľkej miere vysvetliť výrazným zvýšením hotovostného zostatku štátnej pokladnice, ako aj odložením niektorých krátkodobých operácií na zníženie dlhu Stabilizačným fondom sociálneho zabezpečenia na rok 2014. Zodpovedajúcim spôsobom sa predpokladá, že čistý dlh — okrem hotovostných vkladov Instituto de Gestão do Crédito Público (IGCP) — dosiahne vrchol približne 120 % HDP, mierne pod úrovňou očakávanou pri poslednom preskúmaní. Očakávaný pokles pomeru verejného dlhu k HDP od roku 2014 bude podporovaný predpokladaným hospodárskym oživením, ako aj poklesom hotovostných vkladov a realizáciou krátkodobých operácií sociálneho zabezpečenia na zníženie dlhu.

(12) Postup úpravy rozpočtu sprevádza celý rad fiškálnych štrukturálnych opatrení zameraných na posilnenie kontroly nad výdavkami verejných financií a na dosiahnutie zlepšenia na strane príjmov. Komplexná reforma zákona o rozpočtovom rámci pokračuje v niekoľkých dôležitých oblastiach. Vzhľadom na rozsah pôsobnosti tejto reformy a potreby zapojiť sa do rozsiahlych konzultácií so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami sa očakáva, že sa proces uskutoční v dvoch fázach. Nový systém kontroly záväzkov prináša výsledky v podobe obmedzovania tvorby nových nedoplatkov, ale jeho uplatňovanie je nutné pozorne monitorovať, aby sa zabezpečilo, že záväzky budú kryté dostupnými finančnými prostriedkami. Vytvorí sa osobitná skupina na hodnotenie a zlepšovanie tohto procesu. Realizujú sa reformy v oblasti verejnej správy s cieľom zmodernizovať a zracionalizovať zamestnanosť vo verejnom sektore a fungovanie jeho subjektov. Pokračujú reformy smerujúce k modernému

modelu riadenia rizík pri dodržiavaní predpisov v oblasti správy príjmov. Nedávno bolo vytvorené nové oddelenie pre posudzovanie rizík a čoskoro bude uvedené do prevádzky a bude sa prvotne zameriavať na zlepšenie dodržiavania súladu určitých skupín daňovníkov, ako sú samostatne zárobkovo činné osoby a veľkí daňovníci. V oneskorení sú niektoré iné reformy, ako napríklad zníženie počtu miestnych daňových úradov. Opätovné rokovanie o PPP síce zaznamenalo pokrok, ale nemohlo byť uzavreté do konca roka 2013. Napriek tomu sa očakávajú v roku 2014 a ďalších rokoch významné úspory. Štátne podniky dosiahli prevádzkovú rovnováhu v priemere do konca roka 2012 a plánujú sa ďalšie reformy, aby sa predišlo opätovnému zhoršeniu ich výsledkov. V privatizácii sa dobre napreduje a výťažok prekračuje cieľ programu. Reformy v sektore zdravotnej starostlivosti prinášajú významné úspory a ich vykonávanie pokračuje zhruba v súlade so stanovenými cieľmi.

(13) Vykonávanie politiky a reforiem v odvetví zdravotníctva naďalej napreduje a vytvára úspory z dôvodu zvýšení efektívnosti. Konsolidovaný deficit za odvetvie sa od roku 2010 významne znížil. Zostávajúci stav nedoplatkov, napätý rozpočtový riadok a zvýšené náklady práce z dôvodu opätovného zavedenia 13. a 14. prémie však nútili orgány zrýchliť existujúce reformy. Existencia významného stavu nedoplatkov výrazne (aj keď nie výhradne) súvisí s pretrvávajúcim nedostatočným financovaním štátnych nemocníc v porovnaní so službami, ktoré poskytujú. Orgány sú naďalej odhodlané vykonávať prebiehajúcu reformu nemocníc a pokračovať v dolaďovaní súboru opatrení súvisiacich s farmaceutikami, centralizovaným obstarávaním a základnou starostlivosťou.

(14) Podiely kapitálu bánk s rezervou naďalej spĺňali požiadavky na regulačné kapitálové vankúše stanovené Európskym orgánom pre bankovníctvo (EBA), ako aj programový cieľ vlastného kapitálu Tier 1 vo výške 10 %. Aj keď sa na hodnotenie vlastných zdrojov bánk bude uplatňovať nová smernica o kapitálových požiadavkách (CRD IV), tieto kapitálové vankúše budú vo všeobecnosti primerané naďalej. Uvedené nové kapitálové pravidlá sa začnú uplatňovať od januára 2014 s hranicou stanovenou na 7 % podielu vlastného kapitálu Tier 1. Celosystémový pomer objemu úverov k objemu vkladov je vo výške 120,7 % a pravdepodobne bude ďalej klesať do konca roka 2014, pričom niektoré banky už klesli pod túto hranicu. Úsilie o diverzifikáciu zdrojov financovania podnikového sektora sa neustále zintenzívňuje. Orgány na základe odporúčaní externého auditu z roku 2013 o existujúcich vládou financovaných úverových liniek vykonávajú opatrenia, ktorých cieľom je zlepšiť výkonnosť a riadenie týchto nástrojov vrátane schopností a postupov riadenia rizík. Právny rámec pre nové nástroje na reštrukturalizáciu dlhu zamerané na domácnosti, ktorých cieľom je nesporné vyrovnanie dlhov, je zavedený a v celom rozsahu funkčný. Podobne sa posudzuje vplyv zmien v zákone týkajúcom sa podnikovej platobnej neschopnosti a vymáhania, keďže teraz fungujú nové mechanizmy reštrukturalizácie dlhov a vymáhania dlhov. Dokončuje sa súbor nástrojov na krízové riadenie. Funguje tiež fond na riešenie krízových situácií bánk, boli zavedené právomoci včasnej intervencie a bol zmenený zákon o rekapitalizácii vzhľadom na oznámenie Komisie z 1. augusta 2013 o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na podporné opatrenia v prospech bánk v súvislosti s finančnou krízou ([1]). Plní sa plán na zlepšenie účinnosti a riadenia štátneho systému záruk, aby lepšie slúžil potrebám financovania MSP.

(15) Ďalší pokrok sa zaznamenal pri realizácii štrukturálnych reforiem zameraných na podporu rastu a konkurencieschopnosti. Orgány prijali dodatočné opatrenia na zníženie nezamestnanosti a posilnenie účinnosti trhu práce vrátane zlepšených aktivačných politík a plánu realizácie systému záruk pre mladých ľudí. Po tom, čo bolo vymedzenie regulárneho rozviazania pracovného pomeru v zákonníku práce vyhlásené za protiústavné, sa vypracúvajú revízie tohto vymedzenia. Dodatočné opatrenia boli prijaté v oblasti vzdelávania, v ktorej sa dosiahol celkovo uspokojivý pokrok.

(16) Vláda schválila nový poplatok pre energetických prevádzkovateľov na rok 2014, ktorý sa musí dôkladne monitorovať, aby sa predišlo narušeniam v systéme. Pokiaľ ide o odstránenie dlhu spojeného s tarifnými sadzbami za dodávku elektriny a zabezpečenie udržateľnosti systému, vyžadujú sa ďalšie reformy.

(17) V sektoroch telekomunikácií a pošty sa zrealizovali opatrenia s cieľom dodržiavať súlad s pravidlami Únie a podporiť dosiahnutie programových cieľov. Výber poskytovateľov univerzálnej služby a revízia existujúcej zmluvy s monopolom znamenajú kladný vývoj smerom k úplnému vykonávaniu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES ([2]). Uverejnením právnych predpisov, ktorými sa ustanovuje rámec pre koncesnú zmluvu s vnútroštátnym poskytovateľom poštovej služby, sa skráti súčasné koncesné obdobie a zvýši sa tak hospodárska súťaž. Orgány sa naďalej angažujú v oblasti zvýšenia udržateľnosti a efektívnosti v odvetví dopravy.

([1]) Ú. v. EÚ C 216, 30.7.2013, s. 1.
([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 51).

(18) Odvetvové právne predpisy na dosiahnutie súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES [1] napredujú s určitými oneskoreniami v prijímaní regulačného rámca pre odvetvie stavebníctva, zmenených stanov a interných pravidiel profesijných organizácií s cieľom prijať horizontálny rámcový zákon o verejných profesijných združeniach. Orgány sú zaviazané ďalej zlepšovať fungovanie jednotného kontaktného miesta.

(19) Posúdenie reformy týkajúcej sa mestského prenájmu prebieha po úplnom uplatnení nového právneho rámca. Cieľom orgánov je zvýšiť úsilie boja proti daňovým únikom na trhu s nájomným.

(20) Nový rámec pre národné regulačné orgány napreduje, menia sa príslušné stanovy a v krátkom čase sa očakáva ich schválenie. Uverejnenie nového vykonávacieho nariadenia, ktorým sa stanovujú príspevky regulačných orgánov na rok 2014, sa oneskorilo.

(21) Reformy systému súdnictva naďalej napredujú podľa plánu. Pokroky sa dosiahli vo vykonávaní zákona o súdnej organizácii na zjednodušenie systému súdov, bol uverejnený zákon posilňujúci orgány na presadzovanie práva a správcov konkurznej podstaty a dokončuje sa nové mimosúdne konanie, ktorým sa vytvára predsúdne stanovenie priority na identifikovanie a riešenie súdnych prípadov. Opatrenia na zlepšenie prostredia udeľovania licencií a zníženie administratívnej záťaže pokročili prijatím právnych ustanovení, ktorými sa zjednodušuje udeľovanie licencií v oblasti cestovného ruchu, priemyslu a územného plánovania. Právne predpisy o komerčnom udeľovaní licencií sa pripravujú a právny režim urbanizácie a výstavby je predmetom preskúmania.

(22) Vzhľadom na tento vývoj by sa malo vykonávacie rozhodnutie 2011/344/EÚ zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

V článku 3 vykonávacieho rozhodnutia 2011/344/EÚ sa odseky 8 a 9 nahrádzajú takto:

„8. V priebehu roka 2014 Portugalsko prijme v súlade so špecifikáciami uvedenými v memorande o porozumení tieto opatrenia:

a) deficit verejných financií nepresiahne 4 % HDP v roku 2014. Pri výpočte tohto deficitu sa nezohľadňujú možné rozpočtové náklady na bankové podporné opatrenia v kontexte vládnej stratégie pre finančný sektor. Portugalsko na dosiahnutie tohto cieľa prijme konsolidačné opatrenia vo výške 2,3 % HDP, ako sú vymedzené v zákone o rozpočte na rok 2014 a podporných právnych predpisoch prijatých s týmto cieľom;

b) nad rámec v súčasnosti prijatých dôchodkových opatrení sa do konca januára 2014 zmenia existujúce právne predpisy o dôchodkovom systéme štátnych zamestnancov, aby sa zabezpečilo, že nové pravidlá o faktore udržateľnosti, a teda zvýšenom veku odchodu do dôchodku, sa budú účinne uplatňovať aj na tento systém; Portugalsko takisto vypracuje nové komplexné opatrenia ako súčasť prebiehajúcej štrukturálnej reformy dôchodkov v priebehu roka 2014 s cieľom zabezpečiť ich udržateľnosť a zároveň posilniť zásady rovnosti;

c) na účel kontroly možných sklzov výdavkov vláda dôsledne monitoruje dodržiavanie ministerských stropov výdavkov pomocou mesačného podávania správ rade ministrov;

d) Portugalsko rýchlo vymedzí a uplatní plánované zmeny podmienok oprávnenosti na pozostalostné dôchodky, ako aj podmienok na predaj licencií na online hazardné hry. Portugalsko okrem toho prijme rozhodujúce opatrenia na uskutočnenie predaja koncesií na prevádzkovanie prístavov;

e) komplexná reforma dane z príjmov právnických osôb sa uskutoční v rámci existujúceho rozpočtového krytia, aby sa rešpektovali ciele fiškálnej konsolidácie;

f) zachová sa pravidlo ‚standstill' pre daňové výdavky na ústrednej, regionálnej alebo miestnej úrovni. Ďalej sa posilní úsilie v boji proti daňovým únikom a podvodom pre rôzne druhy daní okrem iného monitorovaním nového systému elektronickej fakturácie. V prvom štvrťroku roku 2014 sa vykoná štúdia o tieňovom hospodárstve na trhu s obytnými nehnuteľnosťami s cieľom nájsť spôsoby na zníženie únikov dane z nájmu;

[1] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36).

g) ak by sa prejavili záporné právne alebo iné riziká týkajúce sa plnenia rozpočtu, Portugalsko vykoná kompenzačné opatrenia vysokej kvality s cieľom splniť cieľ deficitu;

h) po roku 2014 Portugalsko dosiahne deficit verejných financií na úrovni maximálne 2,5 % HDP v roku 2015 a zastaví kumulovanie domácich nedoplatkov. Stratégia na dosiahnutie cieľa musí byť podporená reformou štátneho dokumentu, ktorý je zameraný na udržateľnosť sociálneho zabezpečenia, reformu verejnej správy, väčšiu efektívnosť v zdravotníctve a vzdelávaní a environmentálne zdaňovanie. Prebiehajú rozsiahle konzultácie s politickými a sociálnymi partnermi, aby pokročili a vymedzili sa reformy. Pokrok v tomto procese sa bude analyzovať v jedenástom preskúmaní a zistené opatrenia sa premietnu do dokumentu o fiškálnej stratégii na rok 2014. S cieľom dodržať súlad s požiadavkami rozpočtového rámca Únie bude tento dokument obsahovať aj podrobnosti o strednodobých rozpočtových plánoch;

i) Portugalsko prijme dodatočné opatrenia, aby ešte viac posilnilo svoj systém riadenia verejných financií. Rozpočtová fragmentácia sa zníži obmedzením počtu rozpočtových organizácií a preskúmaním klasifikácie vlastných príjmov. Naďalej sa bude uplatňovať stratégia na overenie a vyrovnanie nedoplatkov a plne presadzovať zákon o kontrole záväzkov vo všetkých verejných subjektoch, aby sa predišlo vzniku nových nedoplatkov. Portugalsko preskúma zákon o rozpočtovom rámci (ZRR), tak aby sa plne transponovali príslušné právne predpisy Únie. Okrem toho Portugalsko vykoná komplexnejšiu revíziu svojho ZRR, aby sa zjednodušila štruktúra rozpočtových prostriedkov s cieľom posilniť zodpovednosť a viac ukotviť verejné financie v strednodobom rámci. Portugalsko zabezpečí, aby sa opatrenia na vykonávanie nového rozpočtového rámca na úrovni ústrednej vlády uplatňovali aj na regionálnej a miestnej úrovni;

j) Portugalsko bude pokračovať v programe reforiem smerom k modernej a účinnejšej správe príjmov v súlade s medzinárodnými osvedčenými postupmi. Portugalsko zníži počet daňových samosprávnych úradov v prvom štvrťroku 2014 najmenej o 25 % a do mája 2014 o ďalších 25 %. Počet zdrojov viazaných na vykonávanie auditu v daňovej správe sa zvýši najmenej o 30 % celkového počtu zamestnancov. V rámci daňovej správy sa vytvorí nové oddelenie služieb daňovníkom, v ktorom sa zjednotia rôzne služby pre daňovníkov. Útvar riadenia rizík dosiahne plnú prevádzkyschopnosť v prvom štvrťroku 2014 s počiatočným zameraním na cielené projekty na účel zlepšenia dodržiavania súladu samostatne zárobkovo činných odborníkov a fyzických osôb s vysokým majetkom v čistom. Situácia v oblasti dodržiavania daňových predpisov sa bude priebežne sledovať;

k) Portugalsko bude pokračovať vo vykonávaní reforiem verejnej správy. Po komplexnom preskúmaní tabuliek miezd vo verejnej správe v dvanástom preskúmaní sa v prvom polroku 2014 vypracuje a do konca roka 2014 dokončí jednotná tabuľka miezd zameraná na racionalizáciu a konzistentnosť politiky odmeňovania pre všetky pracovné miesta. Táto tabuľka nahradí revíziu miezd zahrnutú do zákona o rozpočte na rok 2014. Okrem toho po prieskume o hotovostných príplatkoch Portugalsko vypracuje správu o komplexnej reforme mzdových príplatkov. Návrh právnych predpisov o jednotnej tabuľke príplatkov sa predloží v dvanástom preskúmaní;

l) Portugalsko dokončí realizáciu stratégie spoločných služieb vo verejnej správe;

m) Portugalsko musí plne implementovať nový právny a inštitucionálny rámec pre PPP. V rôznych odvetviach musia pokračovať opätovné rokovania o PPP, aby sa zachoval ich vplyv na rozpočet. Na základe nového rámcového zákona o štátnych podnikoch a v súlade so zlepšenou úlohou ministerstva financií ako akcionára sa vytvorí technické oddelenie na monitorovanie štátnych podnikov. Vláda bude pokračovať vo svojom komplexnom programe reštrukturalizácie štátnych podnikov v záujme dosiahnutia udržateľnej prevádzkovej rovnováhy. Portugalská vláda bude pokračovať s privatizáciami, ktoré sú už pripravené;

n) Portugalsko predloží správu, ktorej cieľom je:

   i) identifikovať prekrývanie služieb a jurisdikcií a iné príčiny neefektívnosti medzi ústrednou verejnou správou a jej miestnymi úrovňami a

   ii) reorganizovať sieť decentralizovaných služieb ministerstiev, a to najmä prostredníctvom siete ‚Lojas do Cidadão' (kontaktné miesta pre správu a verejnoprospešné služby) a iných prístupov tak, že sa zahrnú efektívnejšie fungujúce geografické oblasti a zintenzívni sa používanie spoločných služieb a digitálnej verejnej správy;

o) Portugalsko zabezpečí efektívnosť a účinnosť systému zdravotnej starostlivosti tak, že bude naďalej racionálne využívať služby a kontrolu výdavkov a znižovať verejné výdavky na farmaceutiká a znižovať nedoplatky;

p) Portugalsko bude pokračovať v reorganizácii a racionalizácii siete nemocníc prostredníctvom špecializácie, koncentrácie a znižovania počtu nemocničných služieb, ako aj spoločného riadenia a spoločnej prevádzky nemocníc, a zabezpečí vykonávanie viacročného akčného plánu na reorganizáciu nemocníc;

q) po prijatí zmien zákona č. 6/2006 o mestských nájomných zmluvách a zákonnej vyhlášky, ktorou sa zjednodušuje administratívny postup týkajúci sa renovácií, Portugalsko vykoná komplexné preskúmanie fungovania trhu s obytnými nehnuteľnosťami;

r) rešpektujúc rozsudok ústavného súdu z 20. septembra 2013, Portugalsko navrhne a vykoná alternatívne možnosti reformy trhu práce s podobnými účinkami;

s) Portugalsko podporí vývoj miezd zlučiteľný s cieľmi, ktorým je podpora vytvárania pracovných miest a zlepšovanie konkurencieschopnosti podnikov, aby sa tak odstránili makroekonomické nerovnováhy. Počas programového obdobia sa minimálne mzdy zvýšia iba vtedy, keď to bude opodstatňovať hospodársky vývoj a vývoj na trhu práce;

t) Portugalsko bude pokračovať v zlepšovaní účinnosti svojich aktívnych politík trhu práce v súlade s výsledkami hodnotiacej správy a akčným plánom na zlepšenie fungovania verejných služieb zamestnanosti;

u) Portugalsko bude pokračovať vo vykonávaní opatrení stanovených vo svojich akčných plánoch na skvalitnenie sekundárneho a odborného vzdelávania a odbornej prípravy. Vláda predloží najmä plány na zefektívnenie rámca financovania škôl a zriadia sa referenčné odborné školy;

v) Portugalsko dokončí prijatie zostávajúcich sektorových zmien, ktoré sú potrebné na úplné zavedenie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES (*);

w) Portugalsko zlepší podnikateľské prostredie tak, že dokončí zostávajúce reformy zamerané na obmedzenie administratívnej záťaže (úplné sprevádzkovanie jednotných kontaktných miest podľa smernice 2006/123/ES a projekty bez potreby udelenia povolenia), a konverziou charakteristík regulovaných povolaní na príslušné smernice Únie a vykoná ďalšie zjednodušenia existujúcich postupov udeľovania povolení, právnych predpisov a inej administratívnej záťaže v hospodárstve, ktoré sú hlavnou prekážkou rozvoja hospodárskych činností;

x) Portugalsko dokončí reformu systémov riadenia prístavov vrátane revízie koncesií na prevádzkovanie prístavov;

y) Portugalsko zavedie opatrenia na podporu fungovania systému dopravy;

z) Portugalsko bude pokračovať vo vykonávaní transpozície železničných balíkov EÚ;

aa) Portugalsko zrealizuje plán na vytvorenie nezávislého prevádzkovateľa logistických služieb v odvetví plynu a elektriny;

ab) Portugalsko vykoná náležité opatrenia na odstránenie dlhu spojeného s tarifnými sadzbami za dodávku elektriny a zabezpečí udržateľnosť národnej elektrizačnej sústavy;

ac) vláda predloží portugalskému parlamentu zmenené stanovy profesijných organizácií;

ad) Portugalsko schváli príslušné zmeny stanov národných regulačných orgánov;

ae) Portugalsko bude pokračovať v odstraňovaní prekážok vstupu na trh, zmierňovaní existujúcich požiadaviek na udeľovanie povolení a znižovaní administratívnej záťaže v odvetví služieb;

af) Portugalsko uverejní štvrťročné správy o miere splácania dlhov, trvaní prípadov týkajúcich sa platobnej neschopnosti podnikov a nákladoch na ne, trvaní daňových prípadov a nákladoch na ne a o miere vyriešených súdnych prípadov týkajúcich sa presadzovania a plnenia;

ag) Portugalsko prijme zákony o stavebníctve a iné sektorové zmeny na účel úplného zavedenia smernice 2006/123/ES;

ah) Portugalsko posúdi vplyv dobrovoľného systému uplatňovania DPH na základe platieb;

ai) Portugalsko zostaví zoznam predpisov, ktoré budú mať pravdepodobne väčší vplyv na hospodársku činnosť, a vykoná analýzu nákladov spojených s týmito predpismi.

9. S cieľom obnoviť dôveru vo finančný sektor sa Portugalsko zameria na udržanie primeranej úrovne kapitálu vo svojom bankovom sektore a zabezpečí náležité znižovanie zadlženia v súlade s lehotami stanovenými v memorande o porozumení. Portugalsko v tejto súvislosti vykoná stratégiu pre portugalský bankový sektor dohodnutú s Komisiou, ECB a MMF tak, aby bola zachovaná finančná stabilita. Portugalsko predovšetkým:

a) bude sledovať prechod bánk na nové kapitálové pravidlá stanovené v smernici o kapitálových požiadavkách (CRD IV) a zabezpečí, aby kapitálové vankúše naďalej zodpovedali náročným prevádzkovým podmienkam;

b) odporučí bankám, aby udržateľným spôsobom zvýšili svoj kolaterál;

c) bude naďalej odhodlané poskytovať ďalšiu podporu bankovému systému v prípade potreby a podnecovať banky, aby hľadali súkromné riešenia, pričom zdroje z nástroja na podporu platobnej schopnosti bánk sú dostupné v súlade s nedávno zmenenými pravidlami o štátnej pomoci Únie na ďalšiu podporu životaschopných bánk na základe prísnej podmienenosti;

d) zaistí vyvážené a náležité znižovanie zadlženia bankového sektora, ktoré má rozhodujúci význam z hľadiska trvalého odstránenia nerovnováh vo financovaní a znížení závislosti od financovania z Eurosystému v strednodobom horizonte. Plány bánk týkajúce sa financovania a kapitálu sa preskúmajú každý štvrťrok;

e) bude pokračovať v posilňovaní organizácie dohľadu Banco de Portugal (BdP), optimalizovaní jej procesov dohľadu a rozvoji a implementácii nových metodík a nástrojov dohľadu. BdP zreviduje normy o nesplácaných úveroch s cieľom dosiahnuť konvergenciu s kritériami zahrnutými v príslušnom technickom predpise EBA v súlade s časovým harmonogramom stanoveným na úrovni Únie;

f) bude pokračovať v sledovaní potenciálnych kapitálových potrieb bánk na štvrťročnom základe prístupu určeného z perspektívy budúceho vývoja za stresových podmienok aj prostredníctvom integrácie nového rámca stresového testovania zhora nadol do procesu zabezpečenia kvality, ktorý umožňuje preskúmanie hlavných hybných síl výsledkov;

g) bude pokračovať v zefektívňovaní fungovania štátnej skupiny spoločností CGD Caixa Geral de Depósitos (CGD);

h) zverí správu úverov Banco Português de Negócios (BPN), ktoré má v súčasnosti v držbe Parvalorem, podnikom vybraným vo výberovom konaní, pričom ich úlohou bude postupne spätne získať aktíva, a zabezpečí včasný odpredaj dcérskych spoločností a aktív ďalších dvoch účelovo vytvorených štátnych subjektov;

i) vykoná analýzu plánov na ozdravenie bánk a vydá usmernenia k systému týkajúcemu sa plánov na ozdravenie v súlade s príslušnými (navrhovanými) technickými predpismi EBA a nadchádzajúcou smernicou Únie o ozdravení a riešení krízových situácií úverových inštitúcií a vypracuje plány na riešenie krízových situácií na základe správ predložených bankami;

j) dokončí implementáciu rámca pre finančné inštitúcie na účel uplatňovania mimosúdnej reštrukturalizácie dlhov domácností a zjednodušenie použitia rámca na reštrukturalizáciu dlhu podnikov;

k) vypracuje štvrťročné správy o vykonávaní nových reštrukturalizačných nástrojov; na základe nedávno uskutočneného prieskumu preskúma alternatívy, ktoré by umožnili dosiahnutie väčšej úspešnosti oživenia spoločností, ktoré sa zapájajú do špeciálneho revitalizačného postupu pre spoločnosti vo vážnych finančných ťažkostiach (PER) a do systému oživenia spoločností prostredníctvom mimosúdnych dohôd pre spoločnosti v zložitej hospodárskej situácii alebo v stave bezprostredne hroziacej platobnej neschopnosti či v stave platobnej neschopnosti (SIREVE);

l) bude pokračovať v monitorovaní vysokej zadlženosti podnikového sektora a sektora domácností prostredníctvom štvrťročných správ aj implementácie nového rámca na reštrukturalizáciu dlhov, aby sa zabezpečilo, že bude fungovať čo najúčinnejšie;

m) na základe už predložených návrhov podporí diverzifikáciu alternatívnych zdrojov financovania podnikového sektora, vypracuje a zavedie riešenia, ktoré podnikovému sektoru poskytujú alternatívne zdroje financovania k tradičnému bankovému úveru prostredníctvom celého radu opatrení zameraných na zlepšenie ich prístupu na kapitálové trhy;

n) zlepší výkonnosť a správu existujúcich vládou financovaných úverových liniek na základe výsledkov nedávneho externého auditu. Zavedie nedávno zrevidovaný plán na zlepšenie riadenia národného systému záruk a zefektívni tieto režimy a zároveň minimalizuje riziká pre štát;

o) zriadi rozvojovú finančnú inštitúciu zameranú na zefektívnenie a centralizáciu riadenia vratnej časti finančných nástrojov štrukturálnych fondov Únie na programové obdobie rokov 2014 – 2020. Inštitúcia nebude prijímať vklady ani iné splatné finančné prostriedky od verejnosti, ani sa nebude zapájať do priameho poskytovania úverov.

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36).“

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Portugalskej republike.

V Bruseli 18. februára 2014

Za Radu
predseda
G. STOURNARAS

III

(Iné akty)

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY PRIESTOR

ROZHODNUTIE DOZORNÉHO ÚRADU EZVO

č. 303/13/COL

z 10. júla 2013,

ktoré sa týka schémy chartrového fondu pre severné Nórsko (Nórsko)

DOZORNÝ ÚRAD EZVO (ĎALEJ LEN „DOZORNÝ ÚRAD“),

SO ZRETEĽOM na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“), najmä na jej článok 61 a protokol 26,

SO ZRETEĽOM na Dohodu medzi štátmi EZVO o zriadení dozorného úradu a súdneho dvora (ďalej len „Dohoda o dozore a súde“), najmä na jej článok 24,

SO ZRETEĽOM na protokol 3 k Dohode o dozore a súde (ďalej len „protokol 3“), najmä na článok 1 ods. 2 časti I a články 6 a 7 ods. 4 časti II,

keďže:

I. SKUTOČNOSTI

1. Konanie

(1) Listom z 2. mája 2012 a po diskusiách pred oznámením s dozorným úradom nórske orgány oznámili schému chartrového fondu pre severné Nórsko podľa článku 1 ods. 3 časti I protokolu 3. ([1])

(2) Listom z 27. júna 2012 ([2]) dozorný úrad informoval nórske orgány o svojom rozhodnutí začať konanie vo veci formálneho zisťovania stanovené v článku 1. ods. 2 časti I a článku 6 ods. 1 časti II protokolu 3 týkajúce sa plánu na udelenie pomoci v rámci schémy chartrového fondu pre severné Nórsko.

(3) Rozhodnutie dozorného úradu (č. 246/12/COL) o začatí konania bolo uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a v dodatku EHP k tomuto vestníku ([3]).

(4) Nórske orgány predložili svoje pripomienky k rozhodnutiu č. 246/12/COL listom z 27. augusta 2012. ([4])

(5) Dozorný úrad prijal pripomienky k rozhodnutiu č. 246/12/COL od ôsmich zainteresovaných tretích strán ([5]).

(6) Nórske orgány predložili svoje pripomienky k zisteniam tretích strán listami z 15. novembra 2012 ([6]) a 23. apríla 2013 ([7]).

([1]) Prípady č. 632837 a 322824.
([2]) Prípad č. 638133.
([3]) Ú. v. EÚ C 291, 27.9.2012, s. 2 a dodatok EHP č. 53, 27.9.2012, s. 36.
([4]) Prípad č. 644991.
([5]) Innovative Experiences (prípad č. 650797), NHO Reiseliv (prípad č. 650549), NHO Luftfart (prípad č. 650733), Avinor (prípad č. 650806), VinterTroms AS (prípad č. 650827), Northern Norway Tourist Board Ltd (prípad č. 650958), reťazce hotelov Rica Hotels a Thon Hotels (prípad č. 650880) a Voigt Travel b.v. (prípad č. 668161).
([6]) Prípady č. 653590 a 653595.
([7]) Prípad č. 669821.

2. **Opis navrhovaného opatrenia**

2.1. *Schéma chartrového fondu*

(7) Opatrenie pozostáva zo zavedenia schémy chartrového fondu (ďalej len „chartrový fond“ alebo „schéma“), ktorý bude poskytovať pomoc cestovným operátorom prevádzkujúcim chartrové lety ([8]) do troch krajov v severnom Nórsku: Nordland, Troms a Finnmark (ďalej len „kraje“). Chartrový fond bude neziskovým podnikom predstavujúcim nástroj udeľovania pomoci. Kapitalizácia chartrového fondu sa uskutoční z fondov z týchto troch krajov.

(8) Schéma bude pokrývať chartrové lety na všetky letiská v severnom Nórsku. Nórske orgány uviedli, že očakávajú iba veľké lietadlá ([9]), keďže len také sú vo všeobecnosti vhodné pre chartrové lety. ([10]) Všetky letiská v severnom Nórsku majú nadmernú kapacitu.

(9) Pomoc bude mať formu platby do výšky maximálne 25 % celkových chartrových nákladov, ktoré vznikli cestovným operátorom v prípade oprávnených letov, a bude obmedzená výlučne na pokrytie týchto nákladov ([11]).

(10) Nórske orgány predpokladajú, že chartrový fond umožní 16 sérií chartrových letov ([12]) po siedmich letových rotáciách na jednu chartrovú sériu v prvom roku, *t. j.* celkom 112 letových rotácií. Palubná vyťaženosť 60 % ([13]) predstavuje „*najhorší scenár*“, ktorý bude viesť k najvyššej intenzite pomoci. ([14]) Za predpokladu priemernej palubnej vyťaženosti 60 % sa celkový priemerný objem pomoci z charterového fondu odhaduje na približne 8 400 000 NOK ([15]).

(11) Schéma je súčasťou súdržnej stratégie regionálneho rozvoja nórskych orgánov. Jedným z kľúčových cieľov nórskej politiky ďalekého severu je „posilniť základy pre zamestnanosť, oceniť tvorivosť a sociálnu starostlivosť v celej krajine pomocou úsilia na regionálnej aj celoštátnej úrovni v spolupráci s partnermi z iných krajín a príslušnými skupinami domorodých obyvateľov“ ([16]). Politika pre severné Nórsko sa zameriava najmä na cestovný ruch s cieľom zabrániť vyľudňovaniu vytváraním pracovných miest v odvetví cestovného ruchu. Na charterový fond sa odvoláva aj stratégia cestovného ruchu nórskej vlády ([17]). Zameranie na cestovný ruch s cieľom zabrániť vyľudňovaniu predstavuje dôležitú politiku regionálnych orgánov v krajoch Nordland, Troms a Finnmark ([18]).

([8]) Chartrový let je nepravidelný let.

([9]) Lietadlá kategórie Boeing 737 a väčšie.

([10]) Tieto letiská v severnom Nórsku dokážu v súčasnosti prijímať veľké lietadlá: Tromsø, Bodø, Harstad Narvik/Evenes, Alta, Kirkenes (Høybuktmoen), Bardufoss, Svalbard, Lakselv (Banak), Andøya (nazývané aj *letiská polárnej žiary*). Pokiaľ ide o Svalbard, pozrite protokol 40 Dohody o EHP.

([11]) Podrobnejší opis schémy pozri v oddiele 2.5 nižšie.

([12]) Pojem „*séria charterových letov*“ znamená charterové lety medzi dvomi destináciami, ktoré sa určité obdobie opakujú (napr. každotýždenné lety medzi Bodø a Londýnom od februára do apríla).

([13]) Palubná vyťaženosť predstavuje percento predaných miest na jeden let. Palubná vyťaženosť sa určuje na základe skutočného počtu odlietajúcich pasažierov, ktorý sa vydelí maximálnou kapacitou miest v lietadle.

([14]) Na pomoc majú nárok série chartrových letov s priemernou palubnou vyťaženosťou menšou ako 60 %, maximálna udelená pomoc však môže byť 25 % chartrových nákladov, ktoré vznikli v prípade palubnej vyťaženosti 60 %. V prípade palubnej vyťaženosti nižšej ako 60 % nebude pomoc pokrývať všetky straty charterového operátora. Je to znázornené na obrázku v odseku 26 nižšie.

([15]) Zodpovedá to intenzite pomoci vo výške 25 % celkových chartrových nákladov. Celkové chartrové náklady sa odhadujú na 33 600 000 NOK (300 000 NOK v nákladoch na jednu letovú rotáciu krát 112).

([16]) Pozri štúdiu nórskej vlády Ďaleký sever. Vízia a politické nástroje, (Meld. St. 7 (2011 – 2012), skrátená verzia, s. 25). Jednou z priorít je „zachovať zameranie na odvetvie cestovania a cestovného ruchu v severnom Nórsku a Svalbarde a podporiť ďalšiu spoluprácu a koordináciu medzi subjektmi v odvetví cestovania a cestovného ruchu“ (s. 37). (http://www.regjeringen.no/upload/UD/Vedlegg/Nordområdene/UD_nordomrodene_EN_web.pdf). V politickej platforme nórskej vlády na roky 2009 – 2013 sa hovorí o význame cestovného ruchu najmä pre severné Nórsko: „Severné Nórsko predstavuje jedinečnú cestovnú destináciu a musí dostať príležitosť realizovať sa a využiť svoj potenciál“ (s. 22) (http://arbeiderpartiet.no/file/download/4861/58544/file/soriamoria2_english.pdf).

([17]) Pozri stratégiu cestovného ruchu nórskej vlády: „Avinor zriaďuje ‚letiská polárnej žiary‘ ako jednotnú značku pre najväčšie letiská v severnom Nórsku […] Avinor podporuje charterový fond pre severné Nórsko […] Tento druh charterového fondu má za cieľ podporovať charterové cesty do tohto regiónu. Spätná väzba od subjektov odvetvia naznačuje, že pôjde o významnú iniciatívu na podporu nových ciest.“ (Cieľ Nórsko – vnútroštátna stratégia pre odvetvie cestovného ruchu s. 76). (http://www.regjeringen.no/pages/37646196/Lenke_til_strategien-engelsk.pdf).

([18]) Nordlandský kraj napríklad pripravil *stratégiu pre cestovný ruch v Nordlande na obdobie rokov 2011 až 2015* (http://www.nfk.no/Filnedlasting.aspx?MId1=1266&FilId=11230).

(12) Charterový fond bude mať pravdepodobne podobu podniku vlastneného týmito tromi krajmi. Predstavenstvo charterového fondu vymenuje skupinu na schvaľovanie žiadostí o pomoc zo schémy na základe splnenia určitých kritérií.

2.2. *Cieľ a možný účinok opatrenia pomoci*

(13) Cieľom charterového fondu je zvýšiť využívanie letísk v severnom Nórsku, a tým prispievať k hospodárskemu rozvoju v tomto regióne. Opatrenie pomoci je zamerané na zníženie hospodárskeho rizika, ktoré je súčasťou prevádzkovania charterových letov (nepravidelných letov) do severného Nórska.

(14) Tieto kraje sú riedko obývané, ich priemerná hustota obyvateľstva je 4,2 obyvateľa na kilometer štvorcový, čo ich radí do definície *„najmenej obývaných regiónov"* stanovenej v usmerneniach dozorného úradu o regionálnej pomoci ([19]). Kraje okrem toho čelia vyľudňovaniu.

(15) V minulosti už bol do severného Nórska prevádzkovaný obmedzený počet charterových trás, avšak bez úspechu ([20]). Dôvodom môžu byť pravidlá pre zrušenie charterových letov. Zrušenie v neskoršom štádiu je veľmi nákladné. Lehota na zrušenie charterového letu je niekoľko mesiacov pred tým, ako sa charterové série uskutočnia. Ak je predaj lístkov k danému dátumu obmedzený, séria charterových letov sa často zruší. V opačnom prípade by cestovný operátor riskoval platenie poplatkov za zrušenie alebo niesol stratu spojenú s nepredanými miestami. Subjekty cestovného ruchu veria, že ak sa toto riziko zníži, mnohé lety sa budú môcť uskutočniť. Mohli by byť dokonca ziskové. Cestovní operátori však radšej zrušia lety pre riziko nepredaných miest, než by počkali a dúfali, že vďaka neskorším rezerváciám bude let ziskový.

(16) V roku 2010 predstavoval odhadovaný hospodársky vplyv cestovného ruchu v týchto troch krajoch sumu 14 miliárd NOK. Patria sem priame aj nepriame účinky cestovného ruchu ([21]). V nasledujúcej tabuľke sa uvádza niekoľko príkladov útrat turistov rozdelených medzi rôzne odvetvia v troch krajoch ([22]).

Kraj/odvetvie	Strava/nápoje	Osobná doprava	Činnosti	Strava/nápoje	Odev a obuv	Suveníry, mapy atď.
Finnmark	311,7 mil.	470,8 mil.	51,1 mil.	192,9 mil.	45,8 mil.	23,2 mil.
Troms	453,9 mil.	1 457,8 mil.	80,0 mil.	250,8 mil.	59,6 mil.	31,6 mil.
Nordland	664,0 mil.	2 654,6 mil.	110,3 mil.	428,7 mil.	101,9 mil.	46,6 mil.

([19]) Usmernenia dozorného úradu o vnútroštátnej regionálnej pomoci na roky 2007 – 2013, Ú. v. ES L 231, 3.9.1994, s. 1 a dodatok EHP č. 32, 3.9.1994, s. 42, dostupné aj na adrese http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/. Usmernenia boli naposledy zmenené 6.4.2006 a zverejnené v Ú. v. EÚ L 54, 28.2.2008, s. 1 a v dodatku EHP č. 11, 28.2.2008, s. 1. Usmernenia zodpovedajú *usmerneniam o vnútroštátnej regionálnej pomoci na roky 2007 až 2013* prijatým Európskou komisiou a zverejneným v Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006, s. 13 (ďalej len *„usmernenia o regionálnej pomoci"*). Tri kraje sú regióny NUTS II. Najredšie obývaným krajom je Finnmark s hustotou obyvateľstva 1,6 obyvateľa na kilometer štvorcový.

([20]) V roku 2009 dozorný úrad schválil schému pomoci pre rozvoj liniek z druhého najväčšieho mesta severného Nórska, Bodø, pozri rozhodnutie dozorného úradu č. 179/09/COL (*fond rozvoja liniek v Bodø*). Z fondu rozvoja liniek sa zatiaľ neudelila žiadna pomoc v rámci tejto schémy. Letecká spoločnosť Norwegian tri roky prevádzkovala linku medzi Tromsø a jedným z najväčších miest v Európe. Napriek podpore od Avinoru nebola táto linka zisková. V marci 2011 bola táto linka zrušená. Air Baltic prevádzkoval sezónnu linku medzi Tromsø a Rigou prevádzkovanú dvakrát týždenne od 1. apríla do 30. septembra. Táto linka bola zrušená v roku 2011. SAS dvakrát týždenne prevádzkuje linku medzi Tromsø a Štokholmom, a to od 1. júla do 15. augusta. Okrem toho trikrát týždenne lietajú ruské aerolinky z Tromsø do ruského Murmanska. Vzhľadom na obmedzené množstvo medzinárodných liniek možno predpokladať, že linky medzi severonórskymi letiskami a európskymi mestami sú pre leteckých dopravcov komerčne menej zaujímavé (prípad č. 632837).

([21]) Priame účinky sa týkajú spotreby financovanej z vlastných finančných prostriedkov turistov. Nepriame účinky sa týkajú hodnoty výdavkov na cestovný ruch v širšom zmysle, napr. dopytu po tovare a službách vo forme subdodávateľských zmlúv.

([22]) Všetky sumy sa uvádzajú v NOK. Údaje vychádzajú zo správy *Hospodársky vplyv cestovného života v Trøndelagu a severnom Nórsku v roku 2010*, ktorú pripravili Výkonný výbor pre severné Nórsko (Landsdelsutvalget) a Združenie pre nórsku pohostinnosť (NHO Reiseliv Nord-Norge).

(17) Hotelové odvetvie v severnom Nórsku trpí problémami vyplývajúcimi z nadmernej kapacity a nízkych prevádzkových marží. Využívanie kapacít sa okrem toho počas roka výrazne mení. Výzvu pre odvetvie cestovného ruchu predstavuje množstvo sezónnych pracovných miest. Nórske orgány predpokladajú, že schéma bude viesť k zintenzívneniu cestovného ruchu v slabej sezóne a bude mať pozitívny účinok najmä na zamestnanosť v odvetví cestovného ruchu. V roku 2012 sa odhadovalo, že cestovatelia, ktorí zavítajú do severného Nórska minú v regióne 9 000 NOK (na osobu) ([23]). Nórske orgány predpokladajú, že nízka úroveň pomoci z chartrového fondu bude viesť k vyššej sume, ktorú turisti v cieľovej oblasti schémy utratia. Ilustruje to nasledujúca tabuľka ([24]).

Priemerná palubná vyťaženosť	Počet turistov v prvom roku	Pomoc z chartrového fondu	Útraty turistov	Náklady charterového fondu/útraty turistov
60 %	10 714	8 400 000	96 422 400	8,7 %
61 %	10 892	7 980 000	98 029 440	8,1 %
62 %	11 071	7 560 000	99 636 480	7,6 %
63 %	11 249	7 140 000	101 243 520	7,1 %
64 %	11 428	6 720 000	102 850 560	6,5 %
65 %	11 606	6 300 000	104 457 600	6,0 %
66 %	11 785	5 880 000	106 064 640	5,5 %
67 %	11 964	5 460 000	107 671 680	5,1 %
68 %	12 142	5 040 000	109 278 720	4,6 %
69 %	12 321	4 620 000	110 885 760	4,2 %
70 %	12 499	4 200 000	112 492 800	3,7 %
71 %	12 678	3 780 000	114 099 840	3,3 %
72 %	12 856	3 360 000	115 706 880	2,9 %
73 %	13 035	2 940 000	117 313 920	2,5 %
74 %	13 213	2 520 000	118 920 960	2,1 %
75 %	13 392	2 100 000	120 528 000	1,7 %
76 %	13 571	1 680 000	122 135 040	1,4 %
77 %	13 749	1 260 000	123 742 080	1,0 %
78 %	13 928	840 000	125 349 120	0,7 %
79 %	14 106	420 000	126 956 160	0,3 %
80 %	14 285	0	128 563 200	0,0 %

([23]) Oznámenie, s. 11 (prípad č. 632837), odkazujúce na správu Ústavu pre ekonomiku dopravy (Transportøkonomisk institutt, TØI) z roku 2007 č. 941/2008 (https://www.toi.no/getfile.php/Publikasjoner/T%C3%98I%20rapporter/2008/941-2008/941-hele%20%20rapporten%20elektronisk-ny.pdf).

([24]) Nórske orgány uviedli, že tieto údaje sú len odhadmi na účely prípravy rozpočtu chartrového fondu. Pre zaokrúhlenie nie sú údaje v tabuľke presné.

2.3. *Vnútroštátny právny základ opatrenia pomoci*

(18) Kapitálové injekcie krajov do chartrového fondu sa uskutočnia cez ich rozpočty. Právny základ udeľovanej pomoci budú tvoriť rozpočtové rozhodnutia prijaté krajmi ([25]).

(19) Chartrový fond bude oprávnený udeľovať pomoc na základe svojho štatútu (predpisov), štandardných dohôd uzavretých medzi chartrovým fondom a príjemcami pomoci.

2.4. *Príjemcovia*

(20) Žiadateľmi o pomoc z chartrového fondu budú cestovní operátori, t. j. chartroví operátori. Všetky žiadosti do charterového fondu musia byť podporené tromi stranami:

— cestovným operátorom, ktorý je priamym príjemcom pomoci,

— poskytovateľom cieľovej destinácie, ktorým môže byť riadiaca spoločnosť cieľovej destinácie, hotel, informačná kancelária alebo iný komerčný poskytovateľ turistických služieb; pomoc z chartrového fondu sa nebude udeľovať pre *balíky zamerané výhradne na letectvo*; musí sa preukázať, že cestovný balík obsahuje *zabezpečenie pozemného cestovania* v cieľovej oblasti schémy v hodnote minimálne 800 NOK na turistu,

— leteckou spoločnosťou, ktorá musí stanoviť všetky náklady, termíny, pokuty, povinnosti a zodpovednosť platné pre charterové série.

(21) Schvaľovacia skupina charterového fondu môže žiadosť zamietnuť, ak:

— boli dosiahnuté obmedzenia fondu stanovené predstavenstvom chartrového fondu na predmetné obdobie,

— ktorýkoľvek pomocný partner príjemcu nedokáže dosiahnuť očakávaný komerčný výkon opísaný v žiadosti,

— je žiadosť neúplná alebo nezodpovedá zverejneným usmerneniam chartrového fondu.

(22) Z chartrového fondu sa bude udeľovať pomoc cestovným operátorom prevádzkujúcim letecké chartrové linky do severného Nórska. Títo operátori môžu mať sídlo v severnom Nórsku aj mimo neho alebo v krajinách EHP aj mimo nich.

2.5. *Intenzita pomoci, oprávnené náklady, kumulácia s inými schémami*

(23) Pomoc bude mať formu platby maximálne do výšky 25 % celkových chartrových nákladov a bude obmedzená výlučne na chartrové náklady, (t. j. finančné povinnosti v rámci zmluvy medzi turistickým operátorom a leteckou spoločnosťou). Ďalšie náklady, ktoré nesú cestovní operátori, nepredstavujú oprávnené náklady v rámci tejto schémy.

(24) Pomoc sa vypočíta podľa *priemernej palubnej vyťaženosti* letov prevádzkovaných v rámci chartrových sérií, od ktorých sa odpočítajú prázdne lety ([26]). Palubná vyťaženosť sa určuje na základe skutočného počtu odlietajúcich pasažierov, ktorý sa vydelí maximálnou kapacitou miest v lietadle. Údaje o pasažieroch budú vychádzať z oficiálnych údajov zaznamenaných nórskymi leteckými orgánmi. Prázdne lety sa pri výpočte priemernej palubnej vyťaženosti nezohľadnia, započítajú sa však do výpočtu celkových oprávnených nákladov na chartrové série.

([25]) Je možné, že nórsky štát môže poskytnúť určité finančné prostriedky cez štátny rozpočet.
([26]) *Prázdne lety* sú lety prevádzkované s cieľom umiestniť lietadlo na začiatok alebo koniec charterovej série. Prázdny bude let vracajúci sa pri prvom odlete a let, ktorý má vyzdvihnúť posledných pasažierov. Prázdne lety predstavujú pre charterové série podstatné náklady.

(25) Cestovní operátori budú musieť stanoviť hranicu rentability na 80 % palubnej vyťaženosti ([27]). Ak predaj dosiahne palubnú vyťaženosť maximálne 60 %, z chartrového fondu sa cestovným operátorom uhradí iba 25 % chartrových nákladov, čo je maximálna úroveň intenzity pomoci. Maximálna podpora (25 %) sa preto bude vyplácať v prípade palubnej vyťaženosti vo výške 60 % alebo menej. V prípade dosiahnutia palubnej vyťaženosti na úrovni 80 % sa pomoc zníži na nulu. Je to znázornené v nasledujúcej tabuľke ([28]).

Palubná vyťaženosť	Výnosy z predaja (NOK)	Pomoc z charterového fondu (NOK)
50 %	187 500	75 000
55 %	206 250	75 000
60 %	225 000	75 000
65 %	243 750	56 250
70 %	262 500	37 500
75 %	281 250	18 750
80 %	300 000	0

(26) Ak lietadlo prevádzkované v rámci chartrovej série dosiahne palubnú vyťaženosť od 60 % do 80 %, príspevok vyplatený z chartrového fondu pokryje straty, ktoré vznikli cestovnému operátorovi v súvislosti s chartrovou sériou. Na nasledujúcom obrázku je zobrazené fungovanie chartrového fondu ([29]).

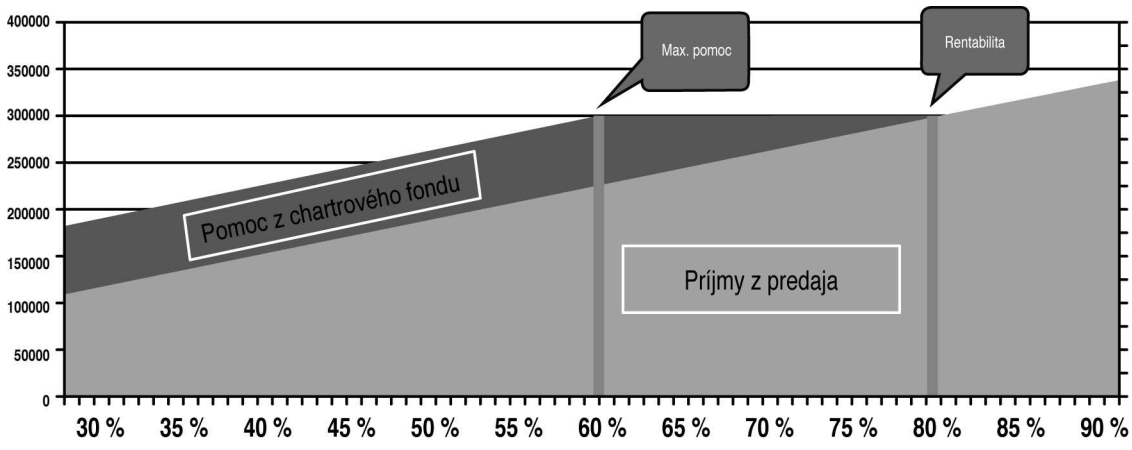

(27) Ako je uvedené na obrázku vyššie, ak sa lety prevádzkujú s palubnou vyťaženosťou menšou ako 60 %, cestovný operátor príde o peniaze, pretože kombinácia príjmov z predaja a intenzity pomoci vo výške 25 % nebude stačiť na dosiahnutie rentability. Finančná pomoc udelená z chartrového fondu pokryje straty cestovného operátora len vtedy, ak palubná vyťaženosť dosiahne úroveň 60 % až 80 %.

(28) Pomoc sa z chartrového fondu vyplatí cestovným operátorom po dokončení chartrovej série do severného Nórska a potom, ako schvaľovacia skupina chartrového fondu vyhodnotí a potvrdí, že všetky kritériá na udelenie pomoci boli splnené.

([27]) Palubná vyťaženosť na úrovni 80 % sa považuje za štandard rentability v odvetví.
([28]) Tabuľku pripravil chartrový fond a obsahuje príklad postup fungovania schémy pri letoch z Londýna do severného Nórska Boeingom 737-800. Odhaduje sa, že čisté náklady uvádzané leteckou spoločnosťou cestovnému operátorovi budú 300 000 NOK na jednu letovú rotáciu. 149 osôb si musí zakúpiť lístok, aby sa dosiahla rentabilnosť (80 % kapacity lietadla, ktorá je 186 osôb).
([29]) Údaje pripravil chartrový fond na ilustračné účely (prípad č. 632837).

(29) Pomoc v rámci chartrového fondu môže byť kumulovaná s inými formami pomoci. Financovanie tých istých oprávnených nákladov v rámci ďalších schém bude koordinovať chartrový fond, pričom sa neprekročia stropy pre pomoc uvedené v platných usmerneniach. Prevádzková pomoc v rámci chartrového fondu sa nemôže kombinovať s podporou *de minimis* pri tých istých oprávnených výdavkoch s cieľom obísť maximálnu intenzitu pomoci, ktorá je stanovená v usmerneniach o regionálnej pomoci.

2.6. *Monitorovanie a reklama*

(30) Chartrový fond bude zverejnený na novej podstránke internetovej stránky spoločnosti Avinor AS ([30]) a na stránke www.visitnorthnorway.com.

(31) Chartrový fond zabezpečí každoročné zverejňovanie zoznamu cestovných operátorov prijímajúcich pomoc a v každom prípade uvedie zdroj verejného financovania, prijímajúcu spoločnosť, objem vyplatenej pomoci a príslušný počet pasažierov.

(32) Ak cestovný operátor nespĺňa kritériá stanovené chartrovým fondom na poskytnutie pomoci, uplatní sa sankčný mechanizmus.

2.7. *Rozpočet a trvanie*

(33) Rozpočet chartrového fondu na prvé tri roky prevádzky dosiahne výšku 30 mil. NOK. Potom sa v prípade potreby poskytne ďalší kapitál. Maximálna kapitálová základňa neprevýši 30 mil. NOK. Maximálna možná pomoc z chartrového fondu bude vo výške 15 mil. NOK ročne (absolútny strop pomoci). Odhaduje sa však, že výška poskytnutej pomoci z chartrového fondu bude výrazne pod úrovňou 10 mil. NOK ročne.

(34) Nórske orgány uviedli, že chartrový fond bude existovať 10 rokov.

2.8. *Dôvody na začatie konania vo veci formálneho zisťovania*

(35) Na základe informácií predložených nórskymi orgánmi sa dozorný úrad domnieva, že podmienky stanovené v článku 61 ods. 1 Dohody o EHP sú splnené a že oznámená schéma znamená štátnu pomoc. V rozhodnutí dozorného úradu (č. 246/12/COL) dozorný úrad vyjadril pochybnosti, či schéma spĺňa ustanovenia článku 61 ods. 3 Dohody o EHP v súvislosti s požiadavkami stanovenými v usmerneniach dozorného úradu o regionálnej pomoci. Pochybnosti sa týkali najmä toho, či sa prevádzková pomoc môže udeľovať priamym príjemcom so sídlom mimo regiónu severného Nórska.

3. **Pripomienky tretích strán**

(36) Dozorný úrad prijal pripomienky ôsmich zainteresovaných tretích strán, pričom sedem z nich bolo v prospech chartrového fondu: Innovative Experiences ([31]), NHO Reiseliv ([32]), Avinor, VinterTroms AS ([33]), Northern Norway Tourist Board Ltd, reťazce hotelov Rica Hotels a Thon Hotels a Voigt Travel b.v., a jedna v jeho neprospech: NHO Luftfart ([34]).

([30]) Avinor AS je štátny podnik, ktorý prevádzkuje väčšinu civilných letísk v Nórsku.
([31]) Innovative Experiences zastupuje 33 skúsených cestovných kancelárií v severnom Nórsku.
([32]) NHO Reiseliv (Združenie pre nórsku pohostinnosť) zastupuje viac než 2 500 spoločností zamestnávajúcich približne 55 000 ľudí. Severonórska pobočka NHO Reiseliv má 400 členov.
([33]) VinterTroms AS je vo vlastníctve šiestich cestovných kancelárií v severnom Nórsku.
([34]) NHO Luftfart zastupuje spoločnosti v leteckom sektore v Nórsku a ďalšie zainteresované spoločnosti.

(37) Všetky tretie strany *podporujúce* chartrový fond podporujú chartrový fond veľmi výrazne a tvrdia, že má obrovský význam pre rozvoj regiónu severného Nórska a pre severné Nórsko ako turistickú destináciu. Niektoré z pripomienok predložených dozornému úradu:

— Cieľom rozvinúť celoročný ziskový cestovný ruch v severnom Nórsku vychádzajúci zo skúseností je životne dôležitým prístup k dôležitým medzinárodným cieľovým skupinám. Veľmi dôležitý je nárast hostí v zimnom období a viac priamych chartrových letov tento rozvoj podporí. Krátke dovolenky alebo návštevy autom do severného Nórska, ako aj využitie autobusov či vlakov mimo letnej sezóny, si cieľové skupiny nevyberú. Severné Nórsko potrebuje viac celoročných prevádzok s cieľom zabezpečiť kompetentných zamestnancov pre cestovný ruch a udržať životaschopný a príťažlivý región v nadchádzajúcich rokoch. Medzi obývateľnosťou regiónu, jeho príťažlivosťou ako miesta pre život a severným Nórskom ako udržateľným a autentickým regiónom pre celoročný cestovný ruch existuje silná súvzťažnosť.

— Severnému Nórsku hrozí vyľudnenie. S výnimkou mesta Tromsø majú všetky letiská regiónu dostatočnú terminálovú kapacitu, ktorú možno využívať na medzinárodné lety, čo bude pre región prospešné. Oznámené opatrenie premení letiská Avinoru v severnom Nórsku na miestne brány cestovného ruchu. Tým sa umožní vytvorenie ďalších pracovných miest v oblasti a rozvoj cestovného ruchu tak bude výrazne pozitívne vplývať na región.

— Osobitnou výzvou pre cestovný ruch v severnom Nórsku je spôsob celoročného prevádzkovania a zabezpečenie dostatočnej zákazníckej základne počas zimných mesiacov, aby bol udržateľný a ziskový.

— Pre rozvoj zimnej turistiky v severnom Nórsku sú chartrové lety prioritou. Chartrový fond bude pre rozvoj ziskovej zimnej dopravy a celoročných pracovných miest v odvetví cestovného ruchu v regióne najdôležitejší.

— Zámerom spoločnosti Northern Norway Tourist Board Ltd je zvýšiť počet návštevníkov v oblasti do roku 2018 o takmer 100 %, a z 2,9 milióna na 5 miliónov. Na dosiahnutie tohto cieľa sú chartrové lety mimoriadne dôležité a podľa cestovných operátorov predstavujú jediný spôsob, ako tieto destinácie sprístupniť.

— Pre cestovných operátorov je výzvou riziko neúspechu, pretože severné Nórsko je nová destinácia a mnohí z nich už podobné produkty na konkurenčných trhoch predávajú. Naplnenie chartrových letov a dosiahnutie ziskovosti prevádzky pri správnej cene nie je preto ľahké.

— Skutočnosť, že v posledných rokoch sa výrazne znížil počet chartrových autobusových liniek z Európy do severného Nórska, znamená, že je potrebné tento druh dopravy nahradiť novým druhom, napríklad chartrovými letmi.

— Chartrové lety sa prevádzkujú z letiska vyhovujúceho zákazníkovi na jednej strane priamo do vybratej destinácie, čím sa zabráni zbytočnému čakaniu, meškaniam, nákladom a strate energie spôsobených tranzitom medzi rôznymi pravidelnými letmi.

— Chartrová prevádzka je prevádzkou s vysokým rizikom, keďže podmienky rušenia letov nie sú v súlade so správaním zákazníkov pri objednávaní letov. Podnet, ktorým sa znížia riziká, môže podporiť dopravu do relatívne nových (zimných) destinácií (severné Nórsko).

— Príprava a predaj zájazdov do severného Nórska na základe bežných plánovaných liniek v Nórsku vôbec nepripadá do úvahy. Balíky obsahujúce dopravu pravidelnými letmi sú úplne iné produkty a predstavujú vstup do úplne iného trhového segmentu.

(38) Súhrn najdôležitejších pripomienok tretej strany vyjadrujúcej *nesúhlas* v charterovým fondom sa uvádza nižšie ([35]):

— Nie je pravdou, že v posledných rokoch sa prevádzkovalo len niekoľko neúspešných liniek. Spoločnosť SAS napríklad veľa rokov prevádzkovala chartrové linky z miest Tromsø, Evenes a Bodø do niekoľkých destinácií v Európe s pravidelným ročným nárastom v posledných rokoch. Tieto linky je teda možné prevádzkovať aj komerčne.

([35]) NHO Luftfart (prípad č. 650733) (neoficiálny preklad z nórčiny do angličtiny).

— Je zavádzajúce tvrdiť, že cestovní operátori preberajú v prípade chartrových letov najväčšie riziká. Spoločnosť SAS napríklad ponúka bežnú zmluvu, ktorá umožňuje zrušenie bez mimoriadnych nákladov do 60 dní pred odletom. Zrušenie po tomto termíne je spoplatnené.

— Nórsky systém leteckých liniek vychádza zo zásady *uzlov*. Letisko Oslo Lufthavn Gardermoen slúži ako prirodzený bod pre všetku dopravu v Nórsku a je základňou rozvoja silného domáceho systému leteckej dopravy. Preto existuje priame konkurenčné prepojenie medzi dnešnými leteckými linkami zo/do severného Nórska a novými chartrovými linkami, ktoré budú dotované z chartrového fondu. Bežnými leteckými linkami cestuje do severného Nórska značný počet medzinárodných pasažierov.

— Schéma bude mať tiež priamy hospodársky vplyv na spoločnosti prevádzkujúce bežné pravidelné lety.

— Schéma bude rozlišovať medzi chartrovými letmi oprávnenými na poskytnutie pomoci a možnými novými bežnými leteckými linkami zo zahraničia priamo do severného Nórska. Štátna pomoc pre chartrové lety zabráni vytváraniu nových bežných liniek a bude porušovať základnú zásadu rovnakých podmienok hospodárskej súťaže.

— Medzikontinentálne lety na dosiahnutie ziskovosti bežne vyžadujú palubnú vyťaženosť vyššiu než 80 %. Na zabezpečenie dobrej ponuky leteckej dopravy do Nórska z európskych destinácií je rozhodujúca poloha letiskových základní. Na pritiahnutie britských turistov priamo do menších destinácií v severnom Nórsku bude napríklad významnú konkurenčnú výhodu predstavovať základňa v Spojenom kráľovstve. Schéma bude preto v skutočnosti podporovať zahraničných leteckých dopravcov.

— Nórske orgány môžu podľa nariadenia č. 1008/2008 ([36]) bez akýkoľvek komplikácií kúpiť linky leteckej dopravy.

4. **Pripomienky nórskych orgánov**

(39) Nórske orgány predložili svoje pripomienky k rozhodnutiu č. 246/12/COL listom z 27. augusta 2012 ([37])a svoje stanoviská k pripomienkam tretích strán listami z 15. novembra 2012 a 23. apríla 2013 ([38]).

(40) Väčšina arktických oblastí vrátane severných častí Nórska trpí problémami s nízkou úrovňou diverzifikácie miestnych odvetví, ako aj problémami vyplývajúcimi z odľahlosti, veľkých vnútorných a vonkajších vzdialeností a nepriaznivých poveternostných podmienok. Účelom chartrového fondu je prispievať k diverzifikácii odvetví v oblasti, vytváraní pracovných miest v sektore cestovného ruchu a súvisiacich sektoroch. Kraje sú presvedčené, že chartrový fond bude významným nástrojom, prostredníctvom ktorého sa spomalí vyľudňovanie oblasti.

(41) Udeľovanie pomoci podniku so sídlom mimo príslušnej oblasti je plne v súlade s usmerneniami o regionálnej pomoci, pokiaľ sa zamýšľaný účinok pomoci premietne do regiónu oprávneného na získanie regionálnej pomoci. Chartrový fond má pomôcť trom krajom severného Nórska.

(42) Usmernenia o regionálnej pomoci a usmernenia o financovaní letísk a štátnej pomoci na začatie činnosti pre letecké spoločnosti s odletom z regionálnych letísk neobsahujú žiadne obmedzenia, ktoré by sa týkali udeľovania prevádzkovej pomoci na základe sídla príjemcu, za predpokladu, že zamýšľaný účinok sa premietne do príslušného regiónu. Okrem toho, postup Komisie EÚ a dozorného úradu podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ a článku 61 ods. 3 písm. c) EHP týkajúcich sa prevádzkovej pomoci a pomoci na začatie činnosti regionálnych letísk umožňuje poskytovať prevádzkovú pomoc bez obmedzenia z dôvodu sídla príjemcu.

(43) Vzťah medzi pomocou a cieľovou oblasťou je jednoznačný. Na nasledujúcom obrázku sa zobrazuje, ako chartrový fond plánuje pozitívne ovplyvniť severné Nórsko ([39]).

([36]) Nariadenie (ES) č. 1008/2008 z 24.9.2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3). Začlenené do Dohody o EHP v prílohe XIII bode 64a.
([37]) Prípad č. 644991.
([38]) Prípady č. 653590/653595 a prípad č. 669821.
([39]) Údaje pripravil charterový fond na ilustračné účely (prípad č. 644991).

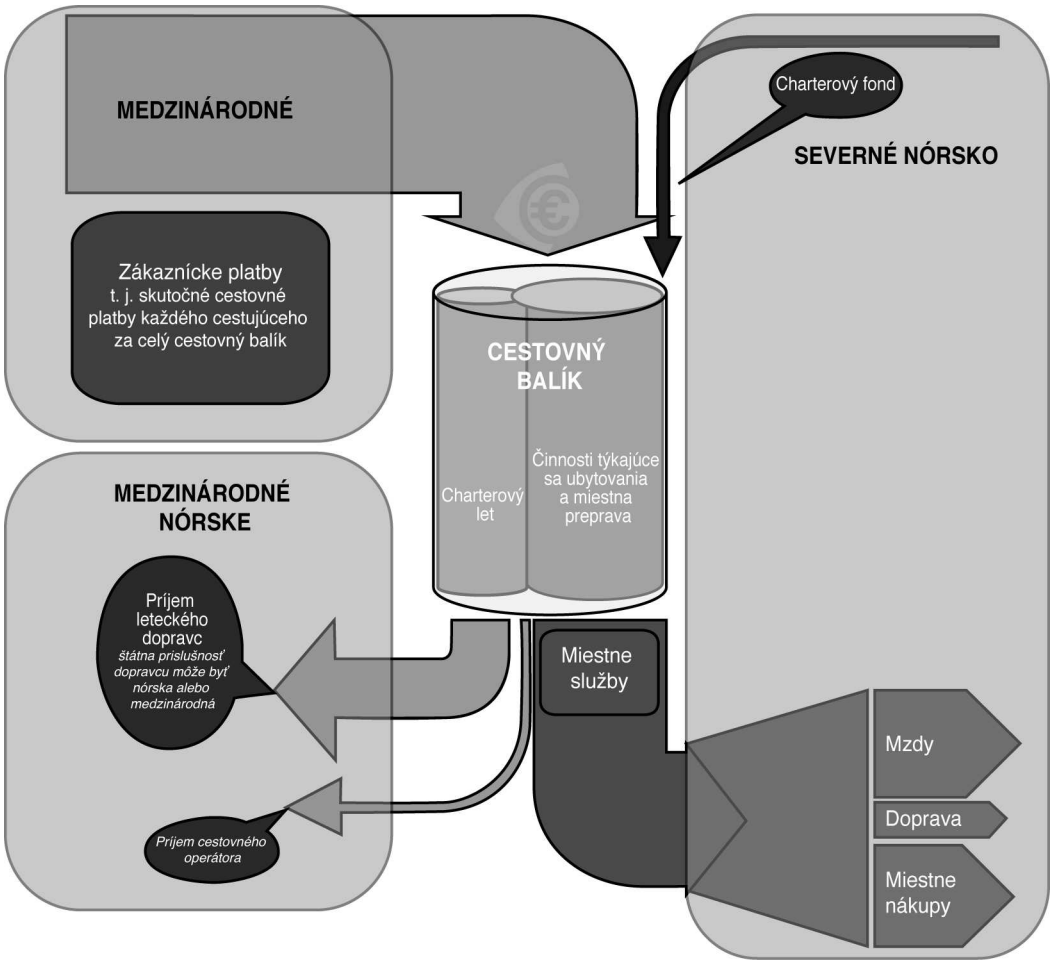

(44) Vytvorená hospodárska činnosť bude mať niekoľko účinkov. Letecká spoločnosť bude mať príjem od chartrového prevádzkovateľa za použitie lietadla na chartrové lety. Cestovný operátor bude mať príjem z chartrových letov. Hlavným vplyvom je účinok na hospodárstvo severného Nórska, ako to zobrazujú šípky v pravom dolnom rohu na obrázku vyššie. Chartrový fond neobsahuje žiadne obmedzenia, ktoré by sa týkali sídla cestovného operátora prenajímajúceho lietadlo na chartrové lety, ale cestovný operátor získa pomoc len vtedy, ak prevádzkuje sériu chartrových letov na regionálne letiská v severnom Nórsku.

(45) Schéma je potrebná aj správna ([40]).

(46) Kraje sú presvedčené, že chartrový fond je zlučiteľný s usmerneniami o regionálnej pomoci. Ak by dozorný úrad nesúhlasil, kraje tvrdia, že schéma je aj napriek tomu zlučiteľná s Dohodou o EHP, a to buď na základe usmernení o financovaní letísk a štátnej pomoci na začatie činnosti pre letecké spoločnosti s odletom z regionálnych letísk, alebo priamo na základe článku 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP.

(47) Pokiaľ ide o pripomienky tretích strán, nórske orgány osobitne pripomienkovali zistenia organizácie NHO Luftfart ([41]). Nórske orgány sa domnievajú, že niektoré z týchto zistení sa opierajú o rozdielnu interpretáciu skutočností.

— Kraje nikdy nediskutovali o existencii chartrových letov zo severného Nórska do dovolenkových destinácií v južnej Európe. Toto je však úplne iný trh. Príslušným trhom v tomto prípade je ponuka a dopyt po chartrových letoch do severného Nórska.

— Kraje nemajú žiadnu vedomosť o zmluvách, ktoré by ponúkali výhodné rušenie termínov, ako to tvrdí NHO Luftfart. Ostatní operátori a agenti v odvetví uvádzajú, že bežným termínom v zmluvách o chartrových letoch je nenávratná záloha vo výške 5 – 10 % alebo 5 – 10 % poplatok za zrušenie. V každom prípade, 60-dňová lehota na bezplatné zrušenie napriek tomu vystavuje cestovných operátorov veľkému riziku, keďže vo všeobecnosti panuje trend neskorého objednávania.

([40]) Pozri oddiel 3.3 v časti II nižšie.
([41]) List nórskych orgánov z 15. 11. 2012 (prípady č. 653590/653595).

— Kraje si nie sú isté, či je argument NHO Luftfart týkajúci sa vybudovaného systému *uzlov* v Nórsku relevantný. Zámerom chartrového fondu je podnietiť vytvorenie nových liniek, a nie obmedziť už existujúce linky. Nové medzinárodné linky podporia rozvoj cestovného ruchu, budovanie novej infraštruktúry a udržateľnosť odvetvia cestovného ruchu a zamestnanosti. Kraje sú presvedčené, že sa tým podporí väčší dopyt po pravidelných službách z Osla do severného Nórska. Medzinárodné chartrové lety a domáce lety z Osla predstavujú doplnkové služby. Nárast počtu chartrových letov zo zahraničia neohrozí nórsky systém leteckých liniek. Okrem toho, významný podiel ciest do severného Nórska tvoria pracovné cesty, čo je segment, ktorý táto schéma nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť.

— Vplyv na hospodársku súťaž v oblasti pravidelných letov NHO Luftfart zrejme preceňuje. Iné linky predstavujú iné trhy. Pravidelné a nepravidelné lety okrem toho tiež tvoria rôzne trhy.

— Len ťažko môžeme oznámené opatrenie považovať za diskriminačné. Nové pravidelné linky dostávajú podporu opakovane, a to v objeme, ktorý do veľkej miery presahuje prostriedky rozdeľované prostredníctvom chartrového fondu.

— Neexistuje tu žiadny mechanizmus, ako by mohol charerový fond diskriminovať nórskych prepravcov. Nórski pravidelní leteckí prepravcovia nemajú svoje základne len v Nórsku, ako tvrdí NHO Luftfart.

— Pokiaľ ide o možnosť obstarávania leteckých dopravných služieb na neziskových linkách podľa nariadenia č. 1008/2008, kraje túto pripomienku nepovažujú za relevantnú.

II. **POSÚDENIE**

1. **Existencia štátnej pomoci**

1.1. *Štátna pomoc v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP*

(48) Článok 61 ods. 1 Dohody o EHP uvádza:

„Ak nie je touto dohodou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členskými štátmi ES, štátmi EZVO alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s fungovaním tejto dohody, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi zmluvnými stranami.“

1.2. *Existencia štátnych prostriedkov*

(49) Opatrenie pomoci musí byť poskytnuté štátom alebo zo štátnych prostriedkov.

(50) Nórske orgány informovali, že chartrový fond bude pravdepodobne financovaný priamo z rozpočtov troch krajov (nemožno vylúčiť, že bude dostávať financie aj priamo od nórskeho štátu).

(51) Na základe toho sa dozorný úrad domnieva, že táto podmienka je splnená, keďže schéma bude financovaná buď z rozpočtov krajov alebo štátu ([42]).

1.3. *Uprednostňovanie niektorých podnikov alebo produkcie niektorých tovarov*

(52) Po prvé, opatrenie pomoci musí príjemcom poskytovať výhodu, ktorá ich odbremení od poplatkov, ktoré by za normálnych okolností zaťažovali ich rozpočet.

([42]) Nórske orgány uviedli aj skutočnosť, že charterový fond môže byť niekedy v budúcnosti spolufinancovaný súkromnými podnikmi. Pri posúdení realizovanom dozorným orgánom sa táto možnosť neskúmala, pretože je relatívne neistá.

(53) Cestovní operátori využívajúci výhody schémy dostanú priamu dotáciu, ktorou sa znížia ich chartrové náklady na danú chartrovú sériu. Poskytovatelia služieb so sídlom v troch krajoch profitujúci zo zvýšenia počtu turistov v regióne budú využívať výhody schémy nepriamo.

(54) Po druhé, opatrenie pomoci musí byť selektívne v tom, že uprednostní niektoré podniky alebo produkciu niektorých tovarov.

(55) Priamy prospech zo schémy budú mať len cestovní operátori prevádzkujúci chartrové lety do severného Nórska. Podobne budú nepriamo profitovať zo schémy len operátori (poskytovatelia služieb) so sídlom v troch krajoch.

(56) Dozorný úrad sa preto domnieva, že opatrenie je selektívne.

1.4. *Narušenie hospodárskej súťaže*

(57) Štátnej pomoci sa týka článok 61 ods. 1 Dohody o EHP, a to v súvislosti, ak narúša a hrozí narušením hospodárskej súťaže a ovplyvnením obchodu medzi zmluvnými stranami Dohody o EHP. Na uplatnenie článku 61 ods. 1 Dohody o EHP stačí, ak pomoc hrozí narušením hospodárskej súťaže poskytnutím selektívnej výhody. Pomoc sa považuje za narúšajúcu hospodársku súťaž vtedy, keď sa poskytuje podniku, ktorý vykonáva činnosti v konkurencii s inými podnikmi.

(58) Príjemcami priamej pomoci zo schémy sú cestovní operátori využívajúci chartrové lietadlo na lety do severného Nórska (neplánované lety). Cestovní operátori sú aktívni v niekoľkých krajinách a v sektore, pre ktorý je typická silná hospodárska súťaž. Nepriamymi príjemcami schémy sú poskytovatelia služieb v odvetví cestovného ruchu v severnom Nórsku, ktorí budú využívať výhody pomoci v podobe zvýšenia dopytu zo strany zahraničných turistov. Pomoc môže turistov viesť k tomu, aby si namiesto cesty do dovolenkových destinácií v iných krajinách vybrali cestu do severného Nórska. Narušenie hospodárskej súťaže sa nevyskytuje len na úrovni cestovných operátorov, ale pravdepodobne aj na úrovni poskytovateľov turistických služieb. Okrem toho, letiská súťažia na medzinárodnej úrovni o pritiahnutie nových letov a nových liniek. Pomoc by preto mohla viesť k narušeniu hospodárskej súťaže medzi letiskami.

(59) Dozorný úrad zastáva názor, že schéma môže posilniť postavenie operátorov priamo alebo nepriamo využívajúcich výhody schémy v porovnaní s konkurentmi, ktorí podobnú výhodu nevyužívajú. Každá pomoc pridelená v rámci schémy sa preto môže považovať za narúšajúcu alebo hroziacu narušením hospodárskej súťaže.

1.5. *Vplyv na obchod medzi zmluvnými stranami*

(60) Štátna pomoc konkrétnym podnikom sa považuje za pomoc ovplyvňujúcu obchod medzi zmluvnými stranami Dohody o EHP, ak príjemca vykonáva hospodársku činnosť zahŕňajúcu obchod medzi zmluvnými stranami. Pomoc sa bude poskytovať cestovným operátorom ponúkajúcim dovolenkové balíky, ktoré privádzajú turistov zo zahraničia do Nórska. Podľa definície ide o cezhraničnú činnosť. Okrem toho, odvetvie cestovného ruchu v severnom Nórsku, ktoré bude nepriamo zo schémy profitovať, súťaží s odvetvím cestovného ruchu v iných krajinách EHP.

(61) Štátne financovanie v rámci oznámeného opatrenia preto ovplyvní obchod medzi zmluvnými stranami Dohody o EHP.

1.6. *Záver*

(62) Dozorný úrad sa domnieva, že všetky podmienky stanovené v článku 61 ods. 1 Dohody o EHP sú splnené a oznámená schéma preto obsahuje štátnu pomoc. Štátna pomoc je zlučiteľná s fungovaním Dohody o EHP iba vtedy, ak spĺňa podmienky niektorej z odchýlok uvedených v článku 61 ods. 3 Dohody o EHP.

2. **Procesné požiadavky**

(63) Opatrenie pomoci predpokladané v schéme sa považuje za prevádzkovú pomoc. V usmerneniach o regionálnej pomoci sa stanovuje, že „schémy prevádzkovej pomoci nepatria do máp regionálnej pomoci a posudzujú sa jednotlivo na základe oznámenia príslušného štátu EZVO podľa článku 1 ods. 3 z časti I protokolu 3 k Dohode o dozore a súde“ ([43]).

(64) Podľa článku 1 ods. 3 časti I protokolu 3 „je dozorný úrad EZVO informovaný v dostatočnom časovom predstihu, ktorý mu umožní predložiť svoje pripomienky k všetkým plánom o poskytnutí alebo zmene pomoci. […] Príslušný štát nezačne uplatňovať navrhované opatrenia, kým sa v procese nedospeje k záverečnému rozhodnutiu“.

(65) Predložením oznámenia z 2. mája 2012 týkajúceho sa chartrového fondu ([44]) nórske orgány splnili oznamovaciu požiadavku stanovenú v článku 1 ods. 3 časti I protokolu 3.

(66) Neimplementovaním oznámenej schémy nórske orgány splnili povinnosť pozastavenia výkonu stanovenú v článku 3 časti II protokolu 3.

(67) Ako sa vyžaduje podľa formálneho postupu, dozorný úrad preskúmal pripomienky nórskych orgánov a pripomienky tretích strán.

3. **Zlučiteľnosť pomoci**

3.1. *Posúdenie opatrenia pomoci podľa článku 61 ods. 3 Dohody o EHP v spojení s usmerneniami o regionálnej pomoci*

(68) Na základe odchýlky z článku 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP sa môže za zlučiteľné s fungovaním Dohody o EHP považovať:

> „pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom“.

(69) Z hľadiska posudzovania zlučiteľnosti pomoci, ako už bolo uvedené, táto pomoc predstavuje prevádzkovú pomoc. Prevádzková pomoc oslobodzuje podnik od nákladov, ktoré by musel bežne znášať počas každodenného riadenia alebo bežných činností ([45]). Prevádzková pomoc je zvyčajne zakázaná.

(70) V usmerneniach o regionálnej pomoci sa uvádza, že:

> „na základe článku 61 ods. 3 písm. a) a článku 31 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP sa môže štátna pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja určitých znevýhodnených oblastí v rámci EHP považovať za zlučiteľnú s fungovaním Dohody o EHP. Tento druh štátnej pomoci je známy ako vnútroštátna regionálna pomoc. Vnútroštátna regionálna pomoc pozostáva z pomoci na investovanie poskytovanej veľkým spoločnostiam alebo za určitých obmedzených okolností z prevádzkovej pomoci, za predpokladu, že obe sú zamerané na osobitné regióny s cieľom vyrovnať regionálne rozdiely“ (pridané zvýraznenie) ([46]).

(71) V usmerneniach sa takisto stanovuje:

> „Odchylne od predchádzajúceho odseku môže byť prevádzková pomoc, ktorá nie je progresívne znižovaná ani časovo obmedzená, schválená iba v najmenej obývaných regiónoch, a to za predpokladu, že je zameraná na zabránenie vyľudňovaniu alebo zníženie miery pokračujúceho vyľudňovania týchto regiónov ([47]). Najmenej obývané regióny predstavujú regióny na úrovni NUTS II (alebo k nim patria) v prípade Nórska a na úrovni NUTS IV v prípade Islandu s hustotou obyvateľstva 8 obyvateľov na km^2 alebo menej a rozširujú sa aj na susedné a priľahlé menšie oblasti spĺňajúce rovnaké kritérium hustoty obyvateľstva“ (pridaný dôraz) ([48]).

([43]) Usmernenia o regionálnej pomoci v odseku 81.
([44]) Prípady č. 632837 a 322824.
([45]) Pozri vec T-348/04 *SIDE/Komisia*, Zb. 2008, s. II-625, bod 99, vec T-162/06 *Kronoply GmbH/Komisia*, Zb. 2009, s. II-1, bod 75.
([46]) Usmernenia o regionálnej pomoci v odseku 1.
([47]) Dokázať, že navrhovaná pomoc je potrebná a vhodná na zabránenie vyľudňovaniu alebo zníženie miery pokračujúceho vyľudňovania, je úlohou štátu EZVO (pozri usmernenia o regionálnej pomoci v poznámke pod čiarou č. 65).
([48]) Usmernenia o regionálnej pomoci v odseku 69.

3.2. *Pomoc môže byť povolená len v najmenej obývaných regiónoch*

3.2.1. Tri kraje patria k najmenej obývaným regiónom

(72) Ako sa uvádza v usmerneniach o regionálnej pomoci, prevádzková pomoc, ktorá sa progresívne znižuje a je časovo obmedzená, môže byť schválená len v najmenej obývaných regiónoch za predpokladu, že je zameraná na zabránenie vyľudňovaniu alebo na zníženie miery pokračujúceho vyľudňovania týchto regiónov. Najmenej obývané regióny sú regióny s hustotou obyvateľstva 8 obyvateľov alebo menej na jeden kilometer štvorcový ([49]).

(73) Tri kraje majú hustotu obyvateľstva 4,2 obyvateľa na kilometer štvorcový. Tým spĺňajú podmienky stanovené v usmerneniach o regionálnej pomoci na využívanie výhod flexibilnejšieho posudzovania zlučiteľnosti opatrenia prevádzkovej pomoci.

3.2.2. Priami príjemcovia schémy nemusia mať sídlo v najmenej obývaných regiónoch – prepojenie medzi opatrením pomoci a regionálnym rozvojom severného Nórska

(74) Pomoc ako taká sa vyplatí cestovným operátorom, ktorí môžu mať sídlo mimo Nórska/EHP. Priamy príjemca pomoci preto nemusí mať sídlo v najmenej obývaných regiónoch.

(75) Vo svojom rozhodnutí o otvorení prípadu dozorný úrad vyjadril pochybnosti, či schému udeľujúcu prevádzkovú pomoc príjemcom pomoci, ktorí môžu sídliť mimo najmenej obývaných regiónov, možno považovať za zlučiteľnú s usmerneniami o regionálnej pomoci. Dozorný úrad vyjadril pochybnosti, či nepriame zameranie schémy na podniky v príslušnom regióne predstavuje dostatočne silné prepojenie na regionálny rozvoj danej oblasti.

(76) Nórske orgány argumentujú, že prepojenie medzi pomocou cestovnému operátorovi a regionálnym rozvojom severného Nórska je dostatočné z týchto dôvodov:

— schéma sa bude uplatňovať výlučne na chartrové lety do severného Nórska,

— nárok na pomoc v rámci schémy budú mať len balíky obsahujúce *zabezpečenie pozemného cestovania*,

— pomoc sa bude vyplácať z chartrového fondu cestovným operátorom po uskutočnení letov do cieľovej oblasti.

(77) Dozorný úrad poznamenáva, že cestovný operátor dostane pomoc len vtedy, ak prevádzkuje chartrovú sériu na regionálne letisko v severnom Nórsku. Pomoc sa neposkytne za dopravu turistov využívajúcich charerové lety mimo tohto regiónu. Je jednoznačné, že cieľovou oblasťou schémy je severné Nórsko, patriace k najmenej obývaným oblastiam Nórska. Dozorný úrad upozorňuje aj na požiadavku, aby sa schéma uplatňovala iba na balíky obsahujúce *zabezpečenie pozemného cestovania* v tomto regióne. Znamená to, že schéma môže priamo ovplyvňovať región tým, že do neho prepraví turistov, ktorí by inak do tohto regiónu neprišli. *Zabezpečenie pozemného cestovania* má zaistiť, aby turisti počas dovolenky v severnom Nórsku zostali v danom regióne. *Zabezpečenie pozemného cestovania* musí mať podľa schémy hodnotu minimálne 800 NOK na turistu. Pomoc sa z chartrového fondu poskytne až po uskutočnení charterovej série a po preukázaní splnenia kritérií na udelenie pomoci. Jedným z kritérií na udelenie pomoci je aj to, že žiadosť o pomoc musí podporiť cieľový poskytovateľ turistických služieb. Pomoc sa nebude udeľovať pre *balíky zamerané výhradne na letectvo*. Poskytovatelia služieb so sídlom v troch krajoch budú profitovať zo zvýšenia počtu turistov a z následného nárastu dopytu po ich službách, a tak využívať výhody schémy nepriamo. V tabuľkách v oddiele 2.2 v časti I vyššie o útratách turistov v regióne sa zobrazuje, že nárast počtu turistov bude mať priamy hospodársky vplyv na cestovný ruch v regióne. Dozorný úrad považuje za pravdepodobné, že hlavné hospodárske vplyvy schémy sa prejavia v cieľovej oblasti schémy.

([49]) Usmernenia o regionálnej pomoci v odseku 22 písm. a).

(78) Dozorný úrad takisto poznamenáva, že Komisia EÚ schválila poskytnutie regionálnej pomoci pre príjemcov so sídlom mimo regiónov, ktorí sú oprávnení na regionálnu pomoc. Vo svojom rozhodnutí týkajúcom sa Talianska (Sicílie) napríklad Komisia uvádza, že dotácie pokrývajúce náklady a zamerané na podporu turistickej prepravy chartrovými letmi sú zlučiteľné s článkom 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ. Dotácie boli určené pre cestovných operátorov, ktorí si najímali lietadlo na prepravu turistov na Sicíliu. Za zlučiteľné boli označené aj dotácie na úhradu prepravných nákladov na Sicíliu poskytované talianskym a zahraničným cestovným kanceláriám na prepravu turistov v rámci plných balíkov a na prepravu turistov po železnici alebo po mori ([50]).

(79) Vzhľadom na to dospel dozorný úrad k záveru, že aj napriek tomu, že priamy príjemca pomoci môže mať sídlo mimo severného Nórska, schéma obsahuje dostatočné prepojenie na región, v ktorom sa majú zamýšľané účinky prejaviť.

3.3. *Pomoc musí byť potrebná a vhodná na zabránenie vyľudňovaniu alebo zníženie miery pokračujúceho vyľudňovania*

(80) Dokázať, že pomoc je potrebná a vhodná na zabránenie vyľudňovaniu alebo zníženie miery pokračujúceho vyľudňovania, je úlohou štátu EZVO ([51]).

(81) Aby sa oznámené opatrenie považovalo za *potrebné*, nórske orgány musia dokázať, že zásah štátu je na dosiahnutie cieľa zabránenia vyľudňovaniu alebo zníženia miery pokračujúceho vyľudňovania nevyhnutný.

(82) Nórske orgány informovali dozorný úrad, že severné Nórsko, jedna z najmenej obývaných oblastí Európy. Bolo vždy mimoriadne riedko obývané a už desaťročia trpí vyľudňovaním. Nórske orgány sa preto domnievajú, že je potrebné prijať ďalšie opatrenia na stabilizovanie osídlenia regiónu a na zabránenie ďalšiemu vyľudňovaniu. Schéma predstavuje jeden z nástrojov potrebných na dosiahnutie tohto cieľa. Nórske orgány uznávajú, že zriadenie chartrového fondu samé osebe problém vyľudňovania nevyrieši, domnievajú sa však, že ako súčasť všeobecnej politiky môže pomôcť zintenzívniť hospodársku činnosť v regióne a uchovať a pomôcť vytvárať nové pracovné miesta. Pracovné príležitosti a očakávaný príjem patria k najdôležitejším faktorom pri rozhodovaní o mieste pobytu jednotlivcov.

(83) Aby sa schéma považovala za *vhodnú*, nórske orgány musia dokázať, že neexistujú iné opatrenia, ktoré by boli vhodnejšie na dosiahnutie cieľa zabrániť vyľudňovaniu alebo znížiť mieru vyľudňovania v najmenej obývaných regiónoch ([52]).

(84) Nórske orgány argumentujú, že schéma je vhodná, pretože je to najlepšie dostupné opatrenie, pomocou ktorého sa môže zintenzívniť cestovný ruch, vytvoriť pracovné miesta v odvetví cestovného ruchu, a tým prispieť k zníženiu miery vyľudňovania v regióne. Podľa ich názoru nie je tradičná investičná pomoc vždy najprimeranejším nástrojom na riešenie osobitných problémov v regióne. Na podporu populačných úrovní sú najdôležitejšie pracovné miesta. Cestovný ruch je rozvíjajúci sa sektor zameraný na pracovnú silu a závislý od miestnej pracovnej sily. K výzvam v rámci rozvoja odvetvia cestovného ruchu v severnom Nórsku patria ziskovosť a sezónny charakter odvetvia cestovného ruchu. Chartrový fond má za úlohu zintenzívniť cestovný ruch mimo sezóny, a tým prispieť k vytváraniu celoročných pracovných miest. Nórske orgány argumentujú, že nástroj pomoci, ktorý by miestnym spoločnostiam v regióne poskytoval iba obmedzenú pomoc, by nepriniesol nárast počtu letov na príslušné letiská (a tým ani nezintenzívnil cestovný ruch v oblasti), ani by nezabránil vyľudňovaniu. Podľa ich názoru je chartrový fond nástrojom s najväčšou šancou na úspech a s minimálnymi narúšajúcim účinkami. Na základe toho sa domnievajú, že schéma je vhodná.

(85) Vo svojom rozhodnutí o otvorení prípadu dozorný úrad vyjadril pochybnosti v súvislosti s oznámeným opatrením, a najmä spochybnil skutočnosť, že stanovené ciele schémy sa nedajú dosiahnuť inými prostriedkami než poskytovaním prevádzkovej pomoci cestovným operátorom ponúkajúcim dovolenkové balíky pomocou chartrových letov (nepravidelných) napríklad pomocou balíkov využívajúcich pravidelné lety).

([50]) Rozhodnutie 1999/99/ES z 3. 6. 1998 týkajúce sa sicílskeho regionálneho zákona č. 25/93 o opatreniach na podporu zamestnanosti (Ú. v. ES L 32, 5.2.1999, s. 18).

([51]) Usmernenia o regionálnej pomoci v poznámke pod čiarou č. 65.

([52]) Pozri napríklad rozhodnutie dozorného úradu č. 228/06/COL z 19.7.2006 o oznámenej schéme týkajúce sa regionálnych odlišností v príspevkoch na sociálne zabezpečenie: „Na základe informácií poskytnutých nórskymi orgánmi dospel dozorný úrad k zisteniu, že neexistujú iné opatrenia okrem operačnej pomoci, ktoré by boli vhodnejšie na dosiahnutie cieľa zabrániť vyľudňovaniu alebo znížiť mieru vyľudňovania v najmenej obývaných regiónoch“ (s. 23).

(86) Dozorný úrad sa domnieva, že nórske orgány vyvrátili niektoré pochybnosti dozorného úradu v tomto zmysle, a tým dokázali, že štátny zásah a schéma predstavujú potrebný nástroj na zabránenie vyľudňovaniu v regióne severného Nórska. Dozorný úrad sa takisto domnieva, že chartrový fond sa môže vnímať ako nástroj, pomocou ktorého je možné zintenzívniť cestovný ruch v regióne, a tým aj zvýšiť zamestnanosť v jednom z najmenej obývaných regiónov Nórska. Toto zistenie podporujú tretie strany z rôznych odvetví cestovného ruchu v regióne, ktoré sa vyjadrili v prospech schémy. Dozorný úrad však pochybuje o vhodnosti a účinkoch schémy v oblasti rozvoja regiónu a zabránenia jeho vyľudňovaniu. Nie je jednoznačné, či sa ciele nedajú dosiahnuť inými prostriedkami, napríklad zavádzaním balíkov využívajúcich pravidelné lety.

(87) Vo svojom posúdení dozorný úrad zohľadnil usmernenia o regionálnom rozvoji, v ktorých sa uvádza, že:

> „ak sa výnimočne predpokladá udelenie individuálnej pomoci ad hoc jednej firme alebo zameranie pomoci na jednu oblasť činnosti, členský štát je povinný dokázať, že projekt prispieva k stratégii súdržného regionálnej rozvoja“ (pridaný dôraz) ([53]).

(88) Severné Nórsko sa považuje za prioritu z hľadiska regionálneho rozvoja a cieľom nórskej vlády je zabrániť vyľudňovaniu a podporiť osídľovanie tohto regiónu. Podpora odvetvia cestovného ruchu sa vníma ako kľúčový faktor rozvoja regiónu a nórske orgány argumentujú tým, že vytváranie pracovných príležitostí je na dosiahnutie cieľa zabrániť vyľudňovaniu alebo znížiť mieru vyľudňovania v regióne mimoriadne dôležité.

(89) Ústav pre ekonomiku dopravy odhadol, že v roku 2007 minuli zahraniční turisti využívajúci leteckú dopravu na predplatené nákupy 7 480 NOK a na nákupy na mieste 6 730 NOK. Odhaduje sa, že v roku 2012 minú návštevníci severného Nórska 9 000 NOK na osobu ([54]).

(90) Vzhľadom na to sa dozorný úrad domnieva, že odvetvie cestovného ruchu môže zohrávať pri rozvoji regiónu dôležitú úlohu. Možný hospodársky vplyv schémy na severné Nórsko prostredníctvom zintenzívnenia cestovného ruchu do oblasti a jej spropagovanie ako medzinárodnej turistickej destinácie môže prispieť k stabilizácii a možnému zaľudneniu regiónu.

(91) Napriek tomu, že zatiaľ čo pravidelné lety a nepravidelné lety môžu predstavovať dva rôzne trhy ([55]) a že na účely zintenzívnenia cestovného ruchu v regióne môžu priame pravidelné lety do severného Nórska predstavovať menej životaschopnú alternatívu (najmä mimo sezóny), sa dozorný úrad naďalej domnieva, že nie je úplne jasné, prečo by sa pravidelné domáce lety nemohli využívať ako súčasť cestovných dovolenkových balíkov, napríklad pri zavedení *balíkov obsahujúcich spiatočnú cestu* operátormi. Dozorný úrad poznamenáva, že Nórsko má vďaka významnej úlohe, ktorú cestovanie lietadlom ako spôsob dopravy zastáva, dobre rozvinutý, decentralizovaný systém letísk, a to najmä do regiónov na periférii EHP, akým je aj severné Nórsko. Nórske orgány skutočne určili množstvo domácich leteckých liniek s nárokom na náhradu za služby poskytované vo verejnom záujme, za ktoré štát kompenzuje vybratú leteckú spoločnosť prevádzkujúcu linky, ktoré by inak neboli komerčne životaschopné. Podľa názoru dozorného úradu nie je úplne jasné, prečo by sa stanovený cieľ schémy (prispieť k rozvoju jedného z najmenej obývaných regiónov v Nórsku prostredníctvom poskytovania pomoci pre chartrové lety zo zahraničia do Nórka s cieľom zvýšiť počet turistov mimo sezóny, a tým prispieť k vytváraniu celoročných pracovných miest) nedal dosiahnuť, aspoň čiastočne, aj prostredníctvom využívania pravidelných letov.

(92) Vzhľadom na to sa dozorný úrad domnieva, že existujú určité pochybnosti o tom, či je táto schéma najlepším nástrojom na dosiahnutie stanovených cieľov s minimálnymi narušajúcimi účinkami. Najmä sa dozorný úrad domnieva, že schéma môže mať potenciálne narušajúce účinky na trh s pravidelnými letmi.

([53]) Usmernenia o regionálnej pomoci v odseku 10.

([54]) Pozri odkaz na správu TØI č. 941/2008 v poznámke pod čiarou č. 23 vyššie a oznámenie na s. 11 (prípad č. 632837).

([55]) Komisia EÚ vo svojich rozhodnutiach vo veci koncentrácie uviedla, že pravidelné a nepravidelné lety netvoria ten istý trh. Pozri napríklad vec COMP/M.5141 – KLM/Martinair, v ktorej Komisia považuje dodávku miest v lietadlách cestovným operátorom (teda veľkoobchodný trh) za trh, ktorý je odlišný od trhu poskytovania služieb pravidelnej leteckej dopravy konečným zákazníkom. Komisia poznamenala, že „trh predaja miest cestovným operátorom je trhom, ktorý je na vyššej úrovni ako trh predaja miest jednotlivcom. Z toho vyplýva, že konkurenčné podmienky na tomto trhu sú úplne iné, keďže cestovní operátori majú iné požiadavky než jednotliví zákazníci (napríklad kupovanie veľkých balíkov miest, vyjednávanie zliav, zohľadňovanie potrieb zákazníkov, pokiaľ ide o časy letov atď.)“ (Ú. v. EÚ C 51, 4.3.2009, s. 4).

(93) Z tohto dôvodu sa dozorný úrad domnieva, že zavedenie schémy je vhodné iba na obmedzený čas, počas ktorého sa môže pomôcť pri vytváraní životaschopného odvetvia cestovného ruchu v najmenej obývanej oblasti Nórska. l0-ročné trvanie schémy, ktoré obhajujú nórske orgány, sa javí na dosiahnutie tohto cieľa ako prehnané. Dozorný úrad sa domnieva, že schéma by mala byť obmedzená na *počiatočné* obdobie troch rokov, ktoré umožní vyhodnotenie jej vhodnosti. Nórske orgány by preto mali po uplynutí tohto obdobia vyhodnotiť účinky schémy a zohľadniť pozitívne účinky schémy, ako aj akékoľvek jej negatívne účinky na hospodársku súťaž.

3.4. *Pomoc musí byť primeraná cieľu schémy*

(94) Podľa ustanovení článku 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP sa môže pomoc na uľahčenie rozvoja určitých hospodárskych oblastí považovať za zlučiteľnú s fungovaním tejto dohody „za predpokladu, že táto pomoc nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.“ Ak má byť schéma zlučiteľná so spoločným trhom, musí byť primeraná svojmu cieľu.

(95) Nórske orgány zastávajú názor, že schéma je vypracovaná tak, že sa prideľuje len nevyhnutá miera pomoci. Maximálna podpora (25 %) z chartrového fondu sa bude vyplácať v prípade palubnej vyťaženosti vo výške 60 % alebo menej. Intenzita pomoci bude postupne klesať na nulu, keď palubná vyťaženosť dosiahne priemer 80 % ([56]).

(96) Nórske orgány tvrdia, že schéma, ktorou sa zníži riziko pre cestovných operátorov, bude pravdepodobne viesť k prekročeniu 60 % palubnej vyťaženosti, a preto je nepravdepodobné, že by intenzita pomoci zodpovedala 25 % chartrových nákladov.

(97) Dozorný úrad sa domnieva, že hlavnou funkciou schémy je poskytnúť záruku cestovným operátorom, aby nerušili lety s nízkou palubnou vyťaženosťou. Maximálna podpora tvorí 25 % chartrových nákladov. Dodatočné náklady, ktoré vzniknú v rámci chartrových letov s palubnou vyťaženosťou pod 60 % sa uhrádzať nebudú. Odhaduje sa, že celková ročná výška udelenej pomoci z chartrového fondu bude do 10 mil. NOK ročne. Dozorný úrad sa domnieva, že táto relatívne nízka suma pomoci je primeraná. Pri takejto nízkej sume je veľmi nepravdepodobný neprimeraný nepriaznivý vplyv na obchod.

(98) Schému je preto potrebné odlíšiť od rozhodnutia Komisie EÚ týkajúceho sa programu prémií pre cestovných operátorov v Grécku ([57]). V rámci tej schémy sa poskytovalo cestovným operátorom 40 EUR na jedného turistu. Podľa toho, ako dozorný úrad túto schému chápe, nebola obmedzená iba na kompenzáciu mimoriadnych prepravných nákladov, ktoré vznikli pri snahe o prepravu turistov do Grécka ([58]). To je rozdiel oproti chartrovému fondu, ktorý sa zameriava na podporu cestovných operátorov pri uzatváraní zmluvných záväzkov pred získaním objednávok od turistov, a to prostriedkami kompenzácie pre prípad, že im nebudú uhradené dopravné náklady na prepravu turistov do severného Nórska.

(99) Dozorný úrad ďalej poznamenáva, ako už bolo uvedené, že príjemcovia schémy môžu mať sídlo buď v Nórsku alebo v zahraničí a že môžu uzatvárať dohody o chartrových letoch s nórskymi alebo zahraničnými leteckými prepravcami. V rámci schémy sa rovnaké situácie riešia rovnako. Dozorný úrad preto nepovažuje schému za diskriminačnú.

(100) Vzhľadom na vyššie uvedené sa dozorný úrad domnieva, že pomoc je primeraná cieľu schémy.

([56]) Pozri opis schémy v oddiele 2.5 v časti I vyššie.
([57]) Rozhodnutie 2003/262/ES z 27.11.2002 o programe prémií pre cestovných operátorov v Grécku (Ú. v. EÚ L 103, 24.4.2003, s. 63).
([58]) V tomto prípade Komisia EÚ dospela aj k záveru, že grécke orgány neposkytli Komisii relevantné informácie na posúdenie vhodnosti pomoci vzhľadom na jej príspevok k regionálnemu rozvoju (pozri odsek 22 rozhodnutia).

4. **Trvanie povolenia**

(101) Dozorný úrad vo svojom rozhodnutí č. 246/12/COL z 27. júna 2012 vyjadril pochybnosti týkajúce sa toho, či by schéma mala byť schválená na obdobie dlhšie ako do 31. decembra 2013. Vzhľadom na doručené pripomienky je dlhšie obdobie potrebné na dosiahnutie merateľného vplyvu na rozvoj regiónu. Vzhľadom na pochybnosti vyjadrené dozorným úradom v jeho rozhodnutí č. 246/12/COL týkajúce sa účinku schémy na rozvoj a zabránenie vyľudňovaniu v danom regióne je vhodnejšie obdobie troch (3) rokov. Vo všetkých prípadoch je potrebné pravidelne preskúmavať nevyhnutnosť a úroveň prevádzkovej pomoci, aby sa zabezpečila jej dlhodobá relevantnosť pre príslušný región ([59]). Takéto dlhšie obdobie uľahčí hodnotenie trvalých účinkov schémy.

(102) Po uplynutí obdobia troch (3) rokov preto Nórsko predloží správu, v ktorej sa vyhodnotia účinky schémy na rozvoj cestovného ruchu a na zabránenie vyľudňovaniu v regióne, ako aj jej účinky na hospodársku súťaž, aby mohol dozorný úrad posúdiť nevyhnutnosť a vhodnosť schémy.

5. **Záver**

(103) Dozorný úrad sa domnieva, že všetky podmienky stanovené v článku 61 ods. 1 Dohody o EHP sú splnené a že schéma chartrového fondu preto obsahuje štátnu pomoc.

(104) Na základe vyššie uvedeného posúdenia sa dozorný úrad domnieva, že schéma chartrového fondu je zlučiteľná s Dohodou o EHP podľa odchýlky z článku 61 ods. 3 písm. c) Dohody o EHP.

(105) Dozorný úrad však pochybuje o vhodnosti a účinkoch schémy v oblasti rozvoja regiónu a zabránenia jeho vyľudňovaniu, najmä pokiaľ ide o to, či sa ciele nedajú dosiahnuť aj inými prostriedkami. Dozorný úrad preto dospel k záveru, že schéma môže byť schválená na obdobie troch rokov od dátumu tohto rozhodnutia. Nórske orgány sa okrem toho zaväzujú pripraviť a realizovať vyhodnotenie schémy, v ktorom zdokumentujú jej účinky na rozvoj cestovného ruchu a na zabránenie vyľudňovaniu v regióne, ako aj jej účinky na hospodársku súťaž. Vyhodnotenie vypracuje nezávislý expert a predloží sa dozornému úradu.

(106) Nórskym orgánom sa pripomína povinnosť vyplývajúca z článku 21 časti II protokolu 3 v spojení s článkami 5 a 6 rozhodnutia o vykonávacích ustanoveniach ([60]) predložiť výročné správy o implementácii schémy.

(107) Nórskym orgánom sa tiež pripomína, že všetky plány na úpravu tejto schémy musia byť oznámené dozornému úradu.

PRIJAL TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Schéma chartrového fondu pre severné Nórsko, ako bola oznámená nórskymi orgánmi predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 61 ods. 1 Dohody o EHP.

Článok 2

Schéma pomoci je zlučiteľná s fungovaním Dohody o EHP podľa článku 61 ods. 3 písm. c) za podmienky, že sa bude implementovať tri (3) roky od dátumu tohto rozhodnutia. Po uplynutí tohto trojročného (3) obdobia Nórsko predloží dozornému úradu správu s vyhodnotením účinkov schémy na rozvoj cestovného ruchu a na zabránenie vyľudňovaniu v regióne, ako aj účinkov na hospodársku súťaž.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Nórskemu kráľovstvu.

([59]) Usmernenia o regionálnej pomoci v odseku 71.
([60]) K dispozícii na stránke: http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf.

Článok 4

Iba anglické znenie tohto rozhodnutia je autentické.

V Bruseli 10. júla 2013

Za Dozorný úrad EZVO

Oda Helen SLETNES
predsedníčka

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON
člen kolégia

ISSN 1977-0790 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5147 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK